

KURJER POZNANSKI

wychodzi 2 x dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmski, za inne działy odpowiada Zdzisław Antoniewicz, wszyscy w Poznaniu.

Wydawnictwo: Drukarnia Polska Spółka Akcyjna
w Poznaniu, św. Marcin 70

Nr. 141 Wydanie P

Poznań, środa dnia 25 marca 1936

Rok 31

Poznań, 24 marca.

Żydzi przeciw Polsce i Polakom

Powiedzieliśmy w tych dniach na innym miejscu: Żydzi, jak to Żydzi...

W tej chwili wygląda to tak: Więc najpierw żydowski komitet obrony uboju rytualnego postanowił wstrzymać się z ogłoszeniem miesiąca bezmięsnego wśród Żydów aż do ukończenia obrad Senatu nad projektem ustawy, dotyczącej uboju rytualnego. Bo nużby manifestacja ogłoszenia miesiąca bezmięsnego odczuta była przez Senat jako przeciągnięcie struny i nużby spowodowała pogorszenie dla Żydów przepisów ustawy?

Zato postanowiono zwołać do Grudziądza zjazd delegatów gmin żydowskich zachodnich ziem polskich oraz wogóle tych miejscowości, gdzie liczba Żydów nie przekracza trzech procentów i gdzie wskutek tego uchwalenie bezwzględnie zakazu uboju rytualnego ma należeć do kompetencji organów samorządu i równocześnie delegacja rabinów z województw zachodnich wręcza rządowi memoriał protestujący. To próba nacisku nie tylko na rząd, ale i na Senat, by zburzyć ową trzyprocentową resztę, pozostałą z pierwotnego projektu ogólnego bezwzględnego zakazu uboju rytualnego.

Tak to wygląda nawewnątrz. Na zewnątrz: w Palestynie — antypolskie demonstracje żydowskie, które w Tel-Awiw doprowadziły do zerwania polskiego godła państwowego i zastąpienia go sztandarem żydowskim; a na zachodzie Europy, Federacja Polsko-Żydowskich Stowarzyszeń w Paryżu przygotowuje petycję do Ligi Narodów w sprawie zajęć antyżydowskich w Polsce, — widocznie uważając za niedostateczne jeszcze stanowcze wobec Żydów zapewnienie ministra Becka w Londynie, że rząd polski zastosuje surowe środki, by stłumić wykroczenia antysemickie, i że doloży starań, aby zaradzić sytuacji tych gmin żydowskich, które wskutek ograniczenia uboju rytualnego stracą dochody, płynące z uboju rytualnego.

Rząd polski tak się przeciwstawia rozruchom przeciwydowskim i tyle wysiłku włożył w niedopuszczenie do ogólnego bezwzględnego zakazu uboju rytualnego, a Żydzi — wojują nie tylko z nim, ale z państwem polskim, uosobionem w jego godle, w Palestynie i zapowiadają wojowanie z Polakami na terenie międzynarodowym, w Lidze Narodów!

Rzecz inna, że nie nas to oczywiście nie dziwi. Właśnie takie, a nie inne mamy pojęcie o stosunku żydostwa krajowego i międzynarodowego do Polski i do Polaków. Tak, a nie inaczej intrygowali Żydzi w czasie wojny światowej i paryskiej konferencji pokojowej przeciw dążeniu narodu polskiego do zjednoczenia i niepodległości. Tak, a nie inaczej wyglądała „lojalność” Ży-

Francja nie chce rokować z Niemcami

Flandin oświadczył, że nie przyjedzie do Londynu — Tak samo ma podobno postąpić van Zeeland — Daremne zabiegi Paul Boncoura

Londyn. (PAT). Oświadczenie min. Flandina, że udaje się do swego okręgu wyborczego i do Londynu wogóle nie przybędzie, nie widząc możliwości poddania postanowień konferencji lokarneńskiej dyskusji z Niemcami — wywołało w stolicy W. Brytanii konsternację, tembardziej, że i premier van Zeeland nie zamierza jakoby powrócić. W ten sposób dzisiejsze posiedzenie Rady Ligi odbyłoby się bez udziału dwóch głównych współautorów porozumienia sygnatariuszy paktu reńskiego, którzy pozostawiają trzeciego Edena samego na placu dla rokowań z Niemcami. Jest zatem wielce prawdopodobne, że Rada Ligi ulegnie dziś lub najpóźniej jutro odroczeniu, a dalsze rokowania z Rzeszą odbywać się będą drogą dyplomatyczną.

Oświadczenie Flandina wywołało poważne wątpliwości ze strony Paul-Boncoura, który w tych warunkach nie chce pozostać sam w Londynie i brać na siebie odpowiedzialności.

W kołach poinformowanych wskazują, że współzawodnictwo między Flandinem i Paul-Boncurem jest głównym powodem tych zastrzeżeń. Korespondent dyplomatyczny „Daily Telegraph” pisze:

„Sprawa powrotu do Londynu Flandina była przedmiotem częstych rozmów telefonicznych pomiędzy francuskim ministrem spraw zagranicznych, a Paul-Boncurem w ciągu ostatnich 24 godzin. Paul-Boncour pozostał w Londynie jako polityczny kierownik delegacji francuskiej do Ligi Narodów. Nalegał on, aby Flandin natychmiast powrócił, podkreślając, że o ile tego nie uczyni, to również nie chce pozostać w Londynie.

„Flandin ze swej strony domagał się, aby Paul-Boncour pozostał, ale wyraźnie dał do zrozumienia, że nie ma zamiaru towarzyszyć mu, dopóki warunki odpowiedzi niemieckiej nie będą znane. Z faktu tego, jak również z oświadczenia, które złożył Flandin wczoraj wieczorem w Paryżu, można wyciągnąć wniosek, że nie chce, aby w obecnym stanie rzeczy łączono jego nazwisko z jakąkolwiek akcją prowadzenia rokowań z Niemcami. Uważa,

że Francja poczyniła już dostateczne ustępstwa.

„Paul-Boncour nie ma zamiaru brać na siebie odpowiedzialności za nawiązanie z Rzeszą dyskusji na temat niemieckich kontrproponycji, które prawdopodobnie będą później od-

zucone w Paryżu. Francuzi spodziewają się, że wszelkie wymiany zdań, wymagające dalszych ustępstw na rzecz niemieckiego punktu widzenia, prowadzone będą z delegacją Rzeszy przez samego Edena.”

507 milionów dolarów strat

Nowy Jork. (PAT) Według ostatnich danych, szkody materialne, wyrządzone przez powódź w 13 stanach, wynoszą 507 milj. dolarów.

429 tys. osób pozostaje bez dachu nad głową. Około 500 tys. robotników pracuje nad odbudową zniszczonych terenów.

Liczba ofiar powodzi wynosi do tychczas 171 osób. Wody rzeki Ohio zalały wczoraj dalsze obszary Kentucky

w pobliżu Louisville.

Springfield. (PAT) Południowa część stanu Missouri została nawiedzona przez trąbę powietrzną. Wiele domów uległo całkowitemu zniszczeniu. 2 osoby zginęły, a 6 odniosło rany. Szkody materialne są znaczne.

W stanie Oklahoma wyrządziła wielkie szkody burza piaskowa. W wielu miejscowościach szkoły zostały zamknięte.

Ulewne deszcze za Pirenejami

Madryt. (PAT.) W całej Hiszpanii pada ulewny deszcz.

Rzeka Gwadalquivir wystąpiła z brzołów. Bulwary w Sewilli stoją pod wodą.

W prowincjach Cindadreal, Toledo

i Avila olbrzymie obszary pól uprawnych znajdują się pod wodą. W prowincji Geunca pada śnieg.

Oporto. (PAT.) Cały wczorajszy dzień padał tu ulewny deszcz. Niższe części miasta są zalane.

Wyniki narad rzymskich

Warszawa. (Tel. wł.) Buda-peszteński korespondent „Kurj. Warszawskiego” podaje za pismem „Reggeli Ujsag”, że na spodziewanej konferencji światowej Mussolini ma domagać się równouprawnienia dla Austrii i Węgier, które wzamian zgodziły się na prowadzenie wspólnej polityki, opartej na poniższych zasadach:

1. Zawsze służyć pokojowi europejskiemu.
2. Dążyć do uzdrowienia basenu naddunajskiego.
3. Stosować środki wyłącznie legalne.

4. Szanować bezwzględnie umowy zawartej w ramach Ligi Narodów.

Ujęte w ten sposób zasady umożliwią współpracę przedewszystkiem gospodarczą z innymi państwami naddunajskimi.

Podobnie jak w polityce zagranicznej, ma również w sprawach polityki gospodarczej być miarodajnym nie punkt widzenia jednego tylko państwa, lecz wszystkich partnerów, a podstawę uchwał muszą stanowić wspólne gospodarcze interesy wszystkich trzech państw. W ten sposób będą możliwe zamierzone układy handlowo-polityczne z państwami, które znajdują się poza ramami protokółów rzymskich.

Jest to jakby uznanie po fakcie stosunków czechosłowacko-austriackich, czyli aktu zbliżenia, zapoczątkowanego podróżą praską kanclerza Schuschnigga, a silnie zwalczaną przez dyplomację węgierską.

Znamienny wywiad

Paryż. (Tel. wł.) Dziennik „Temps” ogłasza wywiad swego specjalnego korespondenta z prezesem rady komisarzy ludowych Mołotowem, który oświadczył, że Sowiety, na wypadek, jeżeli Francja stanie się ofiarą napaści, wykonają najskrupulatniej swoje zobowiązania, wynikające z paktu bez względu na stanowisko Polski.

Jeżeli chodzi o stosunki polsko-sowietkie, to Mołotow wyraził przekonanie, że polepszenie ich jest możliwe i pożądane, a punktem wyjścia byłby pakt wschodni. Mołotow nie uważa za wykluczone zbliżenie niemiecko-sowietkie, a drogą ku temu byłby powrót Rzeszy do Genewy pod warunkiem, że uszanuje traktaty międzynarodowe i wykaże chęć ich wykonywania.

Włosi o położeniu na frontach

Rzym. (PAT). Ag. Stefani podaje z Asmary:

Prasa zagraniczna doniosła niedawno o rzekomo krytycznym położeniu Włochów koło Amba-Aladzi i o krwawych bitwach na odcinkach Adua, Aksum, Makale i Tembien. Te wiadomości są zupełnie fantastyczne. Dziennikarze zagraniczni, znajdujący się na froncie włoskim śmieją się z nich.

Żołnierze włoscy na Amba Aladzi, rzekomo zagrożeni, obchodzili uroczy-

ście 17 rocznicę założenia partii faszystowskiej. Jednocześnie otwarto nową drogę dla samochodów, która prowadzi ze szczytu góry na południe, a ludność najspokojniej pracuje w okolicy na roli.

Co się tyczy drugiej wiadomości, to stwierdzić należy, że żołnierze włoscy obozują spokojnie w okolicach Tsembeli Selo, Adi, Galla i Enderta, które znajdują się w znacznej odległości od wspomnianej powyżej linii.

W jutrzejszym wydaniu głównem:
DRAMAT Z URZECZENIA
przez Zygmunta Wasilewskiego.

dów krajowych wobec państwa polskiego w roku 1920, podczas najazdu bolszewickiego.

Czy się ostatecznie otworzą na istotę żydostwa oczy tych Polaków, którzy

dotąd w tej sprawie dotknięci są, jak gdyby ślepotą? Czy podążą oni ostatecznie za rozwojem trzeźwej świadomości szeroki warstw własnego narodu?

„Nowy okres w historii Włoch”

Mussolini stwierdza, że okres ten rozpoczął się z chwilą ogłoszenia sankcji — Plan gospodarki pod znakiem samowystarczalności — Zgromadzenie narodowe korporacji zamiast izby deputowanych

Rzym. (PAT). Mussolini wygłosił przemówienie na zgromadzeniu narodowym korporacji. M. in. powiedział: „Żyjemy w czasach wojny. Należy do tego dodać, iż Włochy są oblegane przez 50 państw. To obleżenie usiłował narzucić jeden naród. Przeciwwstawiliśmy mu się trzy kraje: Austria, Węgry i Albania. Uczyniły to nie tylko z przyjaźni w stosunku do Włoch, ale również i dlatego, iż świadome były niemożności stawiania ich na stopie równości Rzymu, matki cywilizacji, z Abisynją. Włochy nie tylko nie ugięły się, ale nie zaprzęstały twierdzić, iż nie ugnę się nigdy.

„Wszyscy, którzy przypuszczają, iż po zakończeniu tego obleżenia powróci się do położenia z 17 listopada, mylą się. 18 listopada 1935 roku otwiera nowy okres w historii Włoch, okres, nad którym góruje zasada, by życie gospodarcze narodu osiągnęło w możliwie najkrótszym czasie jak największą samowystarczalność. Musi się ją przeprowadzić zwłaszcza na odcinku obrony narodowej, ponieważ w przeciwnym razie wszelka możliwość obrony będzie wątpliwa. Włochy posiadają pewne surowce, ale odczuwają brak innych i to jest głównym powodem ich żądań kolonialnych”.

Mussolini nakreślił następnie plan gospodarstwa w ciągu najbliższych

lat. Musi ono być zorganizowane, licząc się z faktem wojny i doktryną faszystowską. Faszizm nigdy nie zamierzał przeistoczyć gospodarstwa narodowego w monopol państwa. Robotnicy posiadają te same prawa i obowiązki, stają się współpracownikami przedsiębiorstw z tego samego tytułu, co posiadacze kapitałów i kierownicy techniczni.

Eden o propozycjach państw lokarneńskich

London. (PAT). Opinia publiczna Anglii domaga się podjęcia rokowań na tle propozycji Hitlera.

W izbie gmin min. Eden odpowiedział co następuje na zapytanie czy postanowienia sygnatariuszy Locarna mają charakter ostateczny, czy też stanowią propozycję do dyskusji:

„W toku rozmów z p. von Ribbentropem podkreśliłem z naciskiem, że

Mussolini zapowiedział, iż izba deputowanych będzie zastąpiona przez zgromadzenie narodowe korporacji, które utworzy się jako izba związków faszystowskich i korporacji. Będzie ona całkowicie polityczną. Data tej zmiany konstytucyjnej nie jest odległą. Połączy się ją ze zwycięstwem zakończeniem wojny afrykańskiej i rozwiązaniem zagadnień europejskich.

„Biała Księga” i jej postanowienia posiadają charakter propozycji. Przedstawiłem jasno, że rząd brytyjski ma nadzieję, iż Rzesza będzie w stanie przyjąć je, ale że w każdym razie jesteśmy tego zdania, iż rząd niemiecki winien przyczynić się do rozstrzygnięcia zadania, które stanowi przedmiot prac przez poczynienie kroków, wpływających na złagodzenie położenia”.

Odezwa dr. Goebbelsa

Berlin. (Tel. wł.) Min. dr. Goebbels wydał w związku z odbywającą się obecnie kampanią wyborczą odezwę, w której na wstępie zaznacza, że w piątek o godz. 15 przemawiać będzie Hitler w zakładach Kruppa w Essen do wszystkich robotników i żołnierzy i zwróci się do świata z apelem pokoju. Zarządza on będzie minuta ciszy w całych Niemczech, aby w ten sposób zademonstrować zdecydowaną łączność narodu z Hitlerem i podkreślić, że całe Niemcy stoją za jego polityką pokoju, honoru i równouprawnienia.

W dalszym ciągu odezwa wzywa do wielkich masowych manifestacji w sobotę, dnia 28 bm. pod hasłem „niemiecki parlament dla pokoju, wolności i honoru”. M. in. odbędzie się o godz. 20 w Kolonii wielka manifestacja w halach targowych. Następnie radio zarządzi 15-minutową przerwę w nadawaniu programów.

W zakończeniu odezwa dr. Goebbelsa wzywa wszystkich, aby w dniu 29 marca spełnili swój obowiązek i w ten sposób wzmocnili „Führera” w jego wierze w naród niemiecki.

Wielkie zbrojenia Ameryki

Waszyngton. (PAT.) Uchwałę o kredytach dla departamentu wojny senat powziął większością 53 przeciw 12. Przyjęta przez senat kwota 611 milionów dolarów przewyższa sumę, uchwaloną przez izbę reprezentantów o 66 milionów dolarów. Wobec tego projekt wraca do izby. Ustala on stan liczebny armii na 165.000 ludzi.

Waszyngton. (PAT.) Przewodniczący senackiej komisji spraw zagranicznych sen. Pittman wygłosił wczoraj przez radio przemówienie, w

którym oświadczył m. in.:

„Europa czeka i nasłuchuje strachu, który rozpęta najstraszliwszą wojnę w historii świata. Dlatego też w obronie pokoju europejskiego amerykańska ustawa o neutralności musi być podtrzymana przez siły morskie i lotnicze, które mogłyby stawić czoło jakimkolwiek potęgą w tych dziedzinach na świecie. Liga Narodów jest zupełnie bezsilna przy próbach przeprowadzania swych postanowień wobec woli potężnych państw”.

W Krakowie spokój

Kraków. (Tel. wł.) Dziś panuje tu spokój. Komitet okręgowy P. P. S. wezwał robotników do pracy. Niemniej nie wszystkie fabryki pracują. Tramwaje nie wyszły z remiz. (w)

„Komitet trzynastu”

London. (PAT.) „Komitet trzynastu” uchwalił rezolucję, która przyjmując do wiadomości odpowiedź Włoch i Abisynji na apel z 3 marca. Komitet polecił przewodniczącemu Madariaga i sekretarzowi generalnemu Ligi, Avenolowi nawiązanie łączności z Włochami i Abisynją tak, aby komitet, skoro tylko to będzie możliwym, podjął rokowania z obu stronami i doprowadził w ramach Ligi Narodów oraz w duchu paktu Ligi do rychłego zaniechania działań wojennych i przywrócenia pokoju.

Komitet omawiał również sprawę bombardowania ambulansów Czerwonego Krzyża i miast otwartych i postanowił się zwrócić do rządów zainteresowanych o dostarczenie dodatkowych szczegółów.

Los Hauptmanna

Trenton (PAT) Z kół dobrze poinformowanych donoszą, że gubernator Hoffman i obrońca Hauptmanna Wilentz mają poczynić starania, aby kara śmierci została zamieniona na dożywotnie więzienie.

Powstanie w Albanii?

Rzym (Tel. wł.) W Albanii wybuchło powstanie, kierowane przez b. teścia króla. Pragnie on pomścić hań-

TARGOWISKO MIEJSKIE

Poznań, 24. 3. 1936 r.

Urzędowe Sprawozdanie Targowe Komisji Notowania Cen

Spędzono: wołów 71, buhajów 219, krów 310, świń 1925, cieląt 750, owiec 100, razem 3375 zwierząt.

Ceny loco Targowica Poznań łącznie z kosztami handlowymi.

BYDŁO:

Woły:
Pełnomięsiste wytuczane nieoprzęgowo . . . . . 54— 58
Mięsiste tuczone młodsze do lat 3 . . . . . 46— 50
Mięsiste tuczone starsze . . . . . 40— 44
Miernie odżywione . . . . . 32— 36

Buhaje:
Wytuczane pełnomięsiste . . . . . 52— 56
Tuczone mięsiste . . . . . 44— 48
Nietuczone dobrze odżywione starsze . . . . . 40— 44
Miernie odżywione . . . . . 34— 36

Krowy:
Wytuczane pełnomięsiste . . . . . 50— 56
Tuczone mięsiste . . . . . 44— 48
Nietuczone dobrze odżywione . . . . . 30— 34
Miernie odżywione . . . . . 14— 18

Jalowice:
Wytuczane pełnomięsiste . . . . . 54— 58
Tuczone mięsiste . . . . . 46— 50
Nietuczone dobrze odżywione . . . . . 40— 44
Miernie odżywione . . . . . 34— 36

Młodzież:
Dobrze odżywione . . . . . 34— 38
Miernie odżywione . . . . . 32— 34

Cielęta:
Najprzedsze cielęta wytuczane . . . . . 64— 70
Tuczone cielęta . . . . . 54— 60
Dobrze odżywione . . . . . 48— 52
Miernie odżywione . . . . . 40— 46

OWCE:
Wytuczane pełnomięsiste jałginięta i młodsze skopy . . . . . 56— 60
Tuczone starsze skopy i maciorci . . . . . 40— 50
Dobrze odżywione . . . . . 00— 00
Miernie odżywione . . . . . 00— 00

ŚWINIE (TUCZNIKI):
Pełnomięsiste od 120 do 150 kg. żywej wagi . . . . . 82— 84
Pełnomięsiste od 100 do 120 kg. żywej wagi . . . . . 78— 80
Pełnomięsiste od 80 do 100 kg. żywej wagi . . . . . 74— 76
Mięsiste świnie ponad 80 kg. żywej wagi . . . . . 66— 72
Maciory i późne kastroty . . . . . 68— 74
Świnie słonin. ponad 150 kg. . . . . 86— 90

Przebieg targu bardzo spokojny, świnie niewyprzedane.

Urzędowa ceduła

Giełdy Zbożowej i Towarowej

Poznań, 24. 3. 1936 r.

Warunki: Handel hurtowy parytet Poznań, ładunki wagonowe, dostawa bieżąca za 100 kg: STANDARTY: 1) żyto 700 g/l., 2) pszenica 753 g/l., 3) owies 420 g/l.

Ceny orientacyjne:
Żyto (Uspokobienie stałe) . . . . . 13.15— 13.40
Pszenica (Uspokobienie stałe) . . . . . 19.50— 19.75
Jęczmień browarowy 15.50

Uspokobienie spokojne.
Jęczmień 700—725 g/l. . . . . 15.00— 15.25
Jęczmień 670—680 g/l. . . . . 14.75— 15.00

Uspokobienie spokojne.
Owies 450—470 g/l. . . . . 14.75— 15.00
Owies standardowy . . . . . 14.25— 14.50
Uspokobienie stałe.

Maka
Żytnia wyciąg. 0-30% wł. w. . . . . 19.75— 20.00
Żytnia gat. I 0-50% wł. w. . . . . 19.25— 19.50
Żytnia gat. I 0-55% wł. w. . . . . 18.25— 18.75
Żytnia gat. II 50-65% wł. w. . . . . 15.25— 16.25
Żytnia posł. pon. 65% wł. w. . . . . 13.75— 14.75

Uspokobienie stałe.
pszenka gat. I wyc. 0-20% wł. w. . . . . 31.75— 33.50
pszenka gat. IA 0-45% wł. w. . . . . 31.00— 31.50
pszenka gat. IB 0-55% wł. w. . . . . 30.00— 30.50
pszenka gat. IC 0-60% wł. w. . . . . 29.50— 30.00
pszenka gat. ID 0-65% wł. w. . . . . 28.50— 29.00
pszenka gat. IIA 20-55% wł. w. . . . . 27.25— 27.75
pszenka gat. IIB 20-65% wł. w. . . . . 27.25— 27.75
pszenka gat. IID 45-65% wł. w. . . . . 24.75— 25.25
pszenka gat. IIF 55-65% wł. w. . . . . 22.75— 23.25
pszenka gat. IIG 60-65% wł. w. . . . . 21.25— 21.75
pszenka gat. IIIA 60-70% wł. w. . . . . 19.25— 19.75
pszenka gat. IIIB 70-75% wł. w. . . . . 17.25— 17.75

Uspokobienie stałe.
Otreby żytnie stand. . . . . 11.00— 11.50
Otreby pszenne grube stand. . . . . 12.00— 12.50
Otreby pszenne średnie stand. . . . . 10.75— 11.50
Otreby jęczmienne . . . . . 10.25— 11.50
Rzepak zimowy . . . . . 38.00— 39.00
Siemię lniane . . . . . 38.00— 40.00
Gorzyczka . . . . . 32.00— 34.00
Wyka latowa . . . . . 25.00— 27.00
Peluska . . . . . 26.00— 28.00
Groch Viktorja . . . . . 23.00— 27.00
Groch Folgera . . . . . 22.00— 24.00
Łubin niebieski . . . . . 10.00— 10.50
Łubin żółty . . . . . 12.00— 12.50
Seradela . . . . . 23.00— 25.00
Mak niebieski . . . . . 60.00— 62.00

Koniczyna czerwona surowa . . . . . 120.00— 130.00
Koniczyna czerw. 95-97% czysta . . . . . 135.00— 145.00
Koniczyna biała . . . . . 75.00— 100.00
Koniczyna szwedzka . . . . . 165.00— 190.00
Koniczyna żółta odluszczone . . . . . 65.00— 75.00
Przełot . . . . . 75.00— 90.00
Makuch lniany w taflach . . . . . 17.75— 18.00
Makuch rzepakow. w taflach . . . . . 14.75— 15.00
Makuch słonecznik. w tafl. 42/43% . . . . . 17.75— 18.25
Srut Soja . . . . . 21.00— 22.00

Słoma pszenka luzem . . . . . 2.20— 2.45
pszenka prasowana . . . . . 2.70— 2.95
żytnia luzem . . . . . 2.50— 2.75
żytnia prasowana . . . . . 3.25— 3.50
owsiana luzem . . . . . 2.75— 3.00
owsiana prasowana . . . . . 3.25— 3.50
jęczmienna luzem . . . . . 2.20— 2.45
jęczmienna prasowana . . . . . 2.70— 2.95
Siano zwykłe luzem . . . . . 5.75— 6.25
zwykłe prasowane . . . . . 6.25— 6.75
nadnoteckie luzem . . . . . 6.50— 7.00
nadnoteckie prasowane . . . . . 7.50— 8.00
Ogólne uspokobienie spokojne.

Uwaga! Owies, nadający się do siewu, ponad notowanie.

Wypoczynek

J. Em. ks. Kard.-Prymasa

W związku z wiadomością, zamieszczoną przez „Goniec Warszawski” o chorobie J. Em. ks. kardynała Prymasa, kurja arcybiskupa informuje, że wiadomość ta nie jest ścisła. Ks. kardynał Prymas jest od kilku dni na wypoczynku w zakładzie SS. Elżbietańek w Poznaniu, dokąd udał się za poradą lekarzy. Wypoczynek kuracyjny potrwa jeszcze przez około dziesięć dni. (kl)

Sprawa pełnomocnictw

Warszawa. (Tel. wł.) Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu rząd wniosł projekt ustawy o pełnomocnictwach na czasie między sesjami parlamentarnymi.

Postanowienie to zapadło w ostatnich dniach. Rząd motywuje zwrócenie się o pełnomocnictwa względami na położenie wewnętrzne i zewnętrzne, która może wymagać natychmiastowych uchwał.

Pełnomocnictwa będą rozpatrywane zapewne na sobotnim posiedzeniu Sejmu. W takim razie w sobotę po południu byłoby jeszcze jedno posiedzenie Senatu. (w)

Wiadomości

W poniedziałek Ojciec św. udzielił audiencji premierowi austriackiemu, prof. Schuschniggowi i jego żonie, a w wtorek zaś wyznaczoną została audiencja dla premiera Węgier.

Z Kowna donoszą, że w ostatnich czasach coraz częściej prasa sygnalizuje liczne uszkodzenia linii telegraficznych i telefonicznych na obszarze Litwy. W okolicach Kalwarii spalowano kilka słupów telegraficznych, a na linii Galizny — Kaumany uszkodzono przewody na przestrzeni 100 metrów.

Poziom wody na Dźwinie w okolicy Dynaburga wciąż podnosi się. Wedle ostatnich doniesień, osiągnął on 7.55 m ponad stan normalny. Setki gospodarstw na przestrzeni dziesiątek kilometrów są zalane. Ponieważ powódź ogarnia coraz większe obszary, władze wydały zarządzenie ewakuowania ludności z zagrożonych obszarów.

„Matin” donosi z Rabatu (w Maroku) o krwawych starciach między członkami organizacji „Croix de Feu”, a przeciwnikami, należącymi do Frontu Ludowego w czasie zgromadzenia politycznego „Croix de Feu” w okolicach Port Lyautey. Interwencja policji położyła kres starcom, w których około 30 osób odniosło rany.

Prezydent Brazylii w porozumieniu z ministrami wojny i sprawiedliwości oraz z szefem policji postanowił wprowadzić w kraju stan wojenny na okres 90 dni. Uchwałę powzięto wskutek wzmożenia się działalności czynników wyrotowych.

Trzy kręgi interesów

W trwającym od 7 marca konflikcie mocarstw zachodnich uwydatniły się jasno trzy sfery interesów: Niemiec, Francji i Anglii.

Zdawaćby się mogło, że naskutek złamania przez Rzeszę postanowień układu lokarneńskiego, nie będzie miejsca na więcej, jak na dwa obozy, obóz gwałcicieli i obóz obrońców układu lokarneńskiego. Tymczasem rozwój sytuacji pozwala na stwierdzenie, że jest inaczej; układ lokarneński miał właściwie, wbrew niedawnym oświadczeniom Baldwina, tylko jednego, najbardziej zainteresowanego obrońcę — Francję.

Stanowisko Niemiec jest jasne. Narodowy socjalizm, objawsz się, dał zupełnie świadomie do wytworzenia w narodzie niemieckim takiego czynnika siły i takiej prężności, że musiało to w rezultacie doprowadzić do pewnych aktów ostro zarysowanych, a nawet decydujących w polityce Europy.

Pierwszym takim przedsięwzięciem było jednostronne wypowiedzenie części V traktatu wersalskiego i odbudowa armii niemieckiej. Drugim aktem była dalsza likwidacja tego traktatu, przy równoczesnym pogwałceniu układu lokarneńskiego. Na tę ewentualność przygotowani byli wszyscy, którzy mieli sposobność zapoznać się bliżej z ruchem narodowo - socjalistycznym i z jego dynamiką.

Nie można pominąć milczeniem faktu, że ogłoszona w listopadzie ub. r. organizacja i dyslokacja poszczególnych korpusów niemieckich zawierała dane, odnoszące się tylko do 10-ciu korpusów z ogólnej liczby 12-tu. Nasunęło się odrazu przypuszczenie, że brakujące dane o dwóch ostatnich korpusach odnoszą się do korpusów, przeznaczonych w przyszłości dla strefy zdemilitaryzowanej w Nadrenji. Strona niemiecka czekała tylko na pierwszy poważniejszy pozór, aby podeptać ostatecznie traktat wersalski i uwolnić Niemcy ostatecznie od jego postanowień. Pretekstu dostarczyła ratyfikacja paktu francusko - sowieckiego.

A teraz sfera interesów Francji: od końca epopei napoleońskiej aż po dzień wybuchu wojny światowej, każda wojna francusko - niemiecka łączy się z inwazją armij niemieckich na ziemię francuskie. Na przestrzeni lat 100 było takich inwazji aż trzy. Francuzi wiedzą, że przy istniejącym układzie sił ludnościowych inaczej być nie może. W konsekwencji tego przeświadczenia cała powojenna polityka zagraniczna Francji skupia się na jednym problemie, problemie bezpieczeństwa. Stąd rozbrojenie Niemiec przez traktat wersalski, stąd Lokarno, stąd koncepcja

bezpieczeństwa zbiorowego i coraz inne sojusze, pakt i układy, których zadaniem byłoby otoczenie Niemiec silnym kordonem wojskowym.

Że w tym natłoku paktów i sojuszków pociągnięcia dyplomatyczne Francji niezawsze są udane, temu nawet dziwić się nie można, choć można mieć zastrzeżenia.

W chwili wybuchu wojny włosko - abisyńskiej i rozwijającego się konfliktu włosko - angielskiego Francja znalazła się w sytuacji bardzo trudnej. Dyplomacja francuska musiała bowiem skoordynować rozbiegające się drogi polityczne dwóch swych sprzymierzeńców, którzy gwarantowali jej bezpieczeństwo nad Renem. Niemcy wyczuły te rozbieżności i wykorzystały sytuację.

A Anglia? Mimo podpisania traktatu wersalskiego i układu lokarneńskiego, Anglia pozostała w zasadzie wierna swej umiłowanej koncepcji „splendid isolation”.

P. Baldwin oświadczył wprawdzie przed niedawnym czasem, że granice Anglii leżą nad Renem, ale jednocześnie politycy angielscy niejednokrotnie podkreślali, że Anglia w swych gwarancjach pokoju europejskiego nie wyjdzie poza pakt lokarneński. Cała polityka zagraniczna Anglii powojennej świadczyła, że chce ona być raczej arbitrem, nie zaś gwarantką pokoju europejskiego. W tej roli Anglii zależy najwięcej na tem, aby utrzymać pewną równowagę sił w Europie.

Już z końcem roku 1934 stawało się wiadomem, że na wypadek dalszego zbliżenia Francji do Z. S. R. R. nastąpi pewne zbliżenie Anglii do Niemiec. Po deklaracji kanclerza Hitlera z 16 marca 1935 r. o odbudowie armii, Anglia sprzeciwiła się zbyt ostrej formule potępienia. A po konferencji w Stresie ministrowie angielscy natychmiast udali się do Berlina.

Ów moment zbliżenia Anglii do Niemiec bynajmniej nie oznacza jakiegoś występowania przeciwko Z. S. R. R. W Londynie dobrze rozumieją, że Rosja stanowi zapórę dla imperjalistycznych zapędów Japonii, które Anglia należy oceniać. Potwierdza to jednak chęć odgrywania roli arbitra przez Anglię.

Targi, toczone obecnie w Londynie, mogą się przeciągnąć. Leży to w interesie polityki angielskiej. Niemniej jednak Francja wierzy, że jakkolwiek Anglia nigdy nie pójdzie na zbyt ścisłe z nią przzymierze, to z drugiej strony nigdy zbyt daleko od niej nie odbiegnie. Bo bezpieczeństwo Francji leży w interesie Anglii. Ale nie leży w interesie Albionu hegemonja polityki francuskiej na kontynencie.

Nawet dzieci już wiedzą...

Gdy w domu używa się Radionu do prania, mija ono szybko i bez trudu, a mamusia nie męczy się i jest zadowolona. Pranie Radionem jest przecież takie łatwe: rozpuścić Radion w zimnej wodzie, 15 minut gotować bieliznę, płukać najpierw w gorącej potem w zimnej wodzie — i bielizna będzie śnieżnobiała.

wyrób firmy
Schicht-Lever
S.A.

prze-
wszystko

Prz 2 887-69.01

UWAGI

Wśród beznadziejności atmosfery londyńskiej ostatnich dni, wśród narodzin i upadków „białych ksiąg”, „punktów” i „memorandów”, jeden z bocznych odcinków machiny rokowań londyńskich, mianowicie obradująca w cichości konferencja morską, poszczycić się może pomyślnym wynikiem.

W ubiegłą sobotę doszło do ostatecznego uzgodnienia przyszłego układu o zbrojeniach morskich, nakładającego na uczestniczące w nim mocarstwa ograniczenia co do rozbudowy flot. Nałożono hamulce zbrojeniowe zarówno co do tonażu poszczególnych jednostek morskich, jakoteż w zakresie wielkości „pływających fortec”.

Układ wejdzie w życie 1 stycznia 1937 i ma obowiązywać narazie przez 6 lat. Tak za-

tem uregulowany będzie drogą porozumienia jeden z doniosłych odcinków życia międzynarodowego.

Luką w powyższym układzie jest wszakże fakt, że zamiast pięciu mocarstw morskich, które w grudniu r. z. zasiadły do londyńskiego stołu obrad — i to Anglia, Francja, Stany Zjednoczone, Japonia, Włochy — do podpisania wzajemnych ograniczeń zbrojeniowych przystąpiły tylko trzy: Anglia, Francja i Stany Zjednoczone Ameryki. Ostał się tylko ów trójlistek koniczyzny, podczas gdy Włochy i Japonia nie chciały się wiązać.

Jest charakterystyczne, że właśnie te dwa mocarstwa pozostały poza układem. Oba mocarstwa reprezentują kraje o rządach „autorytarywnych”. Jakby dla potwierdzenia, że kraje o powyższych cechach najmniej są skłonne do poddania się ogólnym normom międzynarodowym.

Czy przerwa w Kulturkampfe?

Za każdym razem, gdy w Rzeszy na pierwszy plan wysuwa się polityka zagraniczna i związane z nią zagadnienia i gdy Hitler zamierza zorganizować plebiscyt, mający wyrazić ustosunkowanie społeczeństwa do jego posunięć, następuje nagły charakterystyczny zwrot w wewnętrznej polityce narodowych socjalistów. Zaznacza się to zwłaszcza wyraźnie w sprawach, dotyczących „wrogów wewnętrznych”, którymi oczywiście są także i katolicy. Tak było w r. 1933, kiedy Rzesza wystąpiła z Ligi Narodów, tak było podczas plebiscytu w Saarze, tak jest też obecnie.

Nagle napastliwe, pełne obelg, gróźb i kłamstw artykuły zniknęły ze szpalt prasy hitlerowskiej. Nawet „Stürmer” i „Schwarzes Korps” wykazują rezerwę, nie donosząc o nowych procesach i aresztowaniach kapłanów katolickich. Nie należy jednakże wysnuwać z tego wniosków, jakoby miała stąd wypłynąć zmiana na lepsze w stosunku rządu narodowo-socjalistycznego do katolicyzmu. Z chwilą, gdy znów nastąpi pewnego rodzaju uciszenie i stabilizacja sprawy niemieckiej na arenie międzynarodowej, z chwilą, gdy Hitler przeprowadzi to, co zamierzał, Kulturkampf wybuchnie na nowo.

Rzecz dziwna — pisze w powyższej sprawie pewne pismo katolickie — narodowi socjaliści muszą koniecznie mieć zawsze jakiegoś „wroga”, którego mogliby wystawiać pod pręgierz i prezentować opinii publicznej, jako winnego... W braku takich wrogów narodowy socjalizm napewno by ich sobie stworzył, bowiem istnienie jego zależy w głównej mierze od tej właśnie walki. (KAP).

STRONNICTWO NARODOWE

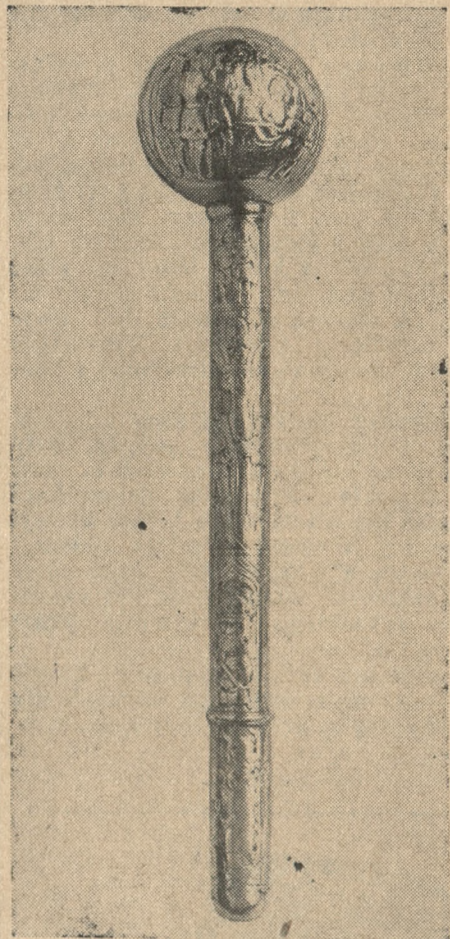
Koło Główna

Zebrań plenarne odbędą się w czwartek, 26 marca w sali p. Książka, ul. Główna 38. Początek o godz. 19.30. Kierownik.

Królewska buława

Nowy Jork w marcu

Znany portrecista Tadeusz Styka nabył ostatnio srebrną buławę (obuszek), która, zdaniem znawców, należała do króla Jana Kazimierza. Ręcz-

nie wykute osoby mają przedstawić sceny koronacji. Znać ślady pozłacania.

Stefan V. Grancsary, kurator zbrojowni Metropolitan Museum stwierdził, iż buława była wykonana w Polsce; pierwotnie wypełniała ją złoty pył. Ta cenna pamiątka stanowiła część carskich zbiorów Pałacu Zimowego. Zydzi z „Hammer Galleries” wystawili ją na sprzedaż w Nowym Jorku. Obecnie zdołał atelier Styki.

2 x Ribbentrop

Delegat niemiecki na konferencję londyńską, Ribbentrop nie zawsze był spokojny i opanowany. Po lewej widzimy go w stroju oficjalnym przed wizytą, na prawo zaś po debatach konferencyjnych na lotnisku angielskim w Croydon.

Żydzi krakowscy a ubój rytualny

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Kraków, 22 marca.

Dążąc do utrzymania uboju rytualnego, Żydzi używają różnych sposobów. Jednym z obronnych środków miał być strajk żydowski w dniu 17 marca. Jeżeli przebieg strajku był w całej Polsce taki jak w Krakowie, to należy stwierdzić, że się nie udał.

Prasa żydowska pisząc, że „wszystkie sklepy żydowskie” w Krakowie były zamknięte, mija się rozrywką z prawdą. Niektóre tylko sklepy na Kazimierzu były „zamknięte”... ale w ten sposób, że kto chciał, mógł się do nich dostać. Jest to zresztą „stały system handlu żydowskiego”, uprawiany nawet w niedzielę i uroczyste święta!...

Tak więc Żydzi nie posłuchali swych przywódców. Było to do przewidzenia. Twierdzenie rabinów, żydowskich posłów i żydowskiej prasy, że zakaz uboju rytualnego byłby „nieszczęściem” dla społeczeństwa żydowskiego, jest wielką przesadą. Wśród Żydów zdania co do uboju rytualnego są podzielone. Niedawno w Krakowie na pewnym zebraniu żydowskim doszło nawet do bójki w czasie dyskusji o uboju rytualnym.

Ogół żydowski objawia obojętność dla sprawy uboju rytualnego.

Dyskusja nad „humanitarnością” uboju rytualnego nie jest pozbawiona momentów humorystycznych.

Kiedy w czasie obrad komisji administracyjnej poseł Somerstein przytoczył zdanie anatoma Rou: „Pragnąłbym umierać taką samą lekką śmiercią jak zwierzęta, zabijane metodą rytualną żydowskiego” poseł Dudziński wtrącił:

— Ja nie...

Dalej jeszcze niż anatom Rou idzie autor rozprawy „Talmud w ogniu wieków”. Tadeusz Zaderecki. W wywiadzie, ogłoszonym w „Nowym Dzienniku”, p. Zaderecki twierdzi, że „ubój rytualny ma swoje zalety” (?), a dalej, że: „śmierć z upływu krwi odbywa się bez bólu (!), ma być przytem rzekomo nawet dość przyjemnym uczuciem, jakby się gdzieś leciało w przestrzeń”.

Jednym słowem przeciwnicy uboju rytualnego... wyrządzają krzywdę zwierzętom, chcąc je pozbawić tych „przyjemnych” uczuć...

„Nowy Dziennik” żyje od pewnego czasu przeważnie... ubojem rytualnym. Jeden z ostatnich numerów organu rabina Thona przynosi reportaż z krakowskiej rzeźni miejskiej. Żydowski dziennikarz w ten sposób opisuje przebieg uboju rytualnego:

„Wprawna ręka (rzezak) przeciągnął nóż po gardle olbrzyma. Zwierzę ani drgnęło. Najmniejszy nawet najślabszy ruch nie dał się zauważyć. W tej samej sekundzie, momentalnie, potok różowej świeżej musującej (?) krwi wytryska całą siłą. Oczy zamieniają się w słup i spoglądają dziwnie nieprzytomnie! A krew leje się dalej najpierw gwałtownie, potem coraz wolniej. A dopiero w minutę lub dwie po zarznięciu następuje konwulsja, zwierzę zaczyna się trzepotać i harczeć”. (!)

Zupełnie inaczej opisywał mi przebieg uboju rytualnego pewien były długoletni urzędnik krakowskiej rzeźni miejskiej. Żydowski dziennikarz widział zarznięcie tylko jednej krowy, która się „trzepotała” i miała „różową” i „musującą” krew. Mój informator zaś, człowiek wiarogodny, był świadkiem rytualnego zarzynania przez szereg lat.

— To jest coś okropnego — mówił mi — jak się te zwierzęta męczą, kiedy się je zarzyna przy pełnej świadomości...

*

Żydzi starają się wykazać, że ubój rytualny nie tylko nie jest gospodarczo szkodliwy, ale nawet — korzystny.

Były dyrektor osławionej spółki „Caro” Saul Landau (ten sam, który w znanym procesie skazany został na pięć miesięcy aresztu) ogłasza w „Nowym Dzienniku” cyfry, z których wynikałoby, że rzeźnik na sztuce bydła, zabitej rytualnie zarabia 22 zł 82 gr, na sztuce zaś bydła, zabitej nierytualnie traci 12 zł 38 gr. Landau opiera swą kalkulację na tem, że przyjmuje

w każdej sztuce bydła 45 proc. mięsa zadniego, a 55 proc. mięsa przedniego i oblicza, ile rzeźnik otrzymuje za mięso „trefne”, a ile za „koszerne”.

Rzeźnicy chrześcijańscy poinformowali mnie, że rzeczywiście tracą na mięsie trefnem, ale właśnie dlatego, że wogóle ubój rytualny istnieje. Gdyby uboju rytualnego nie było, nie byłoby różnicy pomiędzy mięsem „trefnem” a „koszernem”. Rzeźnicy zaprzeczają, jakoby mięso „koszerne” było z reguły droższe. Żydowski bowiem handlarz bydła i rzeźnicy przerzucają koszty uboju rytualnego na katolików i w rzeczywistości w sklepach żydowskich Żydzi kupują mięso „koszerne” taniej niż katolicy „trefne”. T. M.

Puder BEBE SZOFMANA

CHŁODZI, KOI
USUWA ZAGROZENIĄ
U DZIECI

ng 7499

WSPOMNIENIA POŚMIERTNE

Śp. ks. dziekan Mieczysław Chudziński

W dniu 20 bm. odprowadził parafianie Opalenicy swego ukochanego duszpasterza, proboszcza i dziekana dekanatu grodzkiego ks. Chudzińskiego na wieczny spoczynek. Śp. Zmarły chorował już od dłuższego czasu lecz poważnie zaniemógł w końcu ub. miesiąca. Od tego czasu rychlej czy później musiano się liczyć z katastrofą. Śmierć czcigodnego kapłana i znanego obywatela wzbudziła wśród szerokiego kręgu społeczeństwa głębokie wrażenie.

Ekspozycja zwłok z domu żałoby do kościoła parafialnego odbyła się w dniu 19 marca 1936, którą prowadził ks. prob. St. Kruszyński z Grodziska. Następnego dnia odbyła się uroczystość żałobna. Mszę św. celebrował ks. prob. Białas z Ruchocia a wzniośle kazanie wygłosił ks. prob. Dadaszyński z Rakoniewic. Zwłoki eksportował ks. infułat Styczyński z Gniezna. Pogrzeb śp. dziekana Chudzińskiego zprzewodził liczna rodzina, duchowieństwo całego dekanatu, wszystkie organizacje miejscowe i parafian.

Śp. ks. dziekan Mieczysław Chudziński urodził się w dniu 20. V. 1875 w Bożecinie pod Krotoszym. Do gimnazjum uczęszczał w Krotoszym należał do Stow. Tomasza Zana. Studjował w Rzymie i Monasterze, a święcenia kapłańskie otrzymał w Gnieźnie w d. 20 grudnia 1903 roku. Był wikariuszem w Jaksicach i Śmiglu. Pierwsze probostwo otrzymał w Witaszyczach. Od kwietnia roku 1915 przeniesiony na probostwo do Opalenicy. W r. 1930 został mianowany dziekanem. Z okazji 25 jubileuszu kapłaństwa miasto Opalenica postawiło na jego cześć pomnik Najś. Serca Jezusa a Tow. Robotników Kat. mianowało członkiem honorowym.

Śp. ks. dziekan Chudziński położył duże zasługi przy rozbudowie i całko-

witem odnowieniu świątyni Pańskiej, plebanji i budynków gospodarczych, ogrodu i cmentarza. Ofiarował parafii dom kat. z obszernym placem i boiskiem dla młodzieży kat. był długoletnim prezesem Banku Ludowego i Rolnik i podczas powstania wielkopolskiego był przewodniczącym Rady Ludowej. Jeszcze w końcu ub. roku przeprowadził wizytację dekanatu z ks. biskupem Dymkiem.

Parafianie opalenicy zachowują w wiernej pamięci swego długoletniego i nadwyraz troskliwego duszpasterza. N. o. w. p!

Śp. ks. prob. J. Pielatowski

Kośba śmierci trwa nieustannie, przerzedzając nieomal codziennie szeregi tych, którzy, pracując dla pożytku społeczeństwa, dobrze mu się zasłużyli.

Dnia 19 bm. w godzinach rannych rozstał się z tym światem śp. ks. prob. Józef Pielatowski, duszpasterz parafii Parkowa, Słomowa i Wełny. Zgon nastąpił po zaledwie kilkunastu dniach choroby i pograżył w ciężkim smutku parafian, szczerze przywiązanych do

swego proboszcza, gorącego patrioty i ofiarnego pracownika na niwie społecznej.

Zmarły pochodził z Lwówka, gdzie się urodził w r. 1879. Nauki gimnazjalne ukończył u Marii Magdaleny w Poznaniu; święcenia kapłańskie otrzymał w r. 1909. Jako wikariusz pełnił służbę duszpasterską przez 2 lata w Wolsztynie, poczem objął zarząd nad parafią w Nowym Kramsku i tu zaszkodziła go wojna. Po krótszym pobycie jako proboszcz w Podzamczu i następnie w Pilce, od dwunastu lat pełnił obowiązki duszpasterza w ostatniej swej parafii, gdzie rok temu też obchodził 25-lecie kapłaństwa. Był przez te wszystkie lata jej szczerym i serdecznym opiekunem, odnosząc się do każdego z równą życzliwością. Zjednał mu to też wśród parafian poważanie i głęboką miłość, które przetrwały daleko poza grób. Cześć Jego pamięci. (St. D.)

Rewizje i aresztowania

Września (Tel. wł.) Na polecenie sądu grodzkiego we Wrześni przeprowadziła policja szczegółową rewizję w lokalach sekretariatu Stronnictwa Narodowego. W wyniku poszukiwań zabrala policja 5 tek korespondencji i okólników.

Września (Tel. wł.) W Samarzewie aresztowany został p. Józef Filipczak, którego policja odstawiła do więzienia w Słupcy. Obecnie wypuszczono go na wolność.

W poszukiwaniu za bronią przeprowadziła policja rewizję u pp. Józefa Paprockiego i Nikodema Wrzesińskiego. Broni nie znaleziono, a pp.: Paprockiego i Wrzesińskiego osadzono w

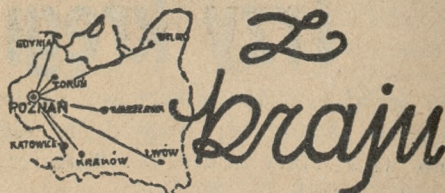
areszcie w Koninie. Po 24 godzinach wypuszczono ich na wolność.

Gniezno. Policja przeprowadziła rewizję w sekretariacie Stronnictwa Narodowego oraz w mieszkaniu redaktora Kazimierza Jaźwieckiego, którego aresztowano.

Strajk w Chropaczewie

Katowice (Tel. wł.) W kopalni „Śląsk” w Chropaczewie w pow. świętochłowieckim robotnicy zajęli fabrykę.

Przyczyną strajku był wniosek kopalni o zwolnieniu 450 robotników oraz pogłoski, że kopalnia ma być unieruchomiona.

OGHOTNICZY ZACIĄG DO WOJSKA

Jak donoszą, w najbliższym czasie ukaże się obwieszczenie w sprawie tegorocznego zaciągu ochotniczego do wojska. Zaciąg tegoroczny dotyczy roczników 1916 i 1918. Termin wnoszenia podań do właściwych P. K. U. upływie 20 maja. Po tym terminie do dnia 1 lipca będą przyjmowane podania ochotników, posiadających prawo do skróconej służby wojskowej. Przy tej okazji należy zwrócić uwagę na to, że ustawa o służbie wojskowej ograniczyła odroczenia służby wojskowej dla akademików do lat 23.

FATALNA OMYŁKA

W jednej z warszawskich aptek dyrektor gimnazjum miejskiego Antoni T. kupił sól glauberską. Powróciwszy do domu zażył niewielką szczyptę soli, doznał jednak natychmiast silnych torsji i bólów. Wezwano lekarza, który polecił przewiezienie chorego do lecznicy.

Lekarstwo poddało analizie i stwierdzono, że apteka wydała przez pomyłkę zamiast soli glauberskiej, siarczan cynku, który jest bardzo niebezpieczną trucizną. W sprawie tej zostało przez prokuratora sądu okręgowego wszczęte dochodzenie karne.

STRAJK PRZY WYPIEKU MACY ŻYDOWSKIEJ

W Dębnie zastrajkowało 130 robotników, zatrudnionych w trzech miejscowych żydowskich piekarniach przy wypieku macy, żądając podwyżki płac. W wyniku pertraktacji właściciele piekarni przyznali podwyższenie wynagrodzenia nielicznym robotnikom - Żydom, odmawiając podwyższenia zarobków robotnikom - chrześcijanom; to właśnie sprawiło, że robotnicy ci okupowali piekarnie, nie dopuszczając innych do pracy. W ostateczności właściciele piekarni żydowskich zgodzili się na podwyższenie zarobków również robotnikom-chrześcijanom. Strajk zlikwidowano.

ZLIKWIDOWANIE SZAJKI PRZEMYTNICZEJ NA POKUCIU

Przez granicę polsko - rumuńską dość często przechodzą rozmaite towary drogą przemytu, jak to wykazują liczne wykrycia tego rodzaju afer. Ostatnio znowu wykryto szajkę, która na wielką skalę trudniła się przemycańiem tytoniu. Pierwszy etap tej szajki znajdował się w pewnego kowala koło Śniatynia. Składnica zaś przemycanego towaru znajdowała się u siostry owego kowala we Lwowie. Sieć odbiorców tej szajki była bardzo rozgałęziona. Dalsze dochodzenia w toku.

POMNIK GRODŃA DLA X. PIOTRA SKARGI

W dniach ostatnich zostało złożone w starostwie powiatowym w Grodnie podanie o zalegalizowanie satutu stowarzyszenia dobroczynnego pod nazwą „Kasa bezprocentowa im. ks. Piotra Skargi w Grodnie”. Inicjatywa wyszła od Katolickiego Stowarzyszenia Mężów przy parafii farnej „Kasa bezprocentowa” w Grodnie, wiążąc się z imieniem ks. Piotra Skargi, będzie też pierwszym na terenie Grodzieńszczyzny i — daj Boże — trwałym uczczeniem wielkiego Kapłana i Polaka, twórcy pierwszej kasy bezprocentowej („Bank pożyczny w Krakowie”), którego 400-lecie urodzin w tym roku cała Polska obchodzi.

Mina uroczystości jubileuszowe, ale tam, na kresach, gdzie działał zlotousty ks. Skarga, trwać będzie i działać dzieło poczęte z jego myśli i jego serca.

Należy się spodziewać, że przykład katolickich działaczy grodzieńskich znajdzie silny oddźwięk i w innych ośrodkach polskich. Tego rodzaju uczczenia 400-lecia urodzin ks. Skargi będzie niechybnie najbardziej celowym. (KAP)

ARCHIDIECEZJA LWOWSKA W R. 1936

W roku jubileuszowym 50-lecia kapłaństwa J. E. ks. arcyb. dr. Bolesława Twardowskiego stan archidiecezji w obecnych granicach daje piękny obraz dorobku duchowego ostatnich lat. Archidiecezja posiada: 28 dekanatów, 396 parafii, 526 kapłanów pracujących w duszpasterstwie parafjalnym, 1.060.628 diecezjan obrządku łacińskiego, 10 członków kapituły metropolitalnej, 10 kanoników honorowych, 8 profesorów wydziału teologicznego Uniw. Jana Kazimierza, 4 docentów, 2 suplentów, 192 słuchaczy Teologii na pięciu kursach, 166 katechetów, 3 kapłanów - jubilatów. Na terenie archidiecezji lwowskiej posiadają swoje siedziby następujące zakony: OO. Jezuici 6 domów, OO. Dominikanie 8, OO. Karmelici trzewicki 4, OO. Karmelici bos 1, OO. Franciszkanie 4, OO. Bernardyni 8, OO. Reformaci 2, OO. Kapucyni 3, misjonarze św. Wincentego 2, OO. Ks. Zmartwychwstańcy 2, ks. Salety 2, ks. Salezjanie 2, ks. Michałici 2, bracia szkolni 1, Albertyni 3, bracia Serca Jezusowego 1. Zakonów żeńskich jest 23. Asystentem archidiecezjalnym Instytutu Akcji Katolickiej jest J. E. ks. biskup dr. Eugeniusz Baziak, prezesem p. Stanisław Lange, sekretarzem ks. Andrzej Gromadzki. (KAP)

Nieźródna
w jakości
pasta do obuwia
KIWI

nr 8091

Sądowe sensacje wileńskie

(Od własnego korespondenta „Kurjera Poznańskiego”)

Wilno, 23 marca

Ostatnich kilka dni przyniosło Wilnu parę sensacyj sądowych.

Pierwszą z nich był proces o t. zw. zajęcia w Rykontach. Chodziło o zatajanie, jaki powstał w parafii rykontskiej, pomiędzy miejscowym kierownikiem szkoły powszechnej, p. Józefem Sakowiczem, a proboszczem, ks. Władysławem Nowickim.

Rozpoczęło się od nabożeństwa w dniu imienin marszałka Piłsudskiego. Ksiądz nie mógł odprawić nabożeństwa, bo musiał udać się na rekolekcje do sąsiedniej parafii. Nauczyciel Sakowicz począł atakować zarówno księdza, jak i religię katolicką przez odzywianie się do dzieci w taki sposób, że rodzice uznali za konieczne zażądać usunięcia nauczyciela, gdyż dopatrywali się w jego słowach bluźnierstw.

Przeprowadzone przez inspektora szkolnego, p. Ziemackiego, dochodzenie „nie ustaliło” winy Sakowicza, natomiast władze szkolne pozbawiły ks. Nowickiego prawa wykładania religii i do dziś dnia działwa w Rykontach nie ma w szkole wykładów religii.

Sprawą zajęła się prasa, m. in. „Dziennik Wileński”, w którego artykułach Sakowicz dopatrywał się cech przestępstwa z art. 255 k. k.

Proces w tej sprawie toczył się z przerwami przez 3 dni i wywołał w społeczeństwie wileńskim duże zainteresowanie. Oskarżenie popierał jeden z najlepszych karnistów wileńskich, adw. Andrejew. Bronił redaktora „Dziennika Wil.”, p. Jakitowicza, apl. adw. Kownacki. Przesłuchano ok. 20 świadków. Świadkowie oskarżenia z inspektorem Ziemackim na czele, dowodzili, iż Sakowicz nie wypowiadał zarzucanych mu bluźnierczych zdań, natomiast świadkowie odwoławcy zgodnie dowodzili, iż takie słowa słyszeli.

Charakterystycznym jest, że uczenice szkoły w Rykontach, które przed inspektorem zeznawały chwiejnie i nie potwierdzały zarzutów względem Sakowicza, w sądzie zeznawały zupełnie zdecydowanie. Skonfrontowany z niektórymi świadkami inspektor Ziemacki sam począł zmieniać, względnie cofać swoje zeznania.

W ostatnim dniu procesu wyszło na jaw, że p. inspektor jest krewnym Sakowicza, a co najważniejsze, Sakowicz w przerwach procesowych usiłował skłonić jednego ze świadków, uczennicę Hornatkiewiczównę, do cofnięcia złożonych uprzednio zeznań.

Po naradzie sąd skazał redaktora „Dziennika Wileńskiego” na 2 tygodnie aresztu i 30 zł grzywny. Obrona zapowiedziała apelację i sprawa przejdzie do wyższej instancji.

Dwie następne sensacje przyniosły dwie rozprawy, które odbyły się w sądzie apelacyjnym. W pierwszej na ławie oskarżonych zasiadli przedstawiciele wileńskiej akademickiej młodzieży narodowej: Zdzisław Wardejna, Waldemar Olszewski i Leon Hryniewicz, oskarżeni o zamach bombowy na bóżnicę żydowską przy ul. Popławskiej w Wilnie. Sąd okręgowy skazał przed rokiem Wardejna na 2 lata, Olszewskiego na 2 i pół lata i Hryniewicza na 1 rok więzienia.

Na wstępie rozprawy apelacyjnej, na wniosek obrońców, adw. Borowskiego (z Warszawy) i adw. Kowalskiego, sąd zastosował wobec Wardejny i Hryniewicza ustawę amnestijną, umarzając względem nich postępowanie tak, że na ławie oskarżonych pozostał tylko Olszewski. Wobec tego, iż strony nie zgłosiły żadnych wniosków, sąd od razu przystąpił do wysłuchania głosów oskarżenia i obrony. Mowa prokuratora Quirini'ego była dla słuchaczy wielką niespodzianką. Wprawdzie twierdzi on, iż wina Olszewskiego została udowodniona, jednak, zdaniem jego, do oskarżonego nie wolno podchodzić z uprzedzeniem, jak do zwykłego przestępcy. Oskarżony jest przedstawicielem młodego pokolenia, tej młodzieży akademickiej, która zawsze była w pierwszych szeregach wszelkich pięknych poczynąń społeczeństwa. Dowody tego złożyła w 1918 r., wstępując masowo do tworzącej się armii polskiej. Akademicy są żywiołem niezwykle czułym na dobro Polski i temu należy przypisać zachowanie się młodzieży, jej liczne manifestacje i nieraz bardzo agresywne wystąpienia. Olszewski jest nastrojowcem i dlatego ze zwiększoną siłą reagował na prąd, nurtujące wśród młodzieży. Prokurator widzi przestępstwo w jego czynie, ale prosi o wyrok, który pozwoliłby Olszewskiemu pozostać w środowisku akademickim. Obrońca, adw. Szyszkowski, poddał krytyce materiał dowodowy, utrzymując, iż wina oskarżonego nie została udowodniona w całej rozciągłości.

Sąd po dłuższej naradzie zmienił wyrok sądu okręgowego, obniżając wymiar kary do 2 lat i umarzając ją na podstawie amnestji w całości.

Najbardziej sensacyjnie zapowiadał się proces ostatni. Chodziło o odwołanie się redaktora „Kurjera Wileńskiego”, p. Kazimierza Okulicza, od wyroku sądu okręgowego, który skazał go na 2 tygodnie aresztu za zniesławienie redaktora „Słowa”, p. Stanisława Mackiewicza. Chodziło tu o porachunki przed i powyborcze filarów wileńskiej „sanacji”, którzy w wyścigu o mandat poselski, stawiali sobie nawzajem nader przykre zarzuty. O sprawie tej pisała obszernie cała prasa polska, a przebieg procesu w pierwszej instancji obfitował w szereg momentów, nie pozbawionych pikanterji.

Obecnie również spodziewano się sensacyj, lecz przeciwnicy sprawili na ten raz prawdziwą niespodziankę swym zwolennikom i przeciwnikom, gdyż zawarli zgodę, składając oświadczenie, odwołujące stawiane w swoim czasie zarzuty.

Sprawa została zatem za zgodą stron umorzona.

P. KOWNACKI

W razie przeziębienia, grypy, zapalenia gardła, migdałów, przy bólach nerwowych i łamaniu w kościach należy dbać o codzienne, regularne wypróchnienie i w tym celu używać pół szklanki naturalnej wody gorzkiej Franciszka-Józefa. Zalecana przez lek.

Tg 516

29 marca naród niemiecki ma się wypowiedzieć za, albo przeciw polityce zagranicznej Hitlera. Kampanja wyborcza dochodzi obecnie do punktu kulminacyjnego. Ministrowie Rzeszy i „gauleiterzy” NSDAP objeżdżają Trzecią Rzeszę, wygłaszając przemówienia agitacyjne. Nie zaniedbuje się żadnej możliwości. Nawet parowozy pełnią funkcję agitatorów. Na zdjęciu widzimy jeden z parowozów z napisem: „Niemcy wykażą swą wdzięczność — głosując za Führerem”.

Szkolnictwo w Anglii a masoneria

Ukazał się w Londynie „Rocznik Wychowania” (The Year Book of Education), 1936, w którym poruszony jest szereg problemów, związanych z wychowaniem i nauczaniem młodzieży. Jak wiadomo, szkolnictwo i nowy bill, dotyczący m. in. także szkolnictwa wyznaniowego, stanowią obecnie jedną z głównych trosk episkopatu katolickiego w Wielkiej Brytanji.

Nowy „Rocznik” omawia tak aktualne i palące zagadnienia, jak np. „Bezrobocie a młodzież”, „Zbrodnicość wśród dzieci”, „Wytęcznie w wychowaniu katolickim” itd. itd.

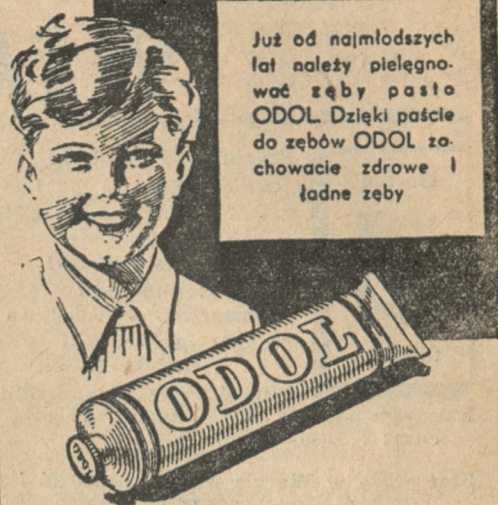
Na specjalną uwagę zasługuje rozdział, poświęcony masonerji i jej wpływowi na szkolnictwo w Anglii. „W Wielkiej Brytanji — pisze autor rozdziału — masoni wpływali na wycho-

wanie za pośrednictwem organizacji posilkowych, nieraz niemal całkowicie niezależnych od wielkiej loży lub poszczególnych łóż. W krajach łacińskich masoneria zawsze, tak dawniej, jak i teraz, brała bezpośrednio udział w walkach politycznych i gospodarczych. Jej to wpływom, roztoczonim na całą Europę, zawdzięcza Francja swój laicystyczny system szkolny. We Włoszech twórcy państwa opartego o laicyzm byli wszyscy masonami. Podobnie rzecz się miała i w Hiszpanji, gdzie pierwsze wydalenie jezuitów w r. 1767 i związane z tem wydaleniem reformy, zmierzające do zeświecczenia szkolnictwa, były także dziełem masonerji. W tym samym duchu działali masoni i w innych krajach, jak Belgja, Austria, Prusy, a nawet Polska”. (KAP)

Rodzice żądają usunięcia „Płomyka” ze szkół

Katolicka Agencja Prasowa donosi: Z wielu stron nadchodzą do KAP-owej i do redakcyj pism katolickich uchwały zrzeszeń rodzicielskich, domagające się w sposób kategoryczny usunięcia „Płomyka” z naszego szkolnictwa oraz zaprzestania przez nauczycielstwo zmuszania dzieci do lektury

tego pisemka. Niektóre osoby w listach swych dają wyraz zdumieniu, że dotychczas władze szkolne w sprawie skandalicznych numerów „Płomyka” o sowiektach i Litwie nie zabrały głosu. Tembardziej jest to dziwne, że dopiero ministerstwo spraw wewnętrznych musiało interwenjować i położyć

Już od najmłodszych lat należy pielegnować zęby pastą ODOL. Dzięki pastce do zębów ODOL zachowacie zdrowe i ładne zęby

Tg 519

kres propagandzie bolszewickiej wśród naszej diatwy.

Wyrazem stanowiska rodziców w tej sprawie jest m. in. uchwała rodzicielskiego koła szkolnego przy szkole powszechnej spółdzielni „Zespół nauczycielski” (Warszawa, Chocimska nr. 6). Uchwałę tę podajemy:

„Fakt konieczności skonfiskowania ostatniego numeru „Płomyka”, pisma dla młodzieży szkół powszechnych, stanowiącego pomoc szkolną, polecana przez władze — znalazł silny oddźwięk wśród nauczycielstwa i rodziców.

Za niesłychane przestępstwo wobec naszych dzieci uważamy wprowadzanie do szkoły propagandy politycznej, a zwłaszcza propagandy ideologii bolszewickiej, przeciwnej uczuciom narodowym Polaków i zasadom ustroju państwa polskiego.

Konfiskata stanowi tylko częściowe zadośćuczynienie opinji, gdyż numer ten dostał się już do szkół i rąk dzieci.

Wzywamy wszystkich rodziców do zbiorowego protestu w formie zaprzestania prenumeraty pisma, którego wpływ na nasze dzieci staje się w ten sposób destrukcyjny”.

Ofensywa Wielkiego Wschodu

Ostatni zeszyt miesięcznika „Etu-des” zawiera obszerny artykuł o masonerji i jej działalności we Francji. Od dwóch lat mniej więcej masoneria francuska przechodzi kryzys wewnętrzny, wywołany przez rozłam pomiędzy jej członkami, z których część wystąpiła (i występuje jeszcze) z Wielkiego Wschodu. Przyczyną tego rozłamu jest w pierwszym rzędzie niezadowolnienie z metod, używanych przez Wielki Wschód, czy to będzie dziedzina polityki, czy ekonomji, czy spraw społecznych. Niezadowoleni są przede wszystkim starsi „bracia” i ci, którzy spragnieni są chociaż iluzji jakiegoś idealizmu w życiu. Znaczną grupą „braci” odseparowała się nawet całkowicie od Wielkiego Wschodu, tworząc odrębne loże.

Wobec poważnych nieporozumień wewnętrznych masoneria francuska tem bardziej stara się rozszerzyć swoje wpływy w społeczeństwie. Uwaga Wielkiego Wschodu skupia się w chwili obecnej w pierwszym rzędzie na dwóch odcinkach życia: na kwestji kobiecej i na szkolnictwie.

O wpływach masonskich w dziedzinie szkolnictwa naogół pisze prasa katolicka we Francji więcej, aniżeli o wpływach, jakimi Wielki Wschód usiłuje przeniknąć społeczeństwo kobiet francuskich. Jak wiadomo, kobieta we Francji nie posiada szeregu praw, nie może głosować i pod wieloma względami jest upośledzona, jeśli chodzi o prawodawstwo. Jak dotychczas, masoni sprzeciwiali się i to bardzo energicznie, emancypacji kobiet francuskich, przypuszczając (słusznie zresztą), że, jeśli dojdą one do głosu przy wyborach, jako bardziej religijne i mniej radykalne, mogą wpłynąć „szkodliwie” (dla masonerji, oczywiście) na bieg polityki państwowej. Od pewnego czasu jednakże daje się zauważyć pewna zmiana pod tym względem: Wielki Wschód zabrał się energicznie do „wychowywania” kobiet francuskich, tj. do kształcenia ich w duchu masonskim, do wprowadzania ich do specjalnych organizacji kobiecych masonskich i t. p. (KAP).

Z Narodowej Organizacji Kobiet

Herbatka dyskusyjna N. O. K. odbędzie się w czwartek, dnia 26 bm. o godz. 17 w salce cukierni „Italja”, Al. Marcinkowskiego.

Uprasza się członkinie o liczne przybycie. Zarząd.

W Berlinie „Unter den Linden” ustawiono „pomnik” propagandowy, który wzywa wszystkich wyborców do oddania głosu w niedzielę, 29 marca.

WIADOMOŚCI POTO CZNE

Marzec
25
ŚRODA

Kalendarz rzym.-kat.
Środa: Zw. N. P. M.
Czwartek: Jana pust.,
Olimpi p., Tekli
Kalendarz słowiański
Środa: Ludomir
Czwartek: Wicysława
Słońca: wschód 5,44
zachód 18,14
Długość dnia 12 g. 30 min.
Księżyc: wschód 6,09 zachód 22,08
Faza: 2 dzień po nowiu.

Stan wody w Warcie według notowań Inspekcji Dróg Wodnych w Poznaniu: dziś plus 1,22 mtr.

NOCNA SŁUŻBA APTEK

Śródmieście: Apt. pod Biskupem, pl. Wolności 13. — Apt. pod Złotym Lwem, St. Rynek 75. — Apt. przy pl. Sapieżyńskim 1. — Apt. na Chwaliszewie 76. — Jeżyce: Apt. Mickiewicza, ul. Dąbrowskiego 10. — Apt. pod Opatrznością, ul. Dąbrowskiego 76 (róg Staszica). — Łazarz: Apt. przy Parku Wilsona, ul. M. Focha 47. — Apt. Karpińskiego, ul. M. Focha 158 (Górczyn). — Wilda: Apt. przy Bramie Wildeckiej, G. Wilda 3. — Apt. Fortuna, G. Wilda 76. — Staroleka: Apt. miejscowa. — Główna: Apt. przy Krzyżu, ul. Główna 19. — Solacz: Apt. przy ul. Mazowieckiej 12.

KRONIKA MIASTA POZNANIA

SZCZAWNICKA JÓZEFINA leczy choroby dróg oddechowych.
Tg 517

REKOLEKCJE

— * **Paraf. św. Marcina.** Od 23 do 29 bm. odbywać się będą rekolekcje dla ojców i młodzieńców codziennie o godzinie 19,30.

— * **II. Sodalicja Pań Nauczycielek** organizuje w dniach od W. Wtorku do W. Soboty rekolekcje zamknięte w Bnlinie. Koszty wraz z podróżą 8,50 zł. Zgłoszenia przyjmuje do dnia 28 bm. p. Aniela Stroińska, Sienna 12, m. 8.

— * **Sodal. Marj. Młodzieży Kupieckiej** urządziła rekolekcje w czasie od 25 do 28 bm. w kaplicy sodalicznej św. Marcina nr. 69, o godz. 20,15 pod kierownictwem O. Tomasza Maćkowiaka, Dominikanina.

WALNE ZEBRANIA

— * **Polskie Tow. Krajoznawcze.** Walne zgromadzenie odbędzie się dn. 4 kwietnia o godz. 18 w małej sali „Belwederu” ulica Marsz. Focha 18.

WYKŁADY

— * **Kino Oświatowe** (M. Focha 4) wyświetla od dn. 25 bm. film we wersji włoskiej. Ceny normalne, a dla członków Stow. „Polonia - Italia” za okazaniem legitymacji wstęp bezpłatny.

WYCHOWANIE, KURSY

— * **Baby wielkanocne.** W związku ze zbliżającymi się świętami wielkanocnymi warto zwrócić uwagę naszym paniom domu na pokaz pieczenia bab wielkanocnych, który odbędzie się dzisiaj, we wtorek, o godz. 17, w Państwowej Szkole Handlowej i Przemysłowej Żeńskiej w Poznaniu, przy ul. Marsz. Focha 2. — Za tydzień o tym samym czasie odbędzie się pokaz przyrządzenia „święconego”. (wel)

KRONIKA MIEJSCOWA

KOMUNIKAT ORBISU. Pociąg popularyjny do WARSZAWY pod hasłem „Zwiedzajmy Stolicę” od 5—6 kwietnia (2 pełne dni pobytu). Cena z karnetem na zwiedzanie) zł 12,70. Zapisy do 2 kwietnia w „ORBISIE”, Pl. Wolności 9, tel. 52-18.
ng 8092

— * **S. p. hr. Julja Krasiańska.** Dnia 21 bm. o godz. 8 w kościele OO. Franciszkanów odbyło się doroczne nabożeństwo za duszę s. p. hrabiny Julji Olgi Krasiańskiej. Podczas mszy św. żałobnej na chórze śpiewali uczniowie ze szkoły śpiewu prof. Krasiańskiej - Rudnickiej, tej wytrawnej siły pedagogicznej, która już tyle wybitnych sił artystycznych dostarczyła wkrzeszonej Polsce.

— * **Czekamy na głos higienistów.** Jak to słusznie zauważył „Kurjer Poznański”, plaga kurzu w Poznaniu daje się coraz dotkliwiej we znaki mieszkańcom naszego miasta, nie tylko na peryferiach, ale i w samym centrum, choćby tylko np. na Wałach Wazów czy ul. Libelta.

Gdzie szukać przyczyny takiego stanu rzeczy? Sądzę, że tylko w nieporządnym czyszczeniu miasta. Nieraz jesteśmy przecie świadkami, że po każdorazowym czyszczeniu pozostaje na jezdni błotko, które, wysychając, powoduje za lada silniejszym podmuchem wiatru, czy podczas przejazdu samochodu, tumany kurzu. Niejednokrotnie zdaje się nam, że jesteśmy gdzieś na szosie, a nie w centrum wielkiego miasta. I niech nikt nie opowiada, że kurz na asfalcie musi być, gdyż można przytoczyć dla przykładu choćby jezdnie asfaltowe w alejach w Częstochowie, gdzie doprawdy ani śladu kurzu podczas najszybszej jazdy samochodem, co da się łatwo stwierdzić w czasie pobytu w tem mieście

Kobieta ofiarą motocyklisty

Motocyklista najechał na chodniku kobietę, przyprawiając ją o ciężkie obrażenia

Wstrząsający wypadek wydarzył się dziś o 11 na ulicy Półwiejskiej w pobliżu Pl. Świętokrzyskiego. Od strony Górnej Wildy jechał tramwaj, który usiłował wyprzedzić motocyklistę wojskowy z 1 pułku pancernego, prowadzący maszynę nr. 1403. Przy zbliżaniu się do Pl. Świętokrzyskiego motocyklista wjechał niespodziewanie na chodnik na przechodzącą w tym momencie p. Marję Gajewiak z Poznania, mieszkającą na Wałach Jagiełły 22. Upadła ona na chodniku bezprzytomna, wskutek odniesionych obrażeń. Motocyklista, jak nas informują przechodnie, nie troszcząc się o los swej ofiary, odjechał, co wywołało wielkie zdziwienie wśród publiczności.

Na miejsce wypadku wezwano Pogotowie Zw. Lekarzy (55-55), które ciężko poranioną przewiozło po udzieleniu doraźnej pomocy do szpitala miejskiego, gdzie poddano ją natychmiastowej operacji. P. Gajewiak od-

niosła prawdopodobnie dotkliwe obrażenia wewnętrzne, a oprócz tego skomplikowane złamanie lewej nogi w podudziu.

Sprawą zajęła się policja i żandarmerja wojskowa, która niewątpliwie stwierdzi, jakie były przyczyny, dla których motocyklista nie zainteresował się ofiarą tragicznego wypadku.

Dziecko wbiegło na tramwaj

Również w pobliżu Pl. Świętokrzyskiego, niedaleko ul. Długiej, wpadło na przejeżdżający tramwaj nieletnie dziecko, przebiegające ulicę. Na szczęście tramwaj linii 4, jadący w kierunku placu, jechał powoli, z powodu mijania zwrótnicy.

Dziecko, które uderzyło się o breg wozu tramwajowego, odniosło pokaleczenia na głowie. Zaopiekowali się nim przechodnie i przenieśli je do pobliskiego szpitala miejskiego. (kl)

Właściciele taksówek protestują

Wczoraj wieczorem o godz. 19,30 w sali ogrodu zoologicznego w Poznaniu odbyło się zebranie protestacyjne Zw. Właścicieli Dorożek Samochodowych w Poznaniu, przy udziale około 600 właścicieli dorożek samochodowych oraz pokrewnych rzemiosł, jak kowalstwo, ślusarstwo, blacharstwo, kołodziejstwo, lakiernictwo, tapicerstwo i przemysł wulkanizacyjny.

Po zagajeniu przez prezesa p. Golimowskiego, przemawiali pp. Kamysek, Brzeziński, Szczepny i Konieczny. Referaty były bardzo rzeczowe i treściwe, dotyczyły bolączek automobilizmu w całej Polsce, były skierowane przeciwko polityce drogowej oraz przeciwko nadmiernym opłatom na rzecz Funduszu Drogowego oraz przeciwko wygórowanym cenom materiałów pędnych.

W rezultacie bardzo ożywionej dyskusji uchwalono jednomyślnie następujące rezolucje:

Związek Właścicieli Dorożek Samochodowych w Poznaniu żąda:

1) Zmiany ustawy koncesyjnej, przez

udzielanie koncesyj nie na miesiące, lecz na okresy dłuższe, przez nieodbieranie koncesyj dotychczasowym posiadaczom bez powodu, przez wydawanie koncesyj osobistych, a nie na wóz, przez zapewnienie związkowi przedstawicielstwa waryowego w komisjach, ustalających taryfy za przejazdy oraz w komisjach, badających stan techniczny autodorożek.

2) Zniesienia niesłusznych opłat, a w szczególności t. zw. opłat gotówkowych na Fundusz Drogowy, równomiernego stosowania ryczałtu w podatku obrotowym i zniesienia chaosu w tej dziedzinie, oraz skasowania świadectw przemysłowych, ponieważ autodorożki opłacają już świadectwa koncesyjne.

3) Obniżki cen środków przemysłowych przez obniżenie cen benzyny w kraju i zrównanie tych cen chociażby z cenami Wolnego Miasta Gdańska, przeprowadzenia premii w formie zwrotu cen przy zakupie nowego wozu przez właściciela dorożki samochodowej, tak, jak to ma miejsce w rolnictwie przy sprzedaży zboża. Zwrot cła pozwoli na przemianę i modernizowanie taboru i postawienie go na wysokim poziomie.

Bardzo ożywione zebranie prezes Golimowski zamknął po 4-godzinnych naradach o godz. 23,30. (pt)

granicz polsko - czechosłowackiej trzy. Przelot z Polski do Rumunii, lub w kierunku przeciwnym, dozwolony jest tylko w jednym miejscu, wzdłuż linii kolejowej Kołomyja — Czerniowce, tak samo, jak przelot nad granicą polsko - łotewską wzdłuż linii kolejowej Turmont — Zemgale. Ogółem rozporządzenie ustanawia 16 miejsc przelotu nad granicami Rzplitej. Rozporządzenie ministra spraw wewnętrznych w życie dn. 5 kwietnia rb.

KRONIKA POLICYJNA

— * **Ujęcia.** Jako podejrzanego o kradzież różnych przedmiotów ze szkoda T. G. „Sokół” ujęto i osadzono w areszcie policyjnym 19-letniego Henryka Sobika (ul. Łanowa 39) i Dragomira Woźniaka (ul. Gen. Kosińskiego 19). — Jako poszukiwanego przez wydział śledczy w Gnieźnie osadzono w areszcie policyjnym w Poznaniu 26-letniego Franciszka Półroła, bez stałego mieszkania. (kl)

ŁAPIEMY SZCZURY

Notatka nasza o zakupie szczurów w zakładzie mikrobiologii U. P. wzbudziła zaciekawienie wśród naszych Czytelników, warto więc jeszcze kilka słów do niej dorzucić.

Jak już pisaliśmy, z Poznania zgłaszają się do zakładu mniejsi „łowcy szczurów”, przynoszący po kilka sztuk szczurów względnie nawet po jednej.

Pewni chłopcy z Jeżyc codziennie np. dostarczają po jednym szczurze. Zapytani, czemu przynoszą tak mało, odpowiadają, że mają tylko jedną niewielką pułapkę. Kolegów do „spółki” nie chcą dopuścić, bo może się zrobić konkurencja w tym sezonowym „za-wodzie”. Żeby choć tak dłuższy czas można było sprzedawać szczury — wzdychają. Za dostarczone gryzonie otrzymują po 80 gr od sztuki.

Inny znów chłopiec przynosi po kilka sztuk. Chwyta je w jakimś składzie. Ostatnio przyrzekł, że do-

Restauracja w Hotelu Polonia, Grunwaldzka 18, poleca bezpłatnie salę nowo-odrestaurowaną i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa. Ceny niskie. Wieczorem dancing.
dg 4515

O załatwianiu spraw budowlanych

Ministerstwo spraw wewnętrznych wydało ostatnio do władz, sprawujących nadzór policyjno-budowlanych okólnik, który winien się przyczynić do przyspieszenia rozpatrywania prośb o zezwolenie na budowę.

Okólnik zaznacza na wstępie, że władze niejednokrotnie niewłaściwie stosują przepisy rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej o prawie budowlanym i zabudowaniu osiedli, co powoduje często trudności dla zainteresowanych i wyrządza im nieraz straty materialne.

Jeśli chodzi o zachowanie terminu załatwienia prośb o zezwolenie na budowę, to przekroczenie terminu dozwolone jest tylko w wypadku konieczności zasięgnięcia opinii innych władz, bądź też w razie zarządzonego sporządzenia planu zabudowania, albo też wobec zachodzącej potrzeby wydania postanowienia o zakazie budowy względnie dokonywania zmian w zewnętrznym wyglądzie budynków. — Wstrzymanie rozpatrywania prośby na okres do 2 lat może nastąpić tylko wtedy, gdy istnieją warunki, przewidziane rozporządzeniem Prezydenta Rplitej, a więc w trakcie sporządzenia planu zabudowania dla danego osiedla, o ile wykonanie zamierzonej budowy mogłoby istotnie uniemożliwić, względnie poważnie utrudnić zrealizowanie planu regulacyjnego. Jeśli zachodzą wypadki postawienia bez zezwolenia władz budynków, lub też niewłaściwego utrzymania budynków już istniejących, władze mają obowiązek jak najciślejszego trzymania się przepisów. Tylko w stosunku do właścicieli budynków, wzniesionych niezgodnie z przepisami, bądź planem zabudowania, a zagrażających bezpieczeństwu, względnie specyficznym miastu, władze mogą nakazać wykonanie pewnych robót i to tylko nieodzowne potrzebnych. Nakaz zburzenia stosuje się dopiero wtedy, gdy pewne zmiany, lub przeróbki nie mogłyby dać pożądanego rezultatu, a budynek zagrażałby bezpieczeństwu osobistemu, lub publicznemu, względnie spowodowałby zeszpecenie ulicy.

Powyższe przepisy przypomniane zostały dlatego, że władze nieraz bez istotnej potrzeby nakazywały roboty inwestycyjne, albo zniszczenie budynku.

Wobec tego, że niewłaściwe stosowanie przepisów o prawie budowlanym utrudnia ruch budowlany i powoduje niejednokrotnie straty materialne dla zainteresowanych, okólnik zwraca uwagę właściwych czynników na ścisłe trzymanie się tych przepisów.

**Fartuchy szkolne
Fartuchy damskie i dziecięce
Kałamajski**

Pg 3345-13, 61/2

Składki i pokwitowania

W administracji pisma naszego złożony w dalszym ciągu:

Na pomnik **Serca P. Jezusa:** N. N. z prośbą o błogosławieństwo 10 zł; razem z poprzednio pokwitowanymi 45 zł.

Z WIELKOPOLSKI

— **Gniezno.** Odbyło się tu nadzwyczajne walne zebranie Stow. b. żołnierzy 17 p. ulanów. Obrady zajął p. szambelan Grabski. Uchwalono nadać godność prezesów honorowych pp. szambelanowi Grabskiemu, gen. Raszewskiemu, gen. Knoll-Kownackiemu, gen. Zahorskiemu, gen. Malinowskiemu, płk. Stabrowskiemu, płk. Podhorskiemu i ppłk. Kurnatowskiemu, zaś godność członków honorowych: mjr. Mieczkowskiemu, ppłk. Królickiemu i ks. dziek. Zablockiemu. Święto pułkowe 17 p. ul. odbędzie się dnia 9 i 10 maja.

— Odbyło się plenarne zebranie Sokolice, któremu przewodniczyła prezeska p. Zórawska. Najważniejszym punktem obrad była sprawa przygotowania wojennego kobiet. Dzielnicy Wydział Sokolice projektuje w Zielone Świątki wycieczkę do Gdyni i na Hel. Referat o dobroci chrześcijańskiej wygłosiła p. sędzina Zarankowa. Na kandydaturę zgłosiła się p. sędzina Zarankowa i p. redaktor Borówka.

— Skradziono p. Stanisławie Derezińskiej z ul. Cierpień 7b skórzaną torbę z zawartością 12 zł gotówki, 2 kluczy i różnych dokumentów i papierów z Izby Skarbowej w Poznaniu.

— Bracia Władysław, Stanisław i Wojciech Nowakowie z Gorzuchowa usiłowali włamać się zapomocą przystawienia drabiny do śpiżarni ziemianina Stanisława Chelmskiego, przyczem jednak zostali przez stróża nocnego spłoszeni. Na miejscu pozostawili drabinę długości 4 metrów, 12 worków próżnych, 1 linkę, niezawodnie do spuszczenia z śpiżarni zboża, burkę i 2 pary drewniaków. Jak w toku dochodzenia ustalono wymienieni bracia Nowakowie od pewnego już czasu dokonywali z tegoż śpiżarni systematycznej kradzieży zboża. W czasie rewizji przeprowadzonej w ich mieszkaniu odnaleziono 637 kg jęczmienia, pochodzącego z tych kradzieży, i worek azotniaku, ukryty w mierzwie w chlewie.

— W Łukaszewku skradziono rolnikowi Wilhelmowi Unkrigowi ze strychu około 50 kg różnych wędlin, wartości około 100 złotych. W toku dochodzenia ustalono, że sprawcą tej kradzieży jest parobek poszkodowanego — 27-letni Józef Andrzejewski. (br)

— **Inowrocław.** Z powodu wygaśnięcia wścieklizny u psów zarząd miejski uchylił swe zarządzenie z dn. 1 czerwca 1935 r. o zwalczaniu wścieklizny.

— Na stadionie miejskim odbył się bieg na przelaz na dystansie 3,5 km. Zwyciężył Jakubowski (Gopłania). Poza tem zmierzali się pilkarze Gopłanji z Sokołem bydgoskim. Zwycięstwo odniósł gospodarze w stosunku 5:0.

— Do kancelarii fabryki maszyn Radke przy ul. Poznańskiej włamali się złodzieje, rozbili kasę ogniotrwałą, zabierając z niej około 400 zł. Ponadto przywłaszczili sobie kilka manometrów i przyrządów do mierzenia energii elektrycznej.

— Liczne rzesze wiernych odpowiadali na miejsce wiecznego spoczynku sp. Stefana Weymana, dyrektora Banku Ludowego. Piękne przemówienie wygłosił przy zwłokach adw. Przybyszewski, ks. prob. Handke i ks. prof. Wróblewski. Kondukt żałobny prowadził ks. prałat Czechowski z Strzelna w asyście przeszło 20 księży.

— Zuchwałego napadu dokonano na rolnika Tadeusza Dominicką w Popowicach. Kiedy D., po wieczornym obejściu gospodarstwa, wracał do domu, wypadł jakiś osobnik i oddał dwa strzały z rewolweru do gospodarza. Strzały chybiły. Dominicki zadyktował bandycie wystrzał z rewolweru. Zanim jednak nadbiegli zwiabieni strażnikami domownicy, złodzieja ułotnił się. Policja czyni za zbiegiem energiczne poszukiwania.

— **Jarocin.** W Cielczy u urzędnika kolejowego Kubińskiego Franciszka zamieszkało dwóch Żydów i Polak, którzy z wynajętego mieszkania rozwijała tandetny handel z okolicznych wioskach. Kilku osobom sprzedali partię po 3 m. materiału ubraniowego i dodatków po 90 zł. Fachowcy stwierdzili, że wspomniany materiał kosztuje u kupców Polaków 40 do 45 zł. Wspomnianymi handlarzami są: Ławniczka Leon ze Zbąszynia, ul. Inż. Wigury 4, który posiada świadectwo przemysłowe, wydane przez Woj. Poznańskie, Rawał Mordka Juda z Poznania i Lewowicz Alter z Łodzi, ci ostatni bez świadectwa przemysłowego. Posterunek P. P. spisali protokół, następnie zwolnili handlarzy.

— W dniu 18 b. m. wieczorem, w czasie capstrzyki, nieznaną sprawcy pozdźierali z murów domu, w którym się mieścił „Kurjer”. Wszystkie reklamy, dotyczące tych pism i poniszczyły je.

— Rozprawę przeciw narodowcom, oskarżonym z art. 251 k. k. Borzychowi, Ziemińcowi, Lanteckiemu i Borowiakowi, sąd odrzucił z powodu niedoreczenia zapowzu Borzychowi.

— **Krotoszyn.** W Orpiszewie, pow. Krotoszyński, znaleziono w kanale, przepływającym przez tamtejsze łąki, bliźnięta. Jak wykazały wstępne dochodzenia, dzieciobójczynią jest niejaka Katarzyna Sądzińska, lat 37, z Orpiszewa. S. wydano zamaż za starca, który zmarł przed kilku laty, pozostawiając żonę bez środków do życia. Obecnie porodziła w domu swego ojca dwoje dzieci, które udułiła, a następnie wrzuciła do wody. Sądzińska zdradza objawy upośledzenia umysłowego i do winy się nie przyznaje.

— **Leszno.** Turniej szachowy o mistrzostwo m. Leszna zakończył się zwycięstwem p. Wujca Józ. (7 punkt.), II i III miejscem podzielił się pp. Rzeźniczak i dr. Nieszyperowicz (6 p.), IV p. Olszewski Leon (5½ p.), V p. Roszak (5 p.), VI p. Hejnowicz Fr. (2½ p.), VII p. Parzyś (2 p.), VIII p. Pujanek H. (1½ p.), IX p. Pujanek Win. (½ p.). W turnieju brało udział 16 zawodników, z których 9 stworzyło grupę finałową. Grano systemem jednej partii.

— „Judasza z Kariothu” wystawi 26 b. m. o godz. 20.15 w hotelu Polskim teatr Narodowy pod dyr. B. Szczerkowskiego z Poznania. Świetna obsada, jak również dekoracje art.-mal. Al. Makarewicz, wróża sztuce powodzenie.

— Tow. Robotników Kat. urządziło w niedzielę uroczystą akademię ku czci patrona św. Józefa. Po przemówieniu ks. Frackowiaka, nastąpiły dwie deklamacje, poczem odegrano obrazek sceniczny p. t. „Śmierć św. Józefa”.

— „Uniwersytet Powszechny” — program na wtorek, 24 b. m., godz. 20.15 „Zagadnienia społeczno-polityczne w literaturze polskiej” — prof. Szpunar; „Budowa Państwa Polskiego” — prof. Machnikowski. Wstęp dla gości 20 gr.

— Sędzia sądu grodzkiego p. s. Pietrzyński został przeniesiony do Jarocina na równorzędne stanowisko.

— Odznaczni zostali srebrnym Krzyżem Zasługi pp. kapit. Wojtal, kom. pow. P. W. i W. F., oraz rotm. Zakrzewski z 17 p. ul. Brazyjów krzyżem został odznaczony p. wachm. Goliwas z 17 p. ul. (lh)

— **Luboń.** Staraniem Związku Kobiet Kat. urządzona została w ub. niedzielę w sali Wlkp. S-ki Dzierżawnej Dr. Roman May akademja ku czci św. Jana Bosko. Program był bardzo urozmaicony, m. in. wygłoszony został referat „O św. Janie Bosko” przez ks. dr. Piechurę z zgrm.

ks. ks. Salezjanów z Poznania. Jako druga część programu wykonali akademicy koncert religijny. Piękną deklamację „Na Anioł Pański” wygłosił p. Raiter. W końcu ks. prob. Streich dziękował wszystkim wykonawcom, jako też przybyłym gościom. Czysty zysk przeznacza się na budowę kościoła w Lubiniu.

— 5-lecie swego istnienia obchodziło tut. K. S. M. z. Z okazji tej odbyła się uroczysta akademja w domu gminnym. Słowo wstępne wygłosił ks. prob. Streich. Kolo śpiewu przy K. S. M. z. wykonało „Pieśń holdu Marii”. Referat wygłosiła p. Bogdanowiczówna z Poznania. Obszerne sprawozdanie z 5-letniej działalności zdała sekr. p. Strękówna. Z kolei wygłosiła deklamację p. Kerberówna, oraz wygłoszono dekl. chórową. Wielkie zadowolenie wśród zebranych wywołało odegranie „Bigos w ogłoszeniu”. Po złożonych życzeniach przez delegatów różnych towarzystw, nastąpiło wręczenie dyplomów uznania, które otrzymali: b. asystent ks. Cz. Grzonka, prezeska Pabichówna i sekr. Strękówna. (zg)

— **Ostrów.** Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej klub narodowy przez usta swego przewodniczącego p. Rowińskiego poruszył doniosłą dla interesów miasta i zdrowia publicznego sprawę sprzedaży na targach mięsa i wyrobów mięsnych przez przyjezdnych straganiarzy. Zasiadający zawód rzeźnicko-wedliniarski nie może sprostać tej konkurencji, bo przyjezdni straganiarze uskuteczniają swój ubój poza obrębem tutejszej rzeźni miejskiej, unikając tem samem wysokich opłat uboju i kontroli weterynaryjnej. Tem samem mogą swój towar po niższej cenie sprzedawać. Odbija się to ujemnie na interesach miejscowych mistrzów rzeźniczych i na dochodach miasta. Przywóz mięsa przez zamieszkanych rzeźników wynosi około 100 proc. uboju dokonanego na tutejszej rzeźni, czyli rocznie ponad 11 tys. sztuk bydła, świń i cieląt. Rzeźnia miejska traci na tem przeszło 65 tys. zł. W interesie miasta, zdrowia jego mieszkańców i materialnego położenia miejscowych rzeźników wezwano zarząd miejski, by sprawie tej na przyszłość zapobiegł.

— **Kat. Stow. Kobiet im. Królowej Jadwigi** obchodziło w niedzielę 25-lecie swego istnienia. Uroczystość rozpoczęto wysłuchaniem w kościele mszy św., poczem o godz. 11.45 w sali Domu Kat. odbyło się zebranie uroczystościowe. Powitanie gości i uczczeniem pamięci zmarłych członków stow., a w szczególności zmarłych patronów sp. ks. prałata Rolewskiego i sp. ks. kan. Jarosza, zajął posiedzenie jubileuszowe prezeska p. J. Sztukowska. Na przewodniczącą zebrania powołano diecezjalną prezeskę Stow. p. Kubińską z Poznania. Wyczerpujące sprawozdanie z działalności stow. przedłożyła sekretarka p. Rybczyńska. Po ciekawym sprawozdaniu przewodnicząca wręczyła członkiniom-jubilatom dyplomy członków honorowych. Otrzymały dyplomy panie Szymańska, Grzedzina, Lisiecka i Podejmina. Ponadto cały szereg członkiń otrzymało odznaczenia. Do podniosłych momentów zebrania zaliczyć należy przemówienia ks. dziekana Plotki, p. prezeski Kubińskiej i p. Porankiewiczowej. Po pol. odbyła się uroczystość organizacyjna ku czci przemożnej Patronki i Opiekunki Matki Najśw. z okazji święta Jej Zwiastowania.

— **Wiosenna „rewja mód”** odbędzie się już w nadchodzącą niedzielę, 29 b. m., a nie w niedzielę Palmową, ponieważ wtedy będą sklepy otwarte. Impreze tę po raz pierwszy w Ostrowie organizuje P. C. K. w sali „Polonia”.

— **Parkowo.** pow. Oborniki. 23 b. m. przed południem liczne rzesze wiernych i duchowieństwa odpowiadali na miejsce wiecznego spoczynku śmiertelne szczątki sp. ks. proboszcza Józefa Pielatowskiego w Parkowie. W przeddzień pogrzebu złożono trumne ze zwłokami na rzesieście oświetlonym i przybranym w zieleni katarfalki w kościele parafialnym. Kondukt z proboszczem do świątyni prowadził ks. dziekan Pomorski z Rogoźna. W dniu pogrzebu, po odprawieniu wigilij, żałobną mszę pontyfikalną w asyście licznych duchowieństwa odprawił ks. proboszcz Teofil Poprawski z Dusznik. Pienia żałobne wykonał miejscowy chór kościelny, a kazanie żałobne wygłosił ks. proboszcz Kurpisz z Chodzieży. O godz. 11.30 wyruszył z kościoła kondukt żałobny, prowadzony przez ks. dziekana Pomorskiego i na cmentarzu przy świątyni złożono zwłoki do grobu. Nad mogiła żegnali sp. Zmarłego im. parafii kier. szkoły powsz. p. Władysław Penier i ks. dziekan Pomorski. (St. O.)

— **Rogoźno.** Kradzież z włamaniem do mieszkania Marcina Ratajczaka przy ul. Polnej dokonali nieznani sprawcy. Szkody wynoszą około 200 złotych.

— W ub. tygodniu został doreczony akt oskarżenia członkom Stron. Narod. biorącym udział w Rycyzwole, w miesiącu styczniu br., w zebraniu Stronnictwa Narodowego. Termin rozprawy nie jest jeszcze wyznaczony. (rm)

— **Strzelno.** Dwóch mieszkańców wsi Lubstówka wybrało się na kradzież świń. Wobec tego, że trzeba było jechać wodą, wypożyczyli łódź i pojechali nocą na robotę. W Jeziorach Wielkich skradli świnię, którą zaraz na miejscu zabili, następnie załadowali ją do łodzi i ruszyli w powrotną drogę. W pewnej chwili, z niewia-

Jaka pewność

że kupujesz odbiornik najwyższej klasy?

7 OBWODÓW

PRZY 3 ZAKRESACH FAL
ORAZ URZĄDZENIE PRZECIWZANIKOWE
STANOWIĄ JEDYNĄ RĘKÓJMIĘ

2 SUPERHETERODYNY SPLENDID i MAJESTIC ELEKTRIT

*odpowiadają wszelkim
wymogom nowoczesności!*

DO NABYCIA WE WSZYSTKICH RADJOSKŁADNICACH

Tę 511

domych przyczyn, łódź się wywróciła i obaj niebezpiecznie zlodzieje wraz z łupem poszli na dno. Po ujawnieniu kradzieży wszczęto pogoń. Dostrzeżono łódź na jeziorze i podjęto akcję ratowniczą. Po dłuższej chwili udało się wydobyć z wody świnię. Zwłok nie odnaleziono. Nazwiska ofiar nieznane. Kradzieży narazie nieznane.

— **Nieszczęśliwym wypadkowi uległ p. Rutkowski Józef,** zatrudniony u swego dziadka, w gospodarstwie rolnym, p. Łuczaka w Gębicach. P. Rutkowski, rzucając sieczkę, potknął się i upadł tak nieszczęśliwie, że reka jego dostała się w tryby manewru, które urwały mu całą lewą dłoń. Pierwszej pomocy udzielił mu dr. Gracz z Mogiła, poczem przewieziony został do szpitala.

— **Autobus, kursujący na linii Strzelno — Inowrocław,** najechał na idącą ulicą Inowrocławską robotniczką p. Ciesielskiego. Ciesielski stracił przytomność i odstawiony został do szpitala, gdzie stwierdzono wstrząs mózgu.

— **Zbąszyń.** Miejskowy komitet Funduszu Pracy dla spraw bezrobocia urządził zbiórkę uliczną i domową.

— **Żona bezrobotnego Kubiaka w Nowym Dworze** porodziła trojgata. Niemowlęta i matka czują się dobrze. W tych dniach odbył się chrzest w kościele parafji. (zb)

— **Zabikowo.** Przedstawienie amat. „Genowefa”, urządzone przez młodzież tut. szkoły nr. 1, udało się z powodzeniem. Czysty zysk przeznaczono na dożywianie dzieci. (zg)

Z POMORZA

— **Chelmno.** W zabudowaniach rolnika Ziśla wybuchł z nieustalonej dotąd przyczyny pożar, który zniszczył stodołę i przyległą szopę. Straty wynoszą kilka tys. zł.

— **P. Hundrieser** skradziono z mieszkania 2.000 zł w gotówce. Policja wszczęła dochodzenie. (gn)

— **Chojnice.** W szpitalu zmarł ub. niedzieli prob. parafji chojnickiej, ks. Kazimierz Kłopotki, przeżywszy lat 42. Na kilka dni przed śmiercią zmarły poddał się operacji ślepej kieszki. Sp. ks. prob. Kłopotki przed 9 miesiącami objął duszpasterstwo parafji chojnickiej, osieroczonej śmiercią ks. kanonika Makowskiego.

— **Po długiej i ciężkiej chorobie** zmarł w szpitalu św. Boromeusza sp. Franciszek Rudnik, mistrz zegarmistrzowski, przeżywszy lat 37.

— **Za handel domokrężny bez zezwolenia** władz administracyjnych skazał sąd okr. trzech żydowskich domokrężców na grzywnę 300 złotych.

Samoloty typu „Lockheed” na linii Warszawa — Poznań

Od niedawna na linii Warszawa — Poznań — Berlin kursują na zmianę z Douglasami samoloty pochodzenia amerykańskiego typu „Lockheed-Electra”. O ile trójmotorowe Douglasy

pasażerskiej 10 miejsc (Douglasy — 14). Szybkość obu typów jest ta sama, t. zn. ponad 300 km/godz.

„Lockheedy” są dolnopłatowcami, wyposażonymi w dwa silniki, umie-

można porównać do komfortowych autobusów, to Lockheedy przypominają raczej luksusowe samochody osobowe. Są mniejsze i to zarówno niższe, jak i krótsze. Rozpiętość skrzydeł u Lockheedów wynosi 16,80 m (u Douglasów 25,9 m). Waga jest o połowę mniejsza. Lockheedy mają w kabinie

szczone po obu stronach kadłuba. Kabina pasażerska jest całkiem izolowana zarówno pod względem akustycznym, jak i zabezpieczona przed dopływem gazów spalinowych.

Na fotografii widzimy samolot typu „Lockheed-Electra” na lotnisku cywilnym w Ławicy.

— Zarząd miejski rozpiął konkurs na stanowisko burmistrza. Kandydaci winni posiadać wyższe wykształcenie. Otwarcie ofert nastąpi 5 kwietnia.

— Na ostatnim posiedzeniu rady miejskiej zostało stwierdzone, że przewodniczący rady M. K. K. O. b. burmistrz Hanula nieprawie pobierał miesięcznie 120 złotych za konferencje z zarządem kasy. (dch)

— **Działdowo.** W lesie państwowym w Dwukolach napotkał praktykant leśny Rowelski kilku osobników z Ławicyzna, pow. mławskiego, na gorącym uczynku kradzieży drzewa. Podczas pościgu za uciekającymi, potknął się R., wskutek czego strzelba wypadła; zbiegiem okoliczności strzał trafił 24-letniego Bol. Ponieważ w plecy, raniąc go śmiertelnie. Następnego dnia, gdy władze sądowe lekarskie przeprowadzały sekcję zwłok P., zebrały się przed leśnicówką w D. tłumy ludzi z Ławicyzna, demonstrujących przeciw urzędnikom leśnym. Wobec groźnej postawy demonstrantów przywołano policję z Działdowa, która, likwidując incydent, rozprędziła zbiegowisko. (gn)

JARMARKI

— **Jutrosin.** Jarmark na konie, bydło i trzodę chlewną odbędzie się dnia 30 bm.

Śmierć pod kołami pociągu

Mogilno (Tel. wł.) Na linii kolejowej Chelmce — Karsznica, w pow. mogileńskim, znalazła obsługa nocą zwłoki mężczyzny, przejechanego przez pociąg.

W dochodzeniach ustalono, że zmarłym tragicznie jest 20-letni Ludwik Sobieraj z Bachor. Przyczyną śmierci narazie jeszcze nie wyjaśnione. Jest przypuszczenie, że Sobieraj usiłował wyskoczyć z pociągu i wpadł pod koła wagonu. (kl)

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zapowiedzi.

Dnia 23 b. m. wywieziono następujące zapowiedzi (osoby, przy których nie jest podana miejscowość, mieszkają w Poznaniu):

Rzeźn. Józ. Marchelek i służ. Zofia Erbert; mech. Teof. Kobielski i hafc. Joanna Zandecka; monter Stan. Stępnicki i Wł. Cielian w Boruszynie, pow. obornicki; fryzj. Marjan Woźniński i Teresa Maciejewska; fryzj. Stan. Budziński w Sierakowie, pow. międzychodzki; i Magd. Nowakówna w Porebie, gm. Jaraczew, pow. Jarocin; ślus. instr. Czesł. Mazurczak i Cecyl. Kasprzykówna, oboje w Działdowie; ślus. Ant. Roessler i Stef. Rutkowska w Uścielowie, pow. obornicki; handl. Stan. Rogowski i Ludw. Jerzykowska w Debeu; kup. Ludw. Sindziński w Bydgoszczy i Michal. Cybulska, elektromonter Stan. Czerwiński i krawc. Bol. Harosińska; ślus. narzędziowy Jakób Smolski i ekspedj. Irena Majewska; owd. renc. kol. Mich. Wiciak i Martyna Szynka; owd. rob. Józ. Szymański i kuch. Amalia Rychter; bronzownik Marjan Karpinski i bieliżn. Jadw. Adamczakówna; stol. Alojzy Malecki i prac. Fryda Becker; pom. kup. dekorat. Bern. Kowalkowski i Julia Skrzyńska; stud. W. S. H. Anatoljusz Kiszewski i Janina Pniewska; ślus. mech. Stan. Szolc i Teresa Wallessa.

Zgony:

Dnia 23 marca 1936 r. zapisano następujące zgony: Teresa Szubertówna, 5 mies. 20 dni; Marja Ilsa z domu Liberzowa, 69 lat; Mikołaj Litwiak, emeryt, sędzia grodzki, 57 lat; Michal Mołski, rencista kolejowy, 63 lata; Władysław Leciejówna, krawcowa, 21 lat; Henryk Warczygłowa, biurowy, 21 lat; Wiktoria Deierlingowa z domu Pewińska, 40 lat; Bronisław Piechocki, uczeń szewski, 19 lat; Izabela Kamińska, z domu Nadrowska, wdowa, 60 lat; Stanisław Wiśniewski, przemysłowiec, 85 lat; Julian Bigdowski, mistrz krawiecki, 67 lat; Eugenjusz Kaczmarek, 3 dni i 19 godzin; Teofil Wolf, murarz, 68 lat; Joanna Zaremba z domu Matysiewiczówna, wdowa, 71 lat.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

JAK MUZYKUJE SIĘ W BERLINIE?

Nawała muzyki — Gust do starych mistrzów — I do starych instrumentów — Każdy kto przyjdzie może się uczyć — Wieczory w „ludowej szkole śpiewu” — „Collegium Musicum” — Wielkie chóry niemieckie i chór poznański — Na klawesynie — W domu Ermelerów — Piękny zabytek — W papierach prababki — Nieznany Weber — Dawna muzyka i jej duch.

Berlin, 23 marca

Polak, który nie był w Niemczech, nie może mieć wyobrażenia, do jak ogromnych rozmiarów rozrosło się tam życie muzyczne. W Berlinie jest co wieczora 5—8 imprez muzycznych pierwszej klasy, nie licząc mniejszych. Muzyka kameralna kwitnie. Pełno muzyki starej, w której Niemcy smakują. Nowej muzyki bardzo mało; obserwując pierwsze wykonania, mam wrażenie, że ilościowo nie jest ich więcej, niż dwa na trzy tygodnie. Stare instrumenty wciąż „modne”: przedewszystkiem cembalo, które oprócz sal koncertowych widzi się po wielu domach, poza tem viola d'amore, viola da gamba... Restytucja organów: nie tylko wiele koncertów organowych, ale zainteresowanie się organami staremi, budowanie nowych na starych wzorach, koncerty na historycznych instrumentach.

Nie byłoby to możliwe bez wielkiego umuzykalnienia społeczeństwa, w której to dziedzinie współdziałają liczne czynniki: „Reichsmusikkammer”, szkolnictwo, radio, wreszcie muzycy sami.

„Reichsmusikkammer” popiera wszelkie umuzykalniające imprezy. Jednej z nich pragnę poświęcić trochę miejsca, ze względu na jej celowość i doskonałe prowadzenie.

Przy jednej z mniejszych uliczek w Charlottenburgu mieści się stare gimnazjum. Tam wieczorami w jednej z klas mieści się „Volksgesangschule” — ludowa szkoła śpiewu. Prospekt powiada, że tutaj każdego, bez różnicy stanu, płci i wieku uczą śpiewać i grać na jakimś wybranym instrumencie, i to zupełnie bezpłatnie.

Spędzałem w tej szkole bardzo miłe i piękne chwile, kiedy odbywał się chór z orkiestrą, składającą się ze skrzypiec, alt-wioli, wioli da gamba, oboju, fletów (m. i. altowych), lutni i cembalo. Wykonywano z partytury kantaty Bacha, studjowano nieraz zawile problemy interpretacyjne. Wszyscy instrumentalści nauczyli się grać w tej właśnie szkole; środowisko było bardzo „demokratyczne”: był tu docent uniwersytetu, aptekarz, robotnicy, służące, studentka... Obowiązywało braterstwo.

Najcharakterystyczniejsze było odrzucenie wszelkiej biurokracji. Nie zapisywano nazwisk ani adresów: jak ktoś chodził, to wystarczyło. Znano się nawzajem przeważnie z imienia, nawet z dyrygentem. Nie było też mowy o jakimkolwiek popisie: śpiewano dla siebie, dla wspólnej przyjemności.

Dużej techniki nikt nie posiada. Widać, że amatorzy, że nieraz jakieś miejsce musi być ładnie parę razy przebrane, nim będzie można ryzykować razem — ale cembalistka i lutniści wypełniali harmonję (generalbas) z jednego głosu i cyfr — bo przecież harmonja i kontrapunkt wchodziły w zakres nauczania tej dziwnej szkoły.

Z ciekawych koncertów, na których byłem, warto wspomnieć tak charakterystyczne dla dzisiejszych czasów Collegium Musicum prof. Dienera. Jest to wielokrotnie obsadzony kwintet smyczkowy; członkowie są uczniami Dienera. Grają muzykę starą — od XVI wieku począwszy, instrumentowaną na swój zespół według najlepszych wskazań i wzorów z owego czasu. Wyniki są przepyszne; istotnie: gdy się pojmuje maniery muzyczne, na których wyrósł styl ówczesny, i gdy się je stosuje, można starej muzyki słuchać, mało powiedzieć, z przyjemnością. Można dać się jej porwać, można na moment zapomnieć o sobie. — Na jednym z koncertów Diener grał całą „Kunst der Fuge” Bacha, również wspólnie.

A znów w Dzień Zaduszny było równocześnie Requiem Brahmsa i Mozarta. Pierwsze z nich zupełnie doskonale pod prof. Schumannem. Przed samem Bożem Narodzeniem przyjechała do Berlina Krenz-Kantorei, odpowiadająca w opinii mniejszej chórowi ks. Gieburowskiego. Słuchałem z wielką satysfakcją: nasz chór poznański jednak jest lepszy. Ma nieco większą barwę, a poza tem (co najważniejsze)

lepsze przemieszanie głosów chłopięcych i męskich, większą równorzędną głosów. Przyczyna leży nie tylko w lepszym wykształceniu wszystkich śpiewaków, ale przede wszystkim w bardziej polifonicznym myśleniu naszego dyrygenta. Słyszałem również i lipską Thomas-Schule, która imponuje właśnie polifonią i przemieszaniem głosów, ale barwę ma jeszcze ostrzejszą.

*

Poza tem pragnę jeszcze bodaj wspomnieć o trzech pysznych koncertach, które należałoby zaliczyć do muzyki domowej. Dwa z nich były w domu u doskonałej (ponoć najlepszej) klawesynistki niemieckiej Luisy Harkort. Osią był oczywiście klawesyn, w programie był Bach, Telemann i Haendel — w pierwszorzędnej instrumentacji kameralnej i doskonale interpretowanej. Jako bis były... znane ogólnie małe preludja z książeczki nutowej żony Bacha, ale w tak pysznym opracowaniu klawesynowym i w takiej interpretacji, że zupełnie zatępił się czynnik ćwiczenia; została czysta muzyka.

Trzeci koncert był w jednym z oddziałów Märkisches Muzeum, mianowicie w Ermel-Haus. Jest to dom 4 wieki sobie liczący, w międzyczasie wiele razy dobudowywany. W domu tym istniał starożytny skład tytoniu, własność rodziny Ermelerów. Od 100 lat ich własnością był i cały dom; przed paru laty podarowano go Muzeum, ale Ermelerzy jeszcze mieszkają. Całe wnętrze zachowało charakter czasu pochodzenia: meble, obrazy, rzeźby — wszystkie elementy. — Jeden z Ermelerów, przeglądając papiery swojej prababki znalazł nieznane kameralne kompozycje Webera. Wykonano je w związku z otwarciem nowych sal na górze dla publiczności, jednym z wykonawców, flecistą, był właśnie młody Ermeler. — W rokokowych salach, na starych instrumentach Weber ma pełny, głęboki dźwięk. Wogóle wyniosłem z Niemiec spostrzeżenie, że jeżeli tę rzekomo nudną muzykę starą grać starym sposobem i w tych warunkach, w jakich powstała, to ona ożywa, nabiera romantycznego ducha, porwa do słuchania i do grania, może przesycić doprawdy cały naród.

Mgr. Marek Kwiek.

Warszawski Instytut Chopina odbył walne zebranie, na którym obrano prezesem zarządu p. A. Zaleskiego, wiceprezesem p. W. Maliszewskiego.

Żydzi przeciw Furtwaenglerowi. Pisma amerykańskie doniosły, że dr. Wilhelm Furtwaengler, znakomity kapelmistrz z berlińskiej Filharmonii otrzymał od Filharmonii nowojorskiej propozycję objęcia batuty na szeregu koncertów. Kilka żydowskich pism w Ameryce zaprzętało gwałtownie przeciw powołaniu „hitlerowca”. Furtwaengler natychmiast odpowiedział, że rezygnuje z proponowanej działalności.

W NASZYM REGJONIE REGIONALIZM I LITERATURA

Wzmiankowaliśmy już pokrótce o ukazaniu się nader interesującego szkicu dr. Bożeny Stelmachowskiej, mającego za przedmiot stosunek literatury pięknej do regionalizmu etnograficznego.)

Dr. Stelmachowska dotyka na wstępie ważnej sprawy, która jest do pewnego stopnia — nawet wcale dużego — słabym punktem w naszym regionalnym piśmiennictwie. — Słusznie stwierdza autorka, że pisarze często nie rozumieją istoty literackiego regionalizmu. Dla nich bywa on niejednokrotnie „wyczynem literackim na tematy lokalne”, które mają o wartości utworu w pierwszym rzędzie decydować, podczas gdy wartość artystyczna schodzi na plan dalszy. Nawet i część krytyki idzie tą błędną drogą.

Podobnie nie jest ważnym, czy Pomorzanie pisze o Pomorzu, a Łódzianie o Łodzi. Nieraz jakiś pisarz, w pewnym regionie urodzony, wydobywa z siebie maksimum siły twórczej wówczas, gdy przeniesie się w zupełnie inny region — dość wspomnieć Kasprowicza i jego „tatrzańskość”. Ale bywa

ŻYCIE KULTURALNE

W NAUKOWYM POZNANIU

Wydział Lekarski Tow. Przyjaciół Nauk wspólnie z oddziałem Poznańskim Pol. Tow. Pediatrycznego odbędzie walne zebranie w piątek, dn. 27 marca r. b., o godz. 20 c. t. w sali wykładowej Kliniki Dermatologicznej U. P. Szpital Miejski, III. p., ul. Szkolna 10. Na porządku obrad: 1. Komunikaty zarządu. 2. Pokazy. 3. Sprawa stosunku Wydziału Lekarskiego do Poznańskiego Tow. Przyjaciół Nauk. 4. Wykład prof. dr. A. Laskiewicza n. t. „Z kazuiistyk rzadkich postaci zaburzeń zątok bocznych nosa u dzieci leczonych w klinice Laryngologicznej U. P.”

Koło poznańskie Pol. Tow. Filologicznego odbędzie posiedzenie w środę dnia 25 marca o godz. 18, w sali Seminarjum Filologii Klasycznej Uniwersytetu Poznańskiego w Zamku (parter pokój nr. 33). Na porządku dziennym odczyt ks. doc. dr. Bronisława Gładysza p. t. „Konstantyn Wielki w świetle poezji swego czasu”.

BIBLIOTEKA UNIWERSYTECKA POWIĘKSZA SWÓJ KSIĘGOZBIÓR

Ostatnie miesiące przyniosły poznańskiej Bibliotece Uniwersyteckiej wydatne powiększenie księgozbioru. Archiwum skarbowe ministerstwa oświecenia zdeponowało tutaj swoje zbiory, obejmujące około pięciu tysięcy tomów. Dar ten nie został jeszcze dotychczas dokładnie zarejestrowany, gdyż praca ta wymaga kilku miesięcy czasu. Sąd okręgowy w Kielcach ofiarował Bibliotece 246 tomów rosyjskiego czasopisma „Zurnal Ministerstwa Justicii”.

Z prywatnych ofiarodawców największy dar złożył dr. Hoppe — 25 tomów.

Z instytucji, które stały zasilając Bibliotekę swoimi ofiarami: rektorat U. P. nadesłał 29 tomów oraz na wymianę 930 tomów, Polska Akademia Umiejętności — 19 tomów i różne ministerstwa — 8 tomów. Z zagranicy ofiarowali: rząd francuski — 8 tomów, czeskie ministerstwo oświaty, poselstwo Czechosłowacji w Warszawie i konsulat w Poznaniu — 7 tomów, wreszcie Instytut Carnegie — 13 tomów.

Ogółem do Księgi Darów zapisano w miesiącach: grudniu, styczniu i lutym 286 dzieł w 708 tomach.

LITERATURA

Nowy akademik literatury. Ferdynand Goetel zostanie jutro, w środę uroczystie przyjęty do Akademii. Powita go Karol Irzykowski, Goetel zaś wygłosi odczyt o s. p. Piotrze Chojnowskim, na którego miejsce został obrany.

Zgon literatki. W Warszawie zmarła s. p. Michalina Domańska, zasłużona pisarka, autorka wielu powieści o charakterze społecznym. Jedną z nich „Orleń”, nagrodzono na konkursie „Słowa Pomorskiego”.

i tak, że literaci chwytają się pewnych wątków regionalnych, nie pogłębiając swych wiadomości o danym regionie. Tak się stało chociażby z modną i „konunkturalną” (jak nie bez cichej ironji zaznacza autorka) Kaszubszczyzną. Wówczas literat, pochodzący z innego regionu, przenosi swój temperament i kąt widzenia w stosunki obce, wypaczając ich wizję artystyczną i tworząc nibyregionalne dziwolgi.

Szereg przykładów, jakie przytacza dr. Stelmachowska, analizując je wnikliwie i umiejętnie, potwierdza jej wstępne tezy. „Ludzie stamtąd” Dąbrowskiej są np. dodatnim przykładem literatury regionalnej jako dzieła wysoce wartościowe, a zarazem świetnie charakteryzujące dany region (kalisz). Obszernie zajmuje się autorka prasą regionalną wielkopolską i pomorską, której braki i strony dodatnie należy oświetlać. Nie brak też ujemnych przykładów literackich, jak wiersze dr. Helstyńskiego, który zrymował już ogromne obszary Wielkopolski nie oszczędzając nawet, przy opiewaniu np. Inowrocławia, takich tematów jak „Wziewalnia” i „Kąpiele”. Cytuje też dr. Stelmachowska klasyczny przykład niebacznych „umiłowań regionalnych”, mianowicie pełen eutyzmu wiersz o kościele św. Michała w Poznaniu, który to kościół jest chyba najbrzydszym w naszym mieście.

Trudno w dziennikarskiej wzmiance ująć chociażby samą treść tej książeczki, jest ona bowiem pisana z najprzykładniejszą rzeczowością i poprostu nabita faktami, które streścić się nie dadzą. Dr. Stelmachowska przeczytała i przemyslała cały materiał literacki, odnosząc się do Wielkopolski, Pomorza i Śląska, wylicza wszystkie ważniejsze zjawiska prasowe i belletrystyczne, a zajmuje wobec nich sta-

JUTRO WIECZÓR KAMERALNY.

Urządza go Poznańskie Towarzystwo Muzyczne w sali św. Marcina o godz. 20. Program wypełni Polski Kwartet Smyczkowy, który składa się, jak wiadomo, z dyr. Zdzisława Jahnkego (I skrzypce) Tadeusza Szulca (altówka) i Dezyderjusza Dancowskiego (wiolonczela).

Kwartet ten wykona trzy utwory, w tem jeden polski, napisany przez muzyka poznańskiego. Jest nim trzecie Trio (op. 32) na skrzypce altówkę i wiolonczelę, którego autorem jest prof. B. Poradowski. Trio ma cztery części. Następnie usłyszymy kwartet Roberta Schumanna op. 41 nr. 3, oraz kwartet Haydna g-moll op. 74 nr. 3.

Amatorzy muzyki kameralnej przybędą niezawodnie na ten bardzo interesujący wieczór. Kwartet poznański ma już dawno ustaloną wyborną renomę, a sala św. Marcina nadaje się wybornie do takich produkcji, które w większej przestrzeni tracą swój intymny wdzięk.

Międzynarodowy festival ku czci Maksa Regera jest zapowiedziany na rok bieżący do Fryburga. Program jeszcze nie ustalony.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Malarz polski u Mussoliniego. P. Włodzimierz Terlikowski — o którego wielkiej wystawie rzymskiej donosił nasz korespondent — został przyjęty przez Mussoliniego na posłuchanie.

CO SŁYCHAĆ PRZEZ RADJO?

„Koncerty światowe” będą nadawane raz na rok przez wszystkie radiostacje świata. Pierwszy będzie nadany ze Stanów Zjednoczonych d. 20 września rb., drugi w lutym 1937 z Argentyny.

TEATR

Szaniawski w Krakowie. Teatr miejski w Krakowie wystawił Szaniawskiego „Most”. Autorowi, obecnemu na przedstawieniu tej sztuki dla młodzieży szkolnej, zgotowano owację kwiatową.

ZE ŚWIATA FILMU

Literatura w filmie. Znana u nas z przekładu powieści Koermendygo „Przygoda w Budapeszcie” będzie sfilmowana. Nakręca się ją w Wiedniu.

SLAWISTYKA

Nie „Imienia Komenskigo”. Czeski Uniwersytet w Bratisławie został nazwany przez rząd praski wszechnią „imienia Komenskigo”. Słowacy protestują przeciw temu. „Slovak” stwierdza, że Słowacy mają swoich wielkich ludzi, godnych tego zaszczytu, zaś Komenski, jako nie Słowak, lecz Czech i w dodatku protestant nie powinien być narzucany na patrona słowackiego Uniwersytetu.

nowisko nacechowane sądem spokojnym, jasnym i — gdzie trzeba — surowym. Jedyny punkt, na który trudno nam się było zgodzić, to przypisanie naszemu Działowi Kultury i Sztuki tak dużej roli w pielęgnowaniu regionalizmu. Niezawodnie „Kurjer Poznański” jest jedynym w Polsce pismem, które rubrykę tę stale prowadzi i na każdy ważniejszy przejaw regionalizmu zwraca uwagę; tak samo jest faktem, że Dział nasz stara się skupić przy sobie pióra regionalne i łamów swych im od dziesięciu lat używać. Z drugiej jednak strony znalazł on w Wielkopolsce teren wdzięczny i bogaty, gdyż zarówno regionalna prasa jak literatura rozwija się w Wielkopolsce bujnie i na ogół pomyślnie.

Ale właśnie dla tego jest praca dr. Stelmachowskiej tak ważną i pożyteczną. Każdy miłośnik regionalizmu powinien ją przeczytać, gdyż znajdzie w niej trwałe kryteria wartości i poglądy swoje utrwali, jeżeli są właściwe, skoryguje zaś, gdyby były błędne. To, że o artystyczną wartość literatury regionalnej upomina się właśnie uczona etnografka, i to tak w sposób tak słuszny, stanowi jakby osobny smaczek tej pracy i pomnaża jej zasługę.

W. Noskowski.

Poznań.

Książki nadesłane

„Polska Fragan Ar 1863 („Kwestia polska, rok 1863”) of. K. G. Fallenius. Wydana z okazji 10-lecia Towarzystwa szwedzki-polskiego. Sztokholm 1936. See-lig i Ska. — Str. 212.

„Svens — Polska Fooreningen” 1926—1936. Krótkie sprawozdanie A. Almhulta. — „Kosciuszkoch Sverige” („Kościuszkoch i Szwecji”) K. G. Fallenius. — Norrköping 1936. Oestergetlands Dagblads Tryckeri. — Stron 60.

Konferencja piłkarzy

Zarząd POZPN zwołał na wczorajszą wieczór zebranie informacyjne, celem omówienia aktualnych zagadnień sportu piłkarskiego na bieżący sezon. W zebraniu wzięli liczny udział delegaci poszczególnych klubów poznańskich, przodownicy i trenerzy.

Przewodniczący zebrania p. mec. Seydlitz omówił w krótkich słowach cel zwołania zebrania. Następnie referował sekretarz p. Wojciechowski.

Rozpoczęta w roku ubiegłym praca wyszkoleniowa zostanie w bieżącym znacznie rozszerzona. Ujęta w system jednolity, musi wydać pożądane owoce i przyczynić się do podniesienia poziomu gry. Już obecnie widać pewną poprawę w klubach pod względem pracy organizacyjnej. Zarząd POZPN ma nadzieję, że ustana wreszcie na boiskach objawy niesubordynacji i brutalności. Wykroczenia takie odbijają się na frekwencji publiczności, a temsamem i na finansach danego klubu. Publiczność chce na boiskach oglądać grę „fair“ i napewno nie będzie sympatyzowała z brutalną drużyną.

Następnie przemawiał przewodniczący wydz. gier i dyscypliny p. inż. Dykmann, wzywając kluby, by prowadziły grę zgodnie z przepisami, szlachetną i uczciwą metodą. Nie zawsze się wygrywa, trzeba umieć z honorem przegrać. Trzeba uznać wyższość przeciwnika w danej chwili, a nie szukać przyczyn porażki, jak to się często zdarza, w uchybieniach się-

skiego, rzekomej brutalności przeciwnika i t. d. Wydział gier i dyscypliny będzie bezwzględnie i ostro karał wszelkie wykroczenia na boiskach, pragnie jednak, by kluby przez wzorowe i sportowe zachowanie się drużyn nie dały powodu do ingerowania i nakładania kar.

Referent wyszkoleniowy p. Sell, omówił kursy wyszkoleniowe. POZPN urządza dwa kursy dla przodowników. W myśl zaleceń PZPN, każdy klub powinien mieć w swych szeregach co najmniej jednego instruktora. Odbędzie się kurs dla zawodników reprezentacyjnych okręgu, który trwać będzie 6 tygodni. Poza tem odbędą się kursy dla młodzików, dla lepszych zawodników klasy B i C, oraz dwa jednogodzinne kursy skoszarowane dla zawodników prowincjonalnych. Wszystkie wymienione kursy prowadzić będzie trener związkowy p. Otto. W dniu wych. fizycznego, 7 czerwca, P. O. Z. P. N. wystąpi na stadionie miejskim z pokazem zbiorowym zaprawy piłkarskiej.

Następnie kapitan POZPN p. Głowacz omówił sprawę treningów pod kierunkiem p. Otto, oraz udziału klubów w dniu w. f.

Pod koniec zebrania wspomniany jeszcze przewodniczący o zatargu pomiędzy Pol. Kol. Sędziów a PZPN. Okręg tutejszy otrzymał od PZPN polecenie utworzenia wydziału spraw sędziowskich i poczynił w tym kierunku już pewne kroki.

(al)

W niedzielę start poznańskiej klasy A

W niedzielę rozpocznie się druga seria rozgrywek o mistrzostwo okręgowe w piłce nożnej w klasie A. Będzie to decydująca o tytule mistrza okręgowego seria, bowiem, w pierwszej serii tak zw. jesiennej przypadł drużynie H. Cegielski, która niespodziewanie, ale niemniej zasłużenie wysunęła się z różnicą 2 punktów przed Legją. To też główna uwaga mistrzostw skierowana będzie na te dwa czołowe kluby.

HCP dysponuje zespołem bardzo silnym, dobrze zgranym i dysponującym lotną i bramkostrzelną linią ataku. Ponadto HCP posiada szereg równorzędnych rezerw, tak, że utrata jednego z graczy reprezentacyjnego zespołu nie może się odbić fatalnie na wynikach drużyny w walce o zdobycie po raz pierwszy zaszczytnego tytułu mistrza.

Legja wystąpi w swym starym i wypróbowanym już składzie, zasilonym bramkarzem Sobieralskim z Bydgoszczy. W ten sposób, ten najsłabszy punkt Legji doznał znacznego wzmocnienia.

O trzecie miejsce, a raczej o utrzymanie się na tem miejscu walczyć będzie Ostrowia, najlepszy prowincjonalny zespół piłkarski.

W najbliższej odległości za nią kroczy drużyna poznańskiego KPW, która posiada doskonałego bramkarza w osobie b. interjanonała węgierskiego Marka. Jest on obywatelem Polski i KPW drogą przez PZPN stara się o zwolnienie Marka z węgierskiego ZPN. Wstawienie tego gracza do jedenastki KPW w znacznym stopniu wzmocniłoby pozycję kolejowego zespołu. Wydaje się jednak wątpliwym, ażeby Marek załatwił wszystkie swe formalności w ciągu najbliższych dni.

Polonia leszczyńska, jedyny reprezentant Leszna w klasie A kroczy z równą ilością 9 punktów za KPW Poznań. O tej drużynie trudno w tej chwili coś konkretnego powiedzieć, przypuszczać jednak można prawie z całą pewnością, że Polonia nie pozwoli się zepchnąć do klasy niższej.

Serję drużyn trzymających się grupy środkowej zamyka KPW w Ostrowie. Klub ten, wziął się od roku bardzo energicznie do pracy i należy przypuszczać, że zgoutuje jeszcze niejedną niespodziankę. Szczególnie na terenie ostrowskim KPW stanowić może w niedługim czasie groźnego rywala dla Ostrovji.

Grupę zagrożoną spadkiem do klasy niższej stanowią zespoły: Unji w Kościannie, Warty 1b, Korony i Olimpii.

Unja kościańska straciła jednego ze swych najlepszych napastników Twórcza Ed., który studiując w Poznaniu, zasilił szeregi Warty. Unja kościańska miała szanse wzmocnienia swej drużyny przez przyłączenie się doń Kościańskiego Klubu sportowego. Jednak fuzja do skutku nie doszła i Unja liczyć musi w walce w klasie A na własne siły.

Rezerwy Warty w ubiegłym sezonie niezaprezentowały się korzystnie. Główną przyczyną jest zbytne zmienianie graczy, przez co zespół ten mający wcale dobrych piłkarzy znalazł się w zagrożonej spadkiem strefie.

Sympatyczna Korona, która po tyloletnich zmaganiach weszła do klasy A, ma swych najlepszych graczy w chwili obecnej w wojsku, co uniemożliwi Koronie wystawienie swego najsilniejszego zespołu do tak ważnych dla tego klubu spotkań. Korona to pewny kandydat do spadku do kla-

sy B. Ma ona wszystkiego 6 punktów. Wprost cudem nazważy można wydestanę się ongi tak dobrej jedenastki na lepsze miejsce.

W podobnej sytuacji znajduje się Olimpia, która wszystkiego ma tylko 4 punkty.

W niedzielę walczą: O godz. 11 Olimpia i Warta 1b, KPW Poznań i Korona, Legja i Unja; o godz. 14 HCP i Ostrowia, o godz. 15 w Ostrowie KPW Ostrow i Polonia.

Ciężka atletyka

Ślask — Poznań. W niedzielę przyjadą do Poznania reprezentacyjna drużyna zapaśnicza Śląska, by rozegrać spotkanie rewanżowe z reprezentacją poznańskiego okręgu.

Kapitan sportowy P. O. Z. A. p. St. Ryfa przygotowuje drużynę poznańską bardzo starannie — utrzymując zawodników w regularnym treningu. (kom)

Hokej na trawie

Walne zebranie K. H. „Czarni” odbędzie się 28 bm. o godz. 20, w lokalu p. Fiedlerowej przy ul. Górna Wilda 47. Zaprasza się wszystkich członków do grminalnego udziału. (kom)

Lekka atletyka

Obóz dla zawodników w chodzie. Na Bielanych pod Warszawą w Centralnym Instytucie w. f. rozpoczął się przedolimpijski obóz treningowy dla czołowych naszych zawodników w chodzie. Kierownikiem obozu jest trener PZLA Petkiewicz. W obozie bierze udział 6 zawodników: Powierza, Magenta i Roguski z Warszawy, Bierogowoj z Gdyni, Porkopowicz i Gedjan z Janowej Doliny. Obóz trwać będzie około dwóch tygodni.

Narciarstwo

Prezes międzynarodowej federacji narciarskiej, Oestgaard, oficjalnie zamknął wielką skocznnię w Planicy dla wszelkich międzynarodowych konkursów.

Piłka nożna

Finał pucharu Anglii odbędzie się jutro pomiędzy drużynami Arsenal i Effeild United. Ten ostatni klub już w r. 1898 brał udział w pierwszym turnieju o puchar Anglii, w r. 1900 przegrał w finale i trzykrotnie zdobył puchar Anglii w latach 1901, 1914 i 1924.

Drużyna Arsenalu zdobyła puchar w r. 1929, a dwukrotnie przegrała w finale w latach 1926 i 1931.

Trenerem olimpijskim szwedzkiej reprezentacji piłkarskiej został Węgier Nagy.

Różne

P. U. W. F. i P. W. opracował projekt nowego regulaminu Państwowej Odznaki Sportowej, który wprowadza m. in. 3 rodzaje odznak: odznakę wysokiej sprawności dla sportowców, odznakę przeciętnej sprawności dla szerokiej masy i odznakę dla młodzieży od lat 12. Projekt ustala dalej pewne minimum zaprawy, bez którego wykazania się kandydaci nie będą dopuszczeni do prób. Nowy regulamin podkreśla dobrowolność ubiegania się o odznakę i zaznacza, że stwarzanie przymusu jest niedopuszczalne. Projekt wprowadza zasadę egzaminowania członków komisji egzaminacyjnej, przyczem w komisjach tych zasiadać będą przedstawiciele związków sportowych.

Opracowany projekt nowego regulaminu jest jeszcze w stadium uzgadniania i będzie mógł się ukazać prawdopodobnie dopiero na jesieni. Dotychczasowy regulamin obowiązuje dotąd w całej pełni i winien być stosowany aż do odwołania.

Szermierka

W szabli o mistrzostwo Lwowa zwyciężył kpt. Segda po dodatkowej rozgrywce z

Sobikiem. 3. Kaczmarczyk (PKS), 4. kpt. Suski (Warszawianka), 5. Zaczyk (PKS), 6. Kamala (PKS), 7. Paszek (PKS).

RAD JO

Pogadanka dla dzieci z Poznania

W waszem otoczeniu najbliższem obok waszych rodziców, rodzeństwa, krewnych i sąsiadów znajdują się także zwierzęta. Każde z was zawarło pewnie przyjaźń albo z psem albo z kotem, a może z kanarkiem w klatce, lub wróblami na balkonie. Wasz wielki przyjaciel poznański Jerzy Gerzabek, który już od dawna nosi długie spodnie zachował z czasów dziecięcych przyjaźń z dużym swoim psem. Gdy jest sam rozmawia z nim, twierdząc, że znajduje w tem wiele przyjemności. Temi swemi radościami rozmowy z psem podzieli się z wami przed mikrofonem rozgłośni poznańskiej w niedzielę, 29 bm. o godz. 16.00 do 16.15. Tytuł pogadanki, którą z Poznania nadawać będą wszystkie rozgłośnie polskie, brzmi „Jak rozmawiam z swoim psem”.

«PÓŁ GODZINY W HISZPANJI»

KONCERT RADJOWY
Z KRAKOWA
ŚRODA 25. III. GODZ. 18.00

TEATRY

Z Teatru Wielkiego

Dziś najnowsza operetka „Ball w Savoy-u”, zapełniająca stale widownie do ostatniego miejsca. Obsada premierowa, w której główną rolę kreuje Halina Dudziówna. Dyryguje kapelm. W. Buchwald. Jutro po raz 45-ty „Rose-Marie” z Marią Kaupę w roli tytułowej. Ceny popularne od 50 gr do 2 zł. W czwartek „Ball w Savoy-u”.

Z Teatru Polskiego

Dziś i jutro odegrana będzie piękna sztuka Konczińskiego „Zburzenie Jerozolimy”. W czwartek i piątek dwa przedstawienia popularne po cenach do połowy zniżonych. Odegrane będą po raz ostatni dwie sztuki, które schodzą zupełnie z repertuaru: w czwartek „Bez trzeciego”, w piątek arcydzieło St. Wyspiańskiego „Bolesław Śmiały”. Uczelniom udziela się dalekoidących zniżek. — W sobotę premiera najnowszej komedji St. Kiedrzyńskiego „Raz się tylko żyje”.

Z Teatru Nowego

Dziś i następnych dni ostatnia nowość repertuaru, znakomita współczesna sztuka Władysława Fodora „Matura” w świetnym wykonaniu premierowej obsady. Na przedstawieniu „Matury” zniżki ważne.

W przygotowaniu pod reżysem kierunkiem Nuni Młodziejowskiej komedja Ignacego Nikorowicza „W gołębniku”.

z Hertzów

Janina Katarzyna Licińska

żona śp. Dr. Hipolita b. dyrektora cukrowni

opatrzona św. Sakramentami po długich i ciężkich cierpieniach zmarła dnia 19 marca 1936 roku w Berlinie. Nabożeństwo żałobne odbędzie się w Warszawie w kościele św. Karola Boromeusza na Powązkach w czwartek, dnia 26 bm. o godz. 11 rano, po którym nastąpi wyprowadzenie zwłok na cmentarz miejscowy do grobu rodzinnego.

O smutnym tym obrzędzie zawiadamiają Krewnych, Przyjaciół i Znajomych

pograżeni w głębokim żalu

córka, synowie, siostra, synowa, wnuczka i rodzina.

Osobne zawiadomienia rosyłane nie będą.

Prof. Józef Ożmin (z Poznania): „Zwiastowanie Najświętszej Marji Panny”.

Ciekawy problem archeologiczny

Czy uda się odnaleźć grób Aleksandra Macedońskiego?

Wslawiony w świecie całym przez odnalezienie egipskich grobów królewskich, archeolog Howard Carter oraz kustosz grecko-romańskiego muzeum w Aleksandrii, prof. Breccia, przystąpili obecnie do rozwiązywania historycznego problemu, budzącego żywe zainteresowanie także w kołach, pozostających poza kręgiem fachowych badaczy naukowych.

Jest to problem, wskrzeszający wizję zamierzczej, pełnej blasku epoki, oraz osoby młodego księcia macedońskiego, który przez swe wiekopomne, w ciągu zaledwie trzynastu lat dokonane czyny, uwiecznił się na zawsze w historii świata. W trzynastym lat pół świata starożytnego legło u stóp zwycięskiego Aleksandra Macedońskiego. Od chwili śmierci wielkiego wodza, w 33-cim roku życia, żywot jego stał się i dotąd pozostał — mitem i legendą. Wspomniani uczeni postawili sobie za zadanie odnalezienie grobu wielkiego Macedończyka.

W czasie uczyty w Babilonie, ówczesnej stolicy grecko-wschodniego imperium, Aleksander zachorował na febrę, a być może i skutkiem trucizny, podanej ręką któregoś z mściwych dwo-

rzan, i zmarł w dniu 13 czerwca 323 r. przed nar. Chr. Związki króla pochowane zostały pierwotnie w Babilonie, lecz w dwa lata później przyjaciel lat dziecinnych Aleksandra, Ptolemeusz Soter, polecił przenieść je do Aleksandrii. Tam prochy wielkiego zdobywcy spoczęły w wspaniałym mauzoleum, zwanym „Soma”. Grobowiec królewski, jak głosi podanie, wyposażony został w niebывале bogactwa. Ciało króla, zabalsamowane w miodzie, złożone było w szczerolotej trumnie, a bezcenne kosztowności i klejnoty, zdobyte na wyprawach do Persji i Indji, zamurwane zostały w bezpiecznych skarbcach.

Atoli mury tych skrytów nie były dość silne, by oprzeć się żądzy bogactw potomków owego Ptolemeusza, którzy nie zawahali się naruszyć spoczynku miejsca spoczynku sławnego wodza. Według relacji rzymskich dziejopisów, nawet królowa Kleopatra dopuściła się takich świętokradzkich czynów, pragnąc obdarzyć złotem konsula Antoniusza.

Z wybuchem powstania judejskiego mieszczaństwa Aleksandrii przeciwko władzy rzymskiej, w pierwszym wieku ery chrześcijańskiej, rozpoczął się upadek wielkiej metropolii nad Nilem. Ale jeszcze w trzecim wieku

po nar. Chr. trumna króla Aleksandra znajdowała się w mauzoleum, zbudowanym przez Ptolemeusza Sotera. Dopiero od r. 272, kiedy mauzoleum wraz z całą dzielnicą miasta legło w gruzach, miejsce pochowania Aleksandra poczęło się zacierać, a gdy później miasto zdobyte zostało przez Arabów, ostatnie ślady przeszłości zniknęły bezpowrotnie. Jednak kroniki średniowiecznych historyków i geografów arabskich zawierają pewne dane, z których możnaby wnioskować, iż w miejscu, gdzie ongiś znajdował się grobowiec Aleksandra, pobudowany był meczet Zul Karnein. Dokładne położenie tego danego meczetu jest znane, a w temże miejscu wznosi się dziś także świątynia muzułmańska, więc zdaniem archeologów poszukiwany grobowiec powinien się tam właśnie znajdować, lub też w bliskim sąsiedztwie, pod wzgórzem, zajętem przez fort, pobudowany jeszcze za czasów wojen napoleońskich.

W początkach 19 wieku sądzono, że trumna z zwłokami króla Aleksandra macedońskiego została odnaleziona. W r. 1802 Anglicy wywieźli trumnę kamienną, znaną z przedśionku jednego z meczetów, do Londynu, gdzie stała się „wielką atrakcją” Muzeum Brytyjskiego. W końcu jednak okazało się, że w trumnie tej spoczywają inne zwłoki, mianowicie króla Amyrtiusa, z 28 dynastji Faraonów.

Howard Carter twierdzi z całą pewnością, że tym razem uda się odnaleźć poszukiwany grób królewski, dodaje jednak, że odnośne prace wykopaliskowe będą długotrwałe, a także bardzo kosztowne. Przyszłość pokaże, czy odnalazcy licznych mumij Faraonów, pomiędzy innymi królowej Hatsheput która z niewiadomych przyczyn pochowana została z przyklejoną brodą, jako mężczyzna — szczęście i tym razem dopisze!

K r.

W czwartą rocznicę

Gdy minąwszy wyniosły krzyż, królujący na środku świętomarcińskiego cmentarza, zboczysz na prawo w najbliższą poprzeczną ścieżynę, to kilka zaledwie kroków od głównego ganku ujrzyś znowu po prawej — pod dużym drzewem szarą płytę kamienną na niewysokim sarkofagowem podmurowaniu. Czarne litery napisu powiedzą ci, że spoczywa tu śp. dr. Bolesław Erzepki, dyrektor muzeum im. Mielżyńskich, profesor honorowy Uniwer-

ANACOT
Dr. A. WANDER S.A. KRAKÓW
nr 7363/4

Najwyższyczas
teraz zażyć
„ANACOT”, który
stosuje się dla
ochrony przed
grypą, angłą
i chorobami
z przebiegiem.
1 rurka (30 pa-
stylek) zł. 1.50.

Teraz bedziesz
punktualna

Z CHWILA,
KIEDY KUPIEM CI
DOKONALE CHODZĄCY
ANTYMAGNETYCZNY
Z EGAREK
SZWAJCARSKI

ng 8 020

sytetu Poznańskiego, ur. 5. 7. 1852, zmarły d. 27 marca 1932 r.

Więc to już cztery lata — pomyślisz. Jak ten czas bieży...

Pamiętasz, jaki to śliczny i prawdziwie już wiosenny był dzień, kiedy nieśliśmy go tu na wieczny spoczynek...

Nie pragnął jeszcze śmierci — choć lat już 80 dźwigał na barkach... I duch i ciało zdawały się mieć siłę zasób niespożyty. Do końca nie osłabło w nim głębokie umiłowanie nauki, gorący zapal do żmudnych badań i dociekań, — nie straciła swej świeżości niezawodząca nigdy i zawsze dla wszystkich uczynna pamięć.

Cztery lata... Zaciera się wspomnienie...

Ot, zwykła kolej rzeczy. Tyle przecież nowych mogił narosło od tej pory...

Czasem tylko któremuś z dawnych towarzyszy zmarłego wśród stosu książek zabraknie tej żywej encyklopedji — ktoś z młodych naukowców z żalem westchnie za światłą wskazówką, a więcej może jeszcze za gorącym słowem podniety, co umiało budzić zapal i miłość do rzeczy ojczystych...

Prawda, że w wolnej Polsce przybywa wciąż nowych sił, które pracę zmarłego dalej prowadzą i mogą go zastąpić... I dzięki Bogu, że tak jest.

Był jednak czas, kiedy śp. dr. Bolesław Erzepki sam jeden nieledwie dźwigał w dzielnicy naszej sztandar nauki i kultury.

O tem godzi się pamiętać...

*

Nabożeństwo żałobne za duszę ś. p. dr. Bolesława Erzepkiego odbędzie się w kościele św. Marcina o godz. 9 w piątek, dnia 27 bm. jako w czwartą rocznicę zgonu.

Niema kobiet z siwymi włosami

Siwizna, która w postaci platynowej blondynki przy młodej cerze może wydać się interesującą, o tyle dla kobiety starszej jest ona dowodem jej wieku, do którego niechętnie się przyznaje. Z tych względów trudno się wyrzec tak miłego zabiegu, jakim jest farbowanie włosów. Z jednej strony odgrywa tu rolę próżność, boć są kobiety, które chętnie zmieniają barwę swoich włosów, aby zastosować się do mody, inne znów czynią to dlatego, że muszą. Poczet tych ostatnich jest znacznie większy, siwizna postarza, nadając twarzy zmęczony i smutny wyraz, ginie to wesele z oczu, którym promienieje młodość, siwizna odbiera kobiecie światowej pewność w swoich poczynaniach, a kobiecieom pracującym wytrąca najważniejszy atut z ręki, jakim jest trwałość w pracy. Przykre to niestety, ale prawdziwe i dlatego, chcąc uniknąć tylu niepowodzeń w życiu, trzeba sięgnąć po inną broń, a tą bronią będzie sztuka. Estetyczne i niewidzialne przyciemnienie włosów ulepszonej roślinnym SZAMPONEM HENNA „ISTE” Stempniewicz, we wszystkich odcieniach w zależności od barwy włosów zagwarantuje przedłużenie okresu młodości i wpłynie na lepsze samopoczucie wielu osób. Prawdziwy tylko ze znakiem ochronnym „ISTE”. Cena 1,50 zł, do nabycia we wszystkich drogerjach i aptekach.

Pg 3340/1-S. 934/5

Złośliwość

— Tak, to była jazda! Jak strzała pędziłem, przesadzając przeszkodę!
— Z koniem, czy sam? (Le Rire)

Z teki „Powiedzzonek”

Gdzie kucharek sześć,

Tam niema co jeść.
Masz na obiad chęć,
Wyrzuc zaraz pięć:
Za jedną kucharkę
Kup sobie latarkę.
Za drugą kucharkę
Pierwszorzedną starcę
Za trzecią kucharkę
Do starki czarce.
Za czwartą kucharkę
Napelnij spiżarkę.
A za piątą dla dobrego tonu
„Ilustrację Polską” zaabonuj...

Polski Kwartet Smyczkowy

(od lewej ku prawej: Zdzisław Jahnke, Władysław Witkowski, Dezyderjusz Danczowski i Tadeusz Szulc) urządza jutro w środę o godz. 20 koncert w sali św. Marcina. Koncert zapowiada się niezwykle interesującym, tak pod względem wykonania, jak i programu, na który złożą się kwartety Haydna i Schumanna, oraz nowe Trio prof. Poradowskiego. Koncert odbędzie się z inicjatywy Pozn. Tow. Muzycznego. Przed sprzedaż biletów w składzie cygar p. Szrajbrowskiego, lub przy wejściu na salę.

DZIAŁ GOSPODARCZY

Przed racjonalizacją handlu mięsnego

Obroty na rynku mięsnym zajmują pod względem wartości drugie miejsce (po zbożach) w ogólnych obrotach towarowych w kraju. Przed „kryzysowym” spadkiem cen, obliczano je na ok. 4 miliardy złotych (żywiec plus mięso).

Ten dział handlu posiada złą „markę” zarówno w społeczeństwie, jak i w publicystyce ekonomicznej. Tak np. wybitny znawca zagadnienia, p. radca J. Wojtyna wyraża się o handlu „żywcem i mięsem”, że „...skupił (on) w sobie i spotęgował do maksimum wszystkie braki wszelkich innych gałęzi handlu”.

Czynniki miarodajne, zdając sobie sprawę z niedomagań handlu mięsnego, spowodowały wydanie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 27. 10. 1933 „w sprawie uregulowania obrotu zwierzętami gospodarskimi i drobiem oraz obrotu hurtowego mięsem” (Dz. U. R. P. nr. 85/1933, poz. 639). Rozporządzenie to stanowi w omawianej dziedzinie wykonany program gospodarczy, przewidujący: stopniowe ograniczanie sprzedaży zwierząt poza targowiskiem, czyli handlu domokrajnego, wprowadzenie zasady handlu na wagę, ograniczenie handlu „łańcuszkowego” na tem samem targowisku, możliwość powołania zaprzysiężonych pośredników targowych, uporządkowanie regulaminów i opłat targowych, wyposażenie targowisk i hal mięsnych w odpowiednie urządzenia, unormowanie w tym zakresie praw i obowiązków gmin, powołanie komisji notowań cen, możliwość rejestracji transakcji, podniesienie kwalifikacji handlujących itd.

Jak widzimy, jest to program bardzo obszerny i nie należy dziwić się, że dotychczas nie został wcielony w życie, trudno bowiem w ciągu 2—3 lat odrobić wiekowe zaniedbania. Ministerstwo przemysłu i handlu opracowało w latach 1934-35 całą serję rozporządzeń wykonawczych, które samorząd gospodarczy przedyskutował szczegółowo.

Z tych rozporządzeń — pierwsze dwa ukazały się w tych dniach w „Dzienniku Ustaw”. Chodzi tutaj o rozporządzenie dot. „powołania komisji nadzorczych nad obrotem” żywcem i mięsem oraz dot. notowania cen i rejestracji umów sprzedaży zwierząt gospodarskich i mięsa.

Ufać należy, że prace przygotowawcze nad realizacją programu rządowego dobiegną końca w niezbyt odległej przyszłości. Od wcielenia w życie tego programu zależy racjonalizacja handlu żywcem i hurtem mięsnego, które to branże na większości ziem polskich (poza Polską zachodnią) znajdują się w stanie opłakanym:

Łatwy dostęp do tego handlu sprawił, że handlujący rekrutują się w ol-

brzymiej większości z osób bez kwalifikacji osobistych i materialnych. Konkurencji nieodpowiedzialnego elementu nie wytrzymują firmy solidne. Metody i technika handlu odpowiadają poziomowi handlujących; w niektórych częściach kraju brutalny terror jest pospolitym środkiem konkurencji. Przy pomocy terroru — jeśli znowa nie skutkuje — dokonują się podziały rynku między handlujących. Brak w tym han-

dlu jakichkolwiek określonych zwyczajów i warunków handlowych (poza kilka prymitywnymi normami). Podkreślić należy fakt sprzedaży i kupna „na oko”: artykuł wysokowartościowy, miliardowej wartości sprzedaje się bez użycia wagi!

Racjonalizacja tej ważnej gałęzi handlu wymagać będzie długoletnich, systematycznych wysiłków ze strony czynników rządowych oraz samorządu gospodarczego i terytorjalnego. Program odnoszących działań już posiadamy pod postacią cytowanego rozporządzenia z dnia 27. 10. 1933 r.

KRONIKA GOSPODARCZA

Emisja 4 i pół - proc. obligacji Banku Akceptacyjnego

Ogłoszone zostało rozporządzenie ministra skarbu o emisji 4½ proc. obligacji Banku Akceptacyjnego, S. A.

Bank będzie emitował serjami 4½ proc. obligacje na okaziciela, opiewające na złote. Suma imienna obligacji nie może przewyższać 200 milj. zł. Na każdorazowe wypuszczenie obligacji Bank otrzyma zlecenie min. skarbu. Wartość imienna obligacji ustalona zostaje w odcinkach po 50, 20, 10, 5 i 1 tys. zł. Odsetki od obligacji płatne są rocznie zdołu w dniu 1 października każdego roku. Obligacje będą wycofane z obiegu przez losowanie, wykup na giełdzie lub z wolnej ręki i umorzone najpóźniej w ciągu 30 lat od daty wystawienia. Bank jest obowiązany raz do roku wycofać obligacje conajmniej na sumę, odpowiadającą planowi umorzenia obligacji. Wypłata za wycofane obligacje dokonywać się będzie według imiennej wartości. Dalsze przepisy dotyczące losowania obligacji oraz wypłacania należności za płatne kupony i wylosowane obligacje. Bank zostaje upoważniony do wydawania świadectw tymczasowych na obligacje; świadectwa te posiadają te same przywileje, co obligacje. Skarb państwa gwarantuje za terminowe wypełnianie zobowiązań Banku, wypływających z emisji obligacji, do wysokości 200 milj. zł. Obligacje Banku mają wszelkie prawa papierów pułapnych.

Obligacje służą do zapłaty wierzytelności rolniczych, przejmowanych od instytucji kredytowych, oznaczonych przez min. skarbu. Jeżeli tytuły przejmowanych wie-

rzytelności są zdyskontowane w innych instytucjach, Bank może wydawać zaliczki w obligacjach na wykup tych wierzytelności. Bank zawrze umowy z instytucjami kredytowymi o przejęcie wierzytelności rolniczych, lub zleci innej instytucji kredytowej zawarcie takich umów. Umowy te wymagają zatwierdzenia przez min. skarbu. Muszą one obejmować przekazanie Bankowi zarówno oznaczonych wierzytelności rolniczych, jak również wszelkich zabezpieczeń.

Po przejęciu wierzytelności rolniczych, Bank ustala plan spłaty tych wierzytelności oraz stopę procentową, jaką winni płacić dłużnicy. Za zgodą min. skarbu Bank może przekazać innej instytucji kredytowej administrowanie przejętych wierzytelności.

Wpływy, osiągnięte ze spłat wierzytelności rolniczych, będą stanowiły w Banku odrębny fundusz p. n.: „Obsługa obligacji kosztów administracji”, przeznaczony na terminową spłatę kuponów i umarzanie obligacji, oraz na pokrywanie innych wydatków.

Bank odpowiada za wyemitowane obligacje jedynie do wysokości wpływów na wyżej wspomniany fundusz. Skarb państwa będzie pokrywał niedobory i straty, powstałe z tytułu przejętych przez Bank wierzytelności rolniczych, po stwierdzeniu niewystarczalności tego funduszu.

Rozporządzenie weszło w życie z dniem ogłoszenia.

Wymiana świadectw tymczasowych na obligacje pożyczki inwestycyjnej

Jak już donosiliśmy, z dn. 23 b. m. placówki subskrypcyjne rozpoczęły wymianę świadectw tymczasowych na obligacje 3 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej.

Subskrybenci, którzy uiszcili już całą należność, otrzymają we właściwych placówkach za zwrotem świadectw tymczasowych obligacje 3 proc. premjowej pożyczki inwestycyjnej, tej samej emisji, zaopatrzone temi samymi numerami i serjami, co świadectwa tymczasowe. Subskrybenci zaś, którzy subskrybowali pożyczkę w instytucjach na listach zbiorowych (pracownicy państwowi, samorządowi itd.), otrzymają obligacje z rak płatników swoich instytucji. Wydawanie obligacji trwać będzie w zasadzie do dnia 20 kwietnia br. i w tym terminie obligacje zostaną dopuszczone do obrotu giełdowego.

Obligacje 3 proc. pożyczki inwestycyjnej są — poza dolarówką — jedynym papierem premjowym. Losowanie wygranych pożyczek inwestycyjnych odbywa się dla każdej z emisji 3 razy do roku: dla I emisji — 5. 1., 5. 5., i 5. 9., dla II emisji — 5. 3. 7. i 5. 10., a w bieżącym roku jeszcze dodatkowo 5. 4. Corocznie pada w obu emisjach 7.680 wygranych. Obok wygranych dużych w wysokości po 500.000 zł (cztery rocznie), 200.000 zł, 125.000 zł i 100.000 zł, jest szereg wygranych poniżej 50.000 zł.

PODATKI I OPŁATY

(p) O ulatwienia podatkowe dla szweców handlujących. W praktyce handlowej zdarza się dosyć często, że pracownice szwecskie, mające własne małe sklepy sprzedaży, zajmują się poza sprzedażą obuwia własnej produkcji również zbytem dodatkowych artykułów, jak pasty do obuwia i sznurowadeł. Szwecy ci byli rygorystycznie traktowani pod względem świadectwa przemysłowego ze strony niektórych urzędów skarbowych. Izby rzemieślnicze, występując w obronie zainteresowanych zwróciły się do władz skarbowych z prośbą o zezwolenie warsztatów szweckim, prowadzącym sprzedaż dodatkową, na wykupienie świadectwa handlowego kat. IV, o ile obrót roczny nie przekracza 3.000 zł. (1)

Z KRAJU

(k) Ucieczka od franka francuskiego. Na wczorajszych giełdach walutowych trwała w dalszym ciągu zapoczątkowana w poprzednim tygodniu mocniejsza tendencja dla dewiz anglosaskich. Mocniejsze były również niektóre dewizy złote. Jest to w dalszym ciągu wynikiem ucieczki od franka francuskiego. Wysoki kurs funta pozwala przypuszczać, że brytyjski fundusz walutowy interweniuje już, żeby nie dopuścić do dalszej zwyżki dewizy na Londynie, i że w związku z tem następuje odpływ złota z Banku Francji również i do Anglii. Bardzo wysoko notowany był w Paryżu Zurych oraz Amsterdam. Również i Belgia wykazuje tendencję mocniejszą.

(k) Podpisanie protokołu taryfowego polsko - estońskiego. Podsekretarz stanu

Największe hale Polski

W pawilonach Targów Poznańskich zaczęły się prace techniczne związane z odnowieniem i remontem wewnętrznym i zewnętrznym ogromnych hal targowych. Należy zważyć, że powierzchnia ścian hal zajmuje około 200.000 mkw., że hale targowe posiadają przeszło 6.000 szyb, około 70.000 mkw. powierzchnię dachów, około 50.000 mkw. powierzchnię podłóg, blisko 22 km przewodów elektrycznych, a chodniki między stoiskami wynoszą 4 i pół km. Uzmysławiając sobie prace potrzebne, by utrzymać w porządku cały ten majątek nieruchomości, którego wybudowanie i urządzenie pochłonęło około 15 milionów złotych, pojmujemy, że przedtargowych miesiącach wre praca, by hale gotowe były przyjęcia 1.500 producentów, którzy na tegorocznych Targach wystawią swoje wyroby. W jednej z hal umieszczono 28 metrowej wysokości rusztowania drabinowe dla odnowienia wewnętrznego kopuły. Ogrom prac technicznych dla przygotowania hal jest najzupełniej nieznany ogółowi niemniej jednak rzemieślnicy witają ten okres z radością.

Artretyzm i niedyspozycje żołądkowe

leczy wino owocowe. Według prof. Bergmanna, sławnego internisty pobudza ono wydzielanie w żołądku kwasu solnego, który jest niezbędny. Maślacz Kantorowicz jest najwyższym winem owocowym. Pg 2961-11,30

w min. spraw zagranicznych p. J. Szembek i poseł Estonji w Warszawie p. Hans Markus podpisali w dniu 23 bm. protokół taryfowy polsko - estoński.

(k) Skutki prawne konwersji pożyczek państwowych. Ukazało się rozporządzenie o skutkach prawnych konwersji państwowych pożyczek wewnętrznych. Rozporządzenie to postanawia m. in., że w wypadkach, gdy z mocy przepisu ustawowego lub wyroku sądowego przedmiotem świadczenia są obligacje obecnie konwertowanych pożyczek, w miejsce tych obligacji wstępują z mocy prawa obligacje pożyczki konsolidacyjnej w stosunku 100 za 100 wartości imiennej. Obligacje pożyczek, objętych konwersją, oddane w zastaw, winny być na żądanie właściciela tych obligacji złożone do konwersji przez zastawnika. Instytucje kredytowe, udzielające pożyczek na zastaw papierów wartościowych, obowiązane są, na żądanie dłużnika przejąć tytułem spłaty swych wierzytelności obligacje pożyczek, podlegających konwersji.

(k) Praktyczne rezultaty „walki z etatyzmem”. Obok hasel walki z etatyzmem głoszonych przez przedstawicieli oficjalnej polityki gospodarczej, spotykamy się co krok z faktami, będącymi w jaskrawej z głoszonymi hasłami sprzeczności. Ostatnio mamy do zanotowania fakt następujący: Większość akcji wielkiego koncernu metalowo - przetwórczego Sp. Akc. L. Zieleniewski i Filtner - Gamper nabyła zetytowaną Sp. Akc. Huta Pokój, której akcje w ogromnej większości znajdują się w rękach Banku Gospod. Krajowego. Koncern wymienionej spółki L. Zieleniewski i Filtner - Gamper posiadający 6 fabryk (w Krakowie, Lwowie, Sanoku, Dąbrowie Górniczej, Sosnowcu i Siemianowicach) przechodzi tem samem do rządu przedsiębiorstw zetytowanych. „Walka z etatyzmem” wzmagą się, a równoległe postępy etatyzmu są coraz większe.

Z ZAGRANICZ

(z) Emisja bonów skarbowych w Japonii. Rząd japoński wypuszcza emisję bonów skarbowych na sumę 310 milj. jen, stanowiącą resztę kwoty pożyczki, do której zaciągnięcia rząd został upoważniony przez parlament. Suma ta ma pójść na pokrycie deficytu budżetowego jeszcze za bież. rok budżetowy, kończący się z dniem 31 marca. Warunki pożyczki są następujące: kurs emisji 99,25, oprocentowanie 4 od sta, termin spłaty 20 lat. Koła finansowe wyrażają zadowolenie z powodu emisji nowej pożyczki, zwracając uwagę na stosunkowo niskie jej oprocentowanie. Ostatnio pożyczki japońskie były oprocentowane na 4 proc., jednakże przy niższym kursie emisyjnym.

Krótkie informacje gospodarcze

— Produkcja surówki w polskich hutach żelaznych wyniosła w lutym b. r. 33.484 tonn, stali 67.610, wytworów walcowniczych 54.733. Zbyt wytworów walcowniczych w kraju zwiększył się o 36,2 proc., wywóz zaś wzrósł o 52,3 proc.

— W lutym b. r. na giełdzie pieniężnej w Warszawie zawarto ogółem 3.334 transakcji na sumę zł 44.759,2 tys., z czego największa suma obrotów przypada na dewizy 36.979,1 tys. zł (789 transakcji).

— Ostatni zjazd rolników z całego prawie woj. śląskiego uchwalił założenie nowej dobrodziejnej organizacji rolniczej p. n. Śląski Związek Kółek Rolniczych oraz dokonał wyboru władz Związku.

— Przed paru dniami ukończono w porcie gdyńskim na nabrzeżu holenderskiem montaż dwóch nowych dźwigów bramowych o nośności 3 tonn z przekładnią na 5 tonn, przeznaczonych specjalnie do przeładunku złomu żelaznego. W ten sposób nabrzeże holenderskie wyposażone będzie w 8 dźwigów.

— Rada miasta Pucka postanowiła zabiegać o odbudowę zrujnowanej przez burzę przystani i portu puckiego.

— Obrót towarowy w porcie gdańskim w lutym b. r. przedstawiał się następująco: wyładunek 50.547,3 tonn, załadunek 317.798 t. Obroty w lutym b. r. wyraźnie się zmniejszyły w porównaniu ze styczniem b. r.

— W lutym b. r. wywieziono z Polski na rynek angielski 1.696,3 tys. kg. bekoniów, szynki i peklowanych przetworów mięsnych wartości 3.665 tys. zł wobec 1.815,9 tys. kg. wartości 3.603,5 tys. zł w tym samym miesiącu r. ub. Do innych krajów wywieziono szynki w puszkach 694,4 tys. kg. wobec 132,5 tys. kg. w lutym r. ub.

— Polsko-amerykańskie stosunki handlowe w r. ub. znacznie rozszerzyły się, a mianowicie eksport z Polski wzrósł o 52,4 proc., przywóz zaś ze St. Zjedn. o 2,3 proc. Na wzrost eksportu polskiego wpłynął m. in. popyt na polskie produkty spożywcze.

— „Ostravský delnický deník” donosi, że dywidendy czeskich fabryk broni za r. ub. wzrosły o 550 proc.

Na
Dyngus

Przemysławka

woda kolońska o znanej doborowej jakości oryginalna tylko firmy Henryk Zak Poznań

Dnia 22 marca 1936 r. o godz. 22, zmarł nagle, przeżywszy lat 67, namaszczony Olejami św., mój najukochańszy mąż, ojciec, dziadek, teść, zięć, szwagier i wuj, s. p.

Julian Bigdowski

Pogrzeb odbędzie się w czwartek, 26. bm. o godz. 17 z kaplicy cmentarnej parafii Jeżyckiej.

zg 13 158

W ciężkim smutku pogrążeni
żona, dzieci i rodzina.

Poznań, ul. Kochanowskiego 2.

KANCELARJĘ moją PRZENIOSŁEM

z ulicy Fredry 2 na

Al. Marszałka Piłsudskiego 4 — telefon 22-68
(dawn. św. Marcin obok Hotelu Britania)

WITOLD ŁUCZYŃSKI, adwokat

Pz 3 299-54.181

Najskrytniejszy Jasnowidz WOMOUTH

Mistrz Międzynarodowego Instytutu Wiedzy Tajemnej, uznany jako wszechświatowej sławy fenomen przy pomocy Medium „TAMAH-RY”, które jest nieomylnie daje w transie jasne odpowiedzi we wszelkich zawiłych kwestiach. Widzi na odległość, odnajduje zaginione osoby. Daje możliwość zdobycia miłości pożądanego osoby. Przepowiada nieomylnie przeszłość, przyszłość. Opracowuje horoskopy i analizy grafologiczne. Medium zestawia w transie pewne wygranej N-ra losów, podaje gdzie takowe można nabyć. W 35-tej Loterii padło 48 wielkich wygranych wybranych przez Medium „TAMAHRE” oraz wiele wielkich wygranych na obligacje Państwowe. Podać datę urodzenia, własnoręcznie napisane imię i nazwisko, stan i założyć kilka włosów dla kontaktu. Na koszty pocztowe i kancelaryjne załączyć zł 1.— znaczkami pocztowymi. Adres: Kraków, Lubicz 22 m. 2. Osobiste przyjęcia codziennie.
ng 7277/8

SAMOCHÓD

Minerwa, limuzyna 6-osobowa, typu 20 czyli 1355 K. M. gotowy do jazdy, nadający się jako samochód wzgl. na ciężarówkę, bardzo tanio na sprzedaż. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego ng 7972.

Wspólnik fachowiec

bezwzględnie uczciwy z kapitałem ca. 15 000 zł do dobrej prosperującej mleczarni natychmiast potrzebny. Okolica Poznań. Mieszkanie z wygodami na miejscu. Śpieszne poważne oferty do „Par” pod nr. 54.208. Pg 3347-54.208

Zawiadamia się, że

Walne Zgromadzenie Sp. Akc. „AGRAD”

z siedzibą w Grodzisku Poznańskim odbędzie się we wtorek, dnia 7 kwietnia 1936 r. o godz. 16 w Grodzisku w lokalu p. Jarosza.

Porządek obrad umieszczony został w Monitorze Polskim. Pp. Akcjonariusze chcący brać udział w głosowaniu na Walnym Zgromadzeniu winni złożyć akcje lub kwity depozytowe na złożone akcje w Bankach lub notarialnie z wyszczególnieniem numerów akcji siedem dni przed datą Walnego Zgromadzenia w biurze Sp. Akc. „AGRAD” w Augustowie, poczta Ruchocice Wlkp. skąd odbiorą karty wstępu. W dniu Walnego Zgromadzenia akcji i kwitów depozytowych się nie przyjmuje.

Do głosowania uprawniony jest każdy Pp. Akcjonariusz, posiadający jedną akcję 175,— zł, która ma ważność jednego głosu.

Rada Nadzorcza:
(—) Ks. L. Górski.

Zarząd:
(—) L. Zielazek.

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy millimetr 50 groszy

Znak oferty na przykład: n 3695, z 21 025, d 1811
1 t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia w dni powszednie przyjmuje się do godz. 11.10, w soboty i dni przedświąteczne przyjmuje się do godz. 11.00.

1. DOM - PARCELE

Kamienice
nowa kupie Poznań. Zgłoszenia wyłącznie właścicieli do Kurjera Pozn. zdg 24 266

Kamienice
komfortem, dochód 10.000, wpłaty 55.000.—

Wille
od 10.000 wpłaty począwszy sprzedaż Kreta 24. m. 8. zdg 25 537

Puszczykowo
ogród uroczony położony opłotowany 4.000 metrów sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 571

Wille
las, woda do 20 km Poznań kupie. Gotówka. Oferty Kurjer Poznański zdg 25 577

Parcele
korzystnie sprzedam na Osiedlu do właścicieli. Zgłoszenia Kurjer Poznański zdg 25 625

Willa
piętrowa 7 pokojowa elektryczność ogród 1.850 m² nadaje się na pensjonat sprzedam. — Wskaże Kurjer Pozn. zdg 25 608

Dom
4 morgi ogrodu nadaje się na ogrodnictwo w Starolecie Wielkiej. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 25 679

Willę
z składem i ogrodem w Puszczykowie sprzedam. Radowicz. Polwiejska 38a m. 8. zdg 25 684

Dom
nowy, blisko tramwaju kupie. — Wpłaty 23 tysiące. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 671

Kamienice
nowa dochód 8.200 cena 70.000, wpłaty 45.000, reszta amortyzacja. Gruszczyńska, Poczta 30. zdg 25 881

Dom — willa
przytem dom gospodarczy, garaż, magazyn, stajnia, woda od podwórka, diamentowa amortyzacja, blisko centrum miasta sprzedaż gospodarz. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 786

Willa
dwumieszkaniowa, korzystnie sprzedam 24.000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 804

Wille
komfortowa, amortyzacja sprzedaż spiesznie Dom Złociń, Poznań Szkolna 12. zdg 25 842

Parcele
Debiec, Włda, piękne położenie. Zaramba, Górna Włda 48. zdg 25 944

Plac budowlany

objekt około 3000 m² okolica Solca przysposobiona budowlą spowodu zmiany stosunków rodzinnych korzystnie sprzedam Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 838

Willa
nieukończona, nowa, przy Winklera, dochód 3.600, cena 22.000.—

Dom
tylny, dużym ogrodem, dwie ulice frontu Górczyńskiej Sielskiej do zabudowania okazynie sprzedam. Karalus, Poznań. Marszałka Fcha 25. zdg 25 837

Dom
nowy składem, wpłaty 14.000.— Małeckie, Rybaki 20a. zdg 25 946

Parcele
Dąbrowskiego 1.80, Komandoria 2.50, Bukowska 3.75, Rocha 5.50 Szeląg wybór innych „Osadopol” Poznań, Rzeczypospolitej 9. zdg 23 763/4

2. PIENIĄDZ

Cztery
tysiące pożyczki na dwa lata poszukuje. Procent mieszkanie trzy pokojowe komfort. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 25 703

3. LETNISKA I UZDROWISKA

Willi
poszukuje Puszczykowie 3-5 pokojów, ogród cały sezon, spieszne zgłoszenia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 769

4. OSOBISTE

Salon Mód
„Ozarodziejka” Jasna 8. wykonuje szybko. tanio ng 7265

Weber
mi dodał do życia ochoty — za podwieczorek złoty.
ng 7214

P. Dentyści
Za reparację zębów dam najnowszą 5 tomów Zahnheilkunde Scheff Piehler. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 648

7. SPRZEDAŻE

Skład
mniejszy, pokój kuchnia, centrum ruchliwa ulica sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 898

Jadalnia
sympialnia, tanio. Śniadeckich 4. do łazienki, węglowy. Poczta 16, m. 12. zdg 25 556

„Meble W. Paetz”

Najnowocześniejsze wzory, niskie ceny. Poznań. Wrocławska 15. Coroczna wystawa na Targach Międzynarodowych. dg 1166

Spółdzielni

wojskowa na Jeźcach sprzedam. Zgłoszenia Kopernika 4 mieszkani 10. d 1181

Sprzedaż — Naprawa

wszelkich systemów piór wiecznych i ołówków automatycznych. Naprawa natychmiast w firmie Józef Czosnowski spec. skład papieru i montowania piór Poznań. Fr. Ratajczaka 2. dg 772

Bufet

nowoczesny tanio na sprzedaż. — Głęboki, Górna Włda 37. zdg 25 295

Urządzenie do fabrykacji

papierowych nieprzemakalnych kubków do picia, oraz parafinowanych wiader na marmoladę, musztardę, etc. korzystnie do sprzedania. Zgłoszenia pod: skrz. pocztowa 100 Cieszyn. ng 8015

Biblioteki składane

które można powiększać. Skóra Ska. Al. Marcinkowskiego 23. ng 7254

Dwunastoosobowy

złotocień srebrny, inne srebra — drobniaki, kryształowy okazynie. „Lamus”. Strzelecka 1. Pg 2 963-54.73

Opony samochodowe

dostarcza najkorzystniej „Wulgom”

A. Kwiatkowski, Poznań, Wielkie Garbary 8. telefon 18-64. — Przedstawicielstwo na wojew. poznański opom gum pełnych i półpneumatyków.

Pirelli

Posiadamy na składzie opony „Stomil”, „Michelin”, „Dunlop”, „Englebert”, „Firestone”. Akcesoria, akumulatory, smary, oleje. Największy i fachowy zakład wulkanizacyjny w Polsce. Własna prasa hydrauliczna.

Protektownia

Nakładamy na zjeżdżone opony protektory fasonowe i udzielamy 20 000 km gwarancji. Wielkie zapasy opon używanych wszelkich rozmiarów. Ceny najkorzystniejsze. Zadzwoń cennikow. Pg 2580-5.59

Piecyk

do łazienki, węglowy. Poczta 16, m. 12. zdg 25 564

Wózki dziecięce

wybor tanio Trabczyńska. Pieckackiego 11. podwórze. Asygnyat „Kredyt”. zdg 17 895

Rzeźnictwo

prosperujące centrum Poznań odstepie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 24 605

Skład

kolonialny, magiel, mieszkaniem, dobrze zaprowadzony sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 337

Wózek dziecięcy

biały sprzedam. Słowackiego 25 m. 8. zdg 25 574

Panienka

do posyłek. Stary Rynek 45 Koronowski. zdg 25 584

Sprzedam

skład owoców dobrze zaprowadzony w centrum z przyległą składnicą. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 25 599

Sprzedam

dysze, słupy dębowe, brzoźowe, suche, tanio. Smichurski, Swarzędz. zdg 25 601

Kawiarnia - Restauracja
z pełnym wyżywieniem bardzo dobrze urządzona, w dobrym punkcie miasta powiatowego istniejąca od 10 lat, dobra egzystencja, sprzedam z powodu przejęcia innego przedsiębiorstwa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 562

Pianino

Sommerfelda prawie nowe okazynie sprzedam. Wrocławska 37 m. 4. zdg 25 618

Wózek

dziecięcy sprzedam. — Debiec, Świerkowa 13 — 7. zdg 25 619

Śronki

5-letnie walachy sprzeda „Tranzyt” Za Grobla 3/4. zdg 25 687

Wózek

dziecięcy sprzedam. Matejki 37 m. 4. zdg 25 716

Gobelinowe

klub, szafa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 694

Buldog franc.

Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 740

Dachówki

s rozbiórki spiesznie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 739

Wózek

dziecięcy tanio sprzedam. Aleje Marcinkowskiego 27 m. 13 prawo. zdg 25 704

Paski

teki. Czyst. Szkolna 11. Pg 2969/70-11.46/7

Aparat destylacyjny

aparat do emulsji tranowej, perculator tanio sprzeda. Biłicki, Poznań. Spokojna 3. skład. zdg 25 650

Narybek karpia

1 letni za 100 kilo zł 250,— lina 100 kilo zł 200,— ma do oddania Poznański Towarzystwo Hodo-wli Ryb. Zgłoszenia przyjmują Leonard Dreczkowski, Kórnik, powiat Śrem. zdg 25 638

Okazja

Z powodu odbycia służby wojskowej do odstąpienia pierwszorzędnego interesu rzeźniczego w większym mieście pow. Oferty Kurjer Pozn. zdg 8 022

Meble

połącza najtaniej
K. Bakoś, Stary Rynek 51
zdg 20 988/89

Rozlewnie octu

i wytwórnie wody sodowej spowodu choroby tanio sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 432/3

Meble

najtaniej poleca
Baranowski
Poznań, Podgórna 13. Pg 2543/4

Pieski

jamniki czteromiesięczne sprzedam. Ul. Ostrogora 33. Pg 3295-54.183

Szpic

biały, roczny tanio. Wierzbicice 15. m. 3. zdg 25 909

Puszczykowo

ogród 3.200 kwadratów metrów bez budynku (1 minuta Włda las) sprzedam. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 906

Sprzedam

kilka białych używanych mebli i sekretarzyk jesionowy. Składowa 11. m. 12. zdg 25 766

Świeże mleko

3 razy dziennie wysoki procent tłuszczu na życzenie w dom. Droga Debińska 24. zdg 25 761

Wanna

emalowana. Ratajczaka 27 — 5. zdg 25 760

Pianino

zagraniczne. Dąbrowskiego 65. skład obrazów. zdg 25 757

Marmur

kielecki (sympialni) tanio. Adres Kurjer Pozn. zdg 25 801

Lisów

wybor. Ratajczaka 26. pierwsze piętro. zdg 25 800

Otwierajcie szafy!

Przeglądajcie garderobę!

Odzież wiosenną czyści chemicznie i farbuje

Barwa-Kalamajski

Filje we wszystkich dzielnicach Poznania.
Pg 2 957/8-10,6/7

Noże krajowe

wszelkie wyroby stalowe

Sprzęty kuchenne, naczynia aluminiowe duży wybór
ng 7 833 tanie ceny

Jan Deierling

Szkolna 3 Tel. 35-18, 35-43
Hurt. Detal.

WILLA jednorodzinna 10 pokoi, 5 minut od Placu Wolności do sprzedania. Zgłoszenia pisemne do „PAR”, Poznań, Al. Marcinkowskiego 11 pod P 13,7. Pg 3333-13,7

Planino jak nowe. Mielżyńskiego 22 — 17 zdg 25 926

Kolonjalki urządzenie kupie. Zgłoszenia Mostowa 31 m. 10. zdg 25 925

Platforma w dobrym stanie na 40 ctr „Octolux”, Górczyńska 27. zdg 25 923

Drogerje spowodu wyjazdu spiesznie tanio sprzedam. Ryńska 5. zdg 25 854

Regal do owocu, wystawę do okna — sprzedam. Sw. Marcin 79. zdg 25 861

Jadalnie bardzo tanio. Stolarska Bukowska 9. zdg 25 857

Pianino zagraniczne, krzyżowe, metalowa płyta tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 25 867

Motocykl „James” 2 1/2 K. M. sprzedam 200 złotych netto. Zgłoszenia Agencja Kurjera Pozn. Skoki. ng 8030

Maszyna do pisania, podręczna, walizkowa, nowa, pierwszorzędną fabrykat, korzystnie z powodu wyjazdu sprzedam. Oferty „Par”. Aleje Marcinkowskiego 11 pod 54.206 Pg 3343-54.206

Wózek dziecięcy w dobrym stanie sprzedam. Wyspiańskiego 19 m. 22. zdg 25 863

Kolonjalkę egzystencja, magiel, mieszkanie, tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zdg 25 883

Samochód -fre- otwarty transformable 928 — szybkość 80 km do 35 tys. km natychmiast do sprzedania. Młocki, Al. Marcinkowskiego 22. zdg 25 791

Wielkopolska jadalnia solidne wykonanie Świętosławska 10 (Jeziucka). Pg 3 356-13.22

Garnitur klubowy dobrze utrzymany okazja Świętosławska 10 (Jeziucka). Pg 3 356-13.22

Masywna sympialnia dębowa, prima wykonanie z gotowni, umywalnia, białe marmury, lustra belgijskie, kryształ wyjątkowa okazja 580,—. Świętosławska 10 (Jeziucka). Pg 3 354-13.23

Właściciele mieszkań

Święta
przeło najwyższy czas przeprowadzić gruntowny
apel
wazszych mieszkań, strychów i piwnic a znajdziecie tam mnóstwo zbędnych
urządzeń
takowe nabywam lub zamieniam na nowoczesne.
Jadalnie
orzech kaukaski od 375.—, ele-ganckie
sypialnie, gabinety
mieskie od 275.— oraz różne inne sprzety użytku domowego, biurowego.

Świętosławska 10 (Jezuicka)
„Dom Okazyjnego Kupna”. Telefon 17-29. Pg 3 357-13.30
Piekny

gabinet
nowoczesny 390.—, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3 353-13.24
Domowy

magiel
tylko 55.—, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3 352-13.26
Metalowe

łóżka
od 9.—
Bufet
dębowy dla amatorów 85.—, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3 351-13.26

Zegary
„Beckera”
biurka

amerykańskie
oraz inne od 18.—, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3 350-13.27
Nowoczesne

kuchnie
używane, nowe od 75.—, Świętosławska 10 (Jezuicka). Pg 3 349-13.28

Wózek
dziecięcy jak nowy sprzedam. — Półwiejska 23 — 27. zdg 25 905

Kompletny
garnitur młocarni Lanza 66 z traktorem rolnym „Bulldog” 12 km. najlepszym stanie natychmiast sprzedam. Cena 4500 zł. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 697

Jadłodajnię
dobrze prosperującą sprzedam. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 833

Pianina, fortepiany, fisharmonje
okazyjnie. Pierackiego 10. podwórze, parter. zdg 25 817

Oddam
czarna ziemię darmo. Mylna 23. zdg 25 816

Rower
męski, prima okazjnie. Józefa 9 — 2. zdg 25 865

Pomosty
piękne sprzedam. Grudnia 4 — 4. zdg 25 836

Wóz
reklamowy dla każdej branży. — Górna Wilda 48 — 5. zdg 25 948

Skład skór
zaprowadzony tania dzierżawa, okazjnie sprzedam. Oferty Kurjer Poznanski pod zdg 25 939

Serwis
obiadowy, porcelana, bawarska. 77 części. Za Bramka 12a, m. 5. zdg 25 935

Butony
brylantowe, piękne tania, obejrzyć 17—20. Adres wskaże Kurjer Poznanski zdg 25 726

Skład
drobiu, owoców, kolonj. mieszkaniem. Adres Kurjer Poznanski zdg 25 725

10. MAJĄTKI

Majatek
lub resztówkę 500 — 800 morg buraczanej, dobre budynki, blisko stacji kol. kupię za gotówkę tylko wprost od właściciela. — Szczegółowe zgłoszenia do Kurjera Pozn. dgl 226

Biuro „Hektar”
Fredry 6, telefon 35-31. Parcelacja, kupna, sprzedaży, dzierżawy majątków i gospodarstw. Pg 3293-54.176

11. KUPNA

„Lamus”
Strzelecka 1 Pg 2976-54.125

Limuzynę
mało używaną, małą, gotówką kupię. Wyczerpujące oferty Kurjer Pozn. zdg 25 444

Maszynę
do mielenia proszków mydlanych kupię. Oferty z ceną do Kurjera Poznanski zdg 25 406

Opony
detki zużyte i używane kupuje każda ilość. Wul-Gum. Wielkie Garbary 8 tel. 18-64. Pg 2 585-7.29

Kupię
używany kredens i bufet (brzozy). Oferty wraz ceną Kurjer Poznanski zdg 25 573

Kupię
butelki do lemoniady wody sodowej. Smichurski. Swarzędz. zdg 25 600

Bandonjum
korzystnie kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 633

Kupię
parcelę na Zawadach. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 664

Dom
ze składem. wpłata 10 000 zł kupię. Zgłoszenia agentura Kurjera Poznanski. Leszn. ng 1791/2

Kupię
używane urządzenie do młczarni ręczne, lub mechaniczne. Zgłoszenia spieszne Agentura. Oredownika, Gębice, pow. Mogiła. ng 8023/4

Fryzjerskie
urządzenie kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 8415

Grunt
5 do 20 morgów lub więcej, albo małe gospodarstwo kupię za gotówkę, możliwie blisko lasu i wody. Najchętniej kierunek Puszczykowo. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 763

Meble
dobrym stanie kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 741

Lisa
srebrnego dobrego okazyjnie kupię. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 802

Poszukuję
składu spożywczego lub pieczywa z mieszkaniem. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 894

Sztuciec
srebrny lub platynowy oraz kryształ kupię bez pośredników. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 696

Wóz
parkowiec lub polowice najnowszego typu (oś patentowa), eleganckie szory wyjazdowe, szory robocze kupię. Oferty z dokładnym opisem i możliwie fotosem Kurjer Poznanski zdg 25 827

Rury
gazowe wodociągowe 1/2 do 2 cali kupię. Wroniecka 17 m. 4. zdg 25 952

12. DO WYNAJĘCIA

4 i 5
pokojowe, Matejki 5. wskaże mieszkanie 14 Informacje telefon 62-14.

Trzypokojowe
komfortowe Jeżyce urzędnikowi. dzierżawa 60.— zwrót kosztów 370. Adres Kurjer Poznanski zdg 25 524

Siedmiopokojowe
I ptr. odnowione komfort tania. Chelmońskiego 9. zdg 24 609

Dwa pokoje
kuchnia od zaraz. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 25 575

Dwupokojowe
Wiśniowa 81. zdg 25 576

Dwa pokoje
nowymi meblami 800.— Strumykowa 11 m. 26. zdg 25 583

Dwupokojowe
komfortowe, nowy dom, Łazarz, wynajmie właściciel. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 561

Dwupokojowe
odnowione, Ostrówek 10, Dozorca. zdg 25 563

5 pokoi
komfort, śródmieście. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 565

4
pokojowe, Słowackiego IV piętro dzierżawa ustaw. 57.— zwrót kosztów 100.— Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 646

Pięciopokojowe
blisko Parku Wilsona III piętro słoneczne, komfort, centralne balkony od 1 lipca. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 25 956

Siedmiopokojowe
Grotzgera korzystnie wydzierżawie. Telefon 34-44. Pg 3 274-54.161

Pięciopokojowe
komfortowe, centralne. Wielka 8 gospodarz. dg 1 225

Ładne
słoneczne 6 pokojowe mieszkanie do wynajęcia od 1. 4. 1936 r. Skarbowa 19. I. zdg 25 767

Dwupokojowe
kuchnia 26 mies. Rynek Łazarski. Działyskich 11. Parcelus. zdg 25 746

Czteropokojowe
komfort Staszica III. 80

Trzypokojowe
komfort I. Działyskich 90

Pięciopokojowe
komfort Wielka III. 125. Zgłoszenia Sew. Mielzyńskiego 23. m. 12. 9-14. zdg 25 813

Trzypokojowe
komfortowe 58 centrum, dwupokojowe 37 Półwiejska. Informacja Zielona 3 — 21. zdg 25 809

6 pokojowe mieszkanie
wygodne, wszelkie obierne przydatności, ogrzewanie centralne, lift, gorka, piwnica, plac Wolności 10, IV piętro natychmiast wolne. Czynsz poniżej ustawy. Informacja Zach. Polski Syndykat Węglowy, plac Wolności 10. Pg 3342-13.16.

Dwupokojowe
od 15. 4. gospodarz. Chociszewskiego 15. zdg 25 873

3 pokojowe
mieszkanie z przynależnościami, elektryka, gaz w nowym domu, blisko Rynek Łazarskiego do wprost od gospodarza zaraz do wynajęcia. Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 25 870

Trzypokojowe
Marcina.

Dwupokojowe
Ratajczaka

„Jur”
Piekary 26. zdg 25 957

Trzypokojowe
komfort, I piętro, centrum, rok zgóry. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 24 595

13. SZUK. MIESZK.

Lekarz
4-6 pokojowego mieszkania, śródmieściu natychmiast lub później. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 624

Poszukuję
2 pokoi kuchnia śródmieściu lub zamianę od gospodarza urzędn. państw. bezdzietni. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 626

Kolejarz
poszukuje 1-2 pokoi kuchnia śródmieściu wprost gospodarza, agenci wykluczeni. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 681

Urzędnik
samotny, poszukuje próżnego pokoju z kuchnią od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 649

Pokoju
kuchnia poszukuje Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 677

Poszukuję
mieszkania 3-4 pokojowego z komfortem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 893

Krawcowa
poszukuje próżnego pokoju wprost od gospodarza do 20. — dzierżawa młyna. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 698

Trzypokojowego
słonecznego z pełnym komfortem od 1. 4. wprost od gospod. Oferty do Kuriera Pozn. zdg 25 811

Pokoju
kuchni poszukuje czynsz pół roku zwróty wprost od gospodarza. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 393

Puszczykówo
puszczykówo, czteropokojowego, łazienka na stałe poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Poznanski zdg 25 866

4 — 5
pokoi komf. poszukuje śródmieście lub zamienie 3 pokoje komf. na 4-5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 941

Oficer zawodowy
3-pokojowego, komfortowego Jeżyce — Wajły Leszczyńskiego. — Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 872

Mieszkania
dwupokojowego kuchnia wprost gospodarza poszukuje. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 25 959

14. ZAMIANA MIESZKANIA

Pokój
kuchnia, korytarz, śpiżarnia zamienie na dwa pokoje kuchnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 784

15. POKOJE UMEBL.

Słoneczny
Stary Rynek 6 — 9. zdg 24 286

Jednospobowy
pana. Plac Działyskich 6, m. 8. zdg 25 535

Wielka
narożnik W. Garbar 34 — 22. zdg 25 569

Pokój
Grobła 1a, m. 3. zdg 25 500

Plac
Wolności 13, m. 13 kulturalnemu. zdg 25 622

Niekrepujący
elektryczność, nobliwy. Wajły Jana III, 11 — 4. zdg 25 628

Wielkie
Garbary 6 — 5. zdg 25 642

Pokój
Bukowska 9 — 4. zdg 25 644

Słoneczny
frontowy. Szymańskiego 2 — 6. zdg 25 682

Pokój
panom, klatki, Matejki 65 m. 3. zdg 25 686

Panom
pl. Sapieżyński 5 — 1. zdg 25 715

Śródmieściu
zaraz. Nowa 1 m. 11. zdg 25 711

Pokoik
Ratajczaka 11 a — 54. zdg 25 764

Pokój
wynajme. Mylna 17. m. 8. zdg 25 756

Panu
Romana Szymańskiego 3 — 5. zdg 25 745

Pokój
panienkom. Wielkie Garbary 17 m. 12. zdg 25 851

Dąbrowskiego
41 — 6 pokój słoneczny. zdg 25 900

Elegancki
słoneczny telefon łazienka utrzymanie dobre. Plac Sapieżyński 4 m. 4. zdg 25 862

Pokój
utrzymaniem bez telefon. Matejki 61 — 6. zdg 25 899

Działyskich
2 — 7 komfortowy tapczan, łazienka, utrzymanie. zdg 25 896

Frontowy
piękny spokojny. Matejki 3 — 3. zdg 25 895

Pokój
pl. Bernardyński 4 m. 8. zdg 25 891

Czesława
10a — 14. zdg 25 889

Elegancki
utrzymaniem bez. Wajły Jana 11 m. 2. zdg 25 882

Focha
55 m. 6. zdg 25 790

Frontowy
Wroniecka 12 — 16. zdg 25 787

Przecznica
3. Topińska. zdg 25 782

Utrzymaniem
bez. Strzelecka 3 a. 8. zdg 25 806

Niekrepujący
jedno- dwuosobowy zaraz wynajme. Kanakowa 4 — 10. zdg 25 950

Przyjeżdżnym
najkorzystniej. Wodna 15 — 5. zdg 25 945

Elegancki
frontowy, niekrepujący. Pocztowa 11 — 11. zdg 25 940

Pokój
Poznańska 8/10, m. 4. zdg 25 931

Frontowy
Marcin 22, skład papieru. zdg 25 731

Komfortowe
wykwintne, utrzymaniem, bez. centrum. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 880

Komfortowe
umeblowane mieszkanie, centrum oddzierżawie. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 875

Eleganckie
słoneczno-frontowe, jedno- dwuosobowe. Wrocławska 28/29, m. 8. zdg 25 874

Działyskich
9 — 6. zdg 25 871

Ratajczaka
26. pierwsze piętro. zdg 25 797

Jeżycka
45 — 9 elektryczność łazienka. zdg 25 929

Pokój
dla pana na stanowisku. Śniadeckich 13 — 5. zdg 25 922

Próżny
panu. Focha 54 Kozłinka. zdg 25 921

Komfortowy
niekrepujący telefonem. Piekary 12a piętro II. zdg 25 920

Eleganckie
2 pokoje łazienka (kuchnia gazowa) tania. Wyspiańskiego 11 — 8. zdg 25 078

Sympatyczny
Wierzbicze 13 m. 22. zdg 23 220

Dwuosobowy
jedno (utrzymaniem). Półwiejska 2 — 6. zdg 25 951

16. SZUKA POKOJU

Pan
stanowisku w śródmieściu, wygodnie obiady. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 359

Pokoju
umeblowanego skromnego na biurowo centrum możliwie z klatki i-go kwietnia. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 678

OGÓLNOPOLSKIE

Środa, 25 marca.
6.30 audycja poranna: 11.57 sygnał czasu: 12.03 dziennik południowy: 12.15 „Choroby, dzieła w wieku przedszkolnym” — pogadanka: 12.30 koncert orkiestry Tadeusza Sieredzińskiego z Lwowa: 12.35 chwila gospodarstwa domowego: 13.30 muzyka z płyt: 16.00 „Kurek na dzwonnicy” — obrazek słuchowiskowy dla dzieci ze Lwowa: 16.20 recital śpiewaczy Eugeniusza Łajla (baryton): 16.45 rozmowa muzyka ze słuchaczem radia: 17.00 „Miejsce dla młodych” — dyskusja nieprzygotowana: 17.20 Ignacy Dobrzyński: kwintet na dwoje skrzypiec, altówkę, wiolonczelę i kontrabas: 17.50 „O kłajże Willama Bragg’a” — dr. Kazimierz Maślankiewicz z Krakowa: 18.00 muzyka hiszpańska: 19.45 raport aktualny: 20.45 dziennik wieczorny: 20.55 „Obrazki z Polski współczesnej”: 21.00 XXIX-a audycja z cyklu „Twórczość Fryderyka Chopina” (1810—1849) w wyk. Janiny Familier-Hepnerowej: 21.40 „Wśród młodych poetów” — kwadrans poetycki: 21.55 aktualna pogadanka gospodarza: 22.05 audycja z okazji narodowego święta Grecji: 22.35 koncert malej orkiestry P. R.

WARSZAWA

Środa, 25 marca.
Warszawa — 15.30 muzyka z płyt: 18.55 poz.: „Ojczymy prze-

Malżeństwo
Jeżyce, utrzymaniem kuchni 1. 4. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 641

Niekrepującego
czystego okolicie Jeżyce pan. Cena oferty Kurjer Pozn. zdg 25 680

Próżnego
dużego, używanem, bezdzietni. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 693

Pokoju
w śródmieściu, najchętniej próżnego, spokojnej rodziny, krawcowa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 736

Słonecznego
blisko śródmieścia, ewtl. fortepianem niedrogiem, dwóch panów. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 654

Skromnego
słonecznego bez pościeli. Oferty cena Kurjer Pozn. zdg 25 897/8

Niekrepującego
pan bez pościeli od 1. 5. Oferty z ceną Kurjer Pozn. zdg 25 798

Malżeństwo
szuka pokoju Wilda. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 855

17. LOKALE

Szukam
próżnego składu z mieszkaniem. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 647

Lokalu
na fryzjerstwo poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 886/7

18. DZIERŻAWY

Rzeźnictwo
w wiekszym mieście, urządzenie elektryczne, dla dobrego fachowca egzystencja zapewniona, od zaraz do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznanski zdg 25 409

Śpichlerz
zbożowy 800 m² w powiat. mieście na handel zbożem jest do wynajęcia. St. Urbanicki, Września, Gnieźnieńska 30. zdg 25 623

Kamieniarsko-rzeźbiarski interes
położony naprzeciw cementarza w pow. mieście tania do oddania. Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 621

Kawiarnię cukiernię ogrodem
własny wypiek ciastek, obrót 75 000 wydzierżawie spieszenie, przebiecie 5 000, dzierżawa 200 miesięcznie. Krzesiński, Piekary 8. zdg 25 808

Bufet

Posady
przedstawicielstwa poszukuje
poważny oficer emerytowany —
Oferty „Pa” pod 54.202
Pg 3334-54.202

Rządca
gospodarczy, lat 34, zambiowany
rolnik-hodowca poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 526

Fryzjer
damsko - męski, starszy, dobry
fachowiec z kartą rzemieślniczą,
obeznany z trwałą, wodną i że-
lazkową ondulacją, poszukuje od-
powiedniej posady ewent. jako
kierownik. Warunki ekonomiczne.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 439

Pomocnik
aptekarski, katolik, wolny, wiek
średni, z długoletnią praktyką,
poszukuje posady. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 25 407

Bona
inteligentna językiem francu-
skim kilkuletnia praktyka szuka
posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 24 287

Inteligentna
wychowawczyni językiem francu-
skim, praktyka poszukuje po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 24 283

Rządca - administrator
w sile wieku poszukuje posady.
Złoży większą kaucję. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 24 461

Posługaczka
poszukuje posługi na cały dzień.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 25 579

Kasjerka
biuralistka z praktyką uczciwa,
szuka posady, miejscowość obo-
jętna. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 587

Posady
poszukuje samodzielną gotowa-
niem wszelkich prac domowych.
Świadectwa dobre. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 25 589

Posługaczka
poszukuje posługi z praniem za-
raz lub 1 kwietnia. Jeżyce. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 25 593

Posługi
za pokój poszukuje. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 25 594

200 zł
dam temu, kto wskaże stałą po-
sade woźnego, inkasenta lub in-
ną. Zawodowi agenci wykluczeni.
Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 597

Chłopiec
posyłek bardzo uczciwy, dobrej
rodziny szuka pracy. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 25 598

400 zł
za wyrobienie posady — wy-
kształcenie średnie. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 25 631
zdg 25 631

TEATRY

TEATR POLSKI: Wtorek,
24. 3. „Zburzenie Jero-
zolimy”.
Środa, 25. 3. „Zburzenie
Jerozolimy”.
Czwartek, 26. 3. „Bez
trzeciego” przedstawie-
nie po cenach do poło-
wy niższych.

TEATR WIELKI (Opera):
Wtorek, 24. 3. „Bal w
Savoyu”.
Środa, 25. 3. „Rose-Marie”
po cenach popularnych
od 50 gr. do 2.— zł.
Czwartek, 26. 3. „Bal w
Savoyu”.

TEATR NOWY: Wtorek,
24. 3. „Matura”.
Środa, 25. 3. „Matura”.

KINA

Poznań, wtorek, 24. 3.
ALKAZAR: „Nowi ludzie”.
APOLLO: „Skandale mi-
ljonierów”.
CORSO: „Tajemnica Małej
Schirley”.
GONG: Audjencja w Ischlu
GWIAZDA: „Manewry mi-
łosne”.
METROPOLIS: „Jej ekscen-
sacja babka”.
OSWIATOWE T. C. L.: —
„A. L. 14 zatonała” i
„Dwa oceany”.
RENAISSANCE: „Papua”.
SLONCE: „Kapitan Blood”.
SFINKS: „Raj na ziemi”.
SWIT: „Alarm w nocy”.
TECZA-Lazarz: „Noce
Wiedeńskie”.
TECZA-Wilda: „Jasnie pan
szofer”.
WILSONA: „Pan bez
mieszkania”.

Inteligentna

osoba poszukuje posady do pro-
wadzenia gospodarstwa domowe-
go na majątek, probostwo lub
miasto. Obeznana doskonale z
gospodarstwem kobiecym, ogro-
dnictwem, hodowlą drobiu, posia-
da wieloletnią praktykę. Zgłosze-
nia do Kurjera Poznańskiego pod
zdg 25 964

Urządnic gospodarczy
kawaler, w starszym wieku, do-
bry rolnik, znający dobrze swój
zawód, poszukuje posady także
pisarza podwózkowego lub włódr-
za. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 963

Syn
wdowy wojennej, ceramik, absol-
went Szkoły Zdobniczej w Po-
znaniu szuka posady. Zgłoszenia
uprasza Związek Inwalidów Wo-
jennych R. P. w Poznaniu, ul. Ko-
zia 8 tel. 29-94. zdg 25 966/7

Panna
młoda inteligentna język polsko-
niemiecki, szyciem, robotkami
szuka posady do dzieci od 1. 4.
Łaskawe oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 714

Gospodyni
wiek średni, szuka posady, mają-
tek lub miasto od 15. 4. Zgłosze-
nia Kurjer Poznański zdg 25 629

**Gospodyni-
wyręczytelka**
zna księgowość szuka posady od
15. 4. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 25 630

Poszukuje
posady szofera lub innej 400-
kaucji. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 632

Gospodyni - zarządczyni
samodzielną szkoła gospodarczą,
szuka posady od 1. 5. Zgłoszenia
Kurjer Poznański zdg 25 634

Posługi
cały dzień, dobrze gotuje. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 25 635

Panienska
z dobrej rodziny poszukuje jak-
iegokolwiek pracy. Oferty Kurjer
Poznański zdg 25 643

Dziewczyna
czysta, uczciwa, z poleceniem po-
szukiwa posługi do wszystkiego.
Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 25 645

Posługaczka
uczciwa pracowita szuka posługi
od 1. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 702

Dziewczyna
do wszelkich prac domowych
praniem gotowaniem szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 718

Panienska
lat 18 z prowincji poszukuje po-
sady do dzieci lub do prac domo-
wych. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 606

Poszukuje
posady magazyniera, inkasenta,
woźnego lub podobnej, złoży 300
złoty kaucji. Oferty Kurjer
Poznański zdg 25 614

Cukiernik
młodszy z dobrą praktyką szuka
posady. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 975

Służąca
uczciwa z gotowaniem szuka pra-
cy bez spania. Oferty Kurjer
Poznański zdg 25 974

Praczą
sumienna uczciwa poszukuje pra-
nia w dom. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 973

Przyjezdna
z prowincji poszukuje posady do
pomocy pani lub do dzieci. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 25 972

Bufetowa
poszukuje posady do restauracji,
cukierni lub składzie kolonial-
nym. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 772

Panienska
młoda, inteligentna poszukuje po-
sady do samotnej osoby lub mło-
dego państwa. Oferty Kurjer
Poznański zdg 25 771

Dziewczyna
z Jeżyce, uczciwa przyjmie posłu-
gę na cały dzień lub pół dnia. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 663

Czysta
skromna samodzielną gotowa-
niem prasowaniem sztywnej bie-
lizny szuka posady od 1. 4. Łas-
kawe oferty Kurjer Poznański
zdg 25 636

Szofer
własnym samochodem szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 688

Służąca
do wszystkiego, długoletnie świa-
dectwa poszukuje posady pierw-
szego. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 658

Służący
poszukuje posady, może również
pracować jako kelner, na żądanie
złoży kaucję. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 25 653

Małopolanka

poszukuje posady do 2 osób z go-
towaniem lub dzieci. Oferty Ku-
rier Pozn. zdg 25 710

Dziewczyna
młoda, uczciwa, zna robotki, ce-
rowanie, wyszywanie, przyjmie
posadę najchętniej do samotnych.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 662

Dziewczyna
uczciwa szuka posady do wszyst-
kiego. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 758

Gospodyni - kucharka
znająca dobra Warszawską jar-
ską kuchnię przyjmie posadę do
większej kuchni. Oferty Kurjer
Poznański zdg 25 665

Gospoia
szuka posady do samotnej osoby.
Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 666

Starsza
panna poszukuje zaraz jakiegol-
wiek pracy lub służącej, może
złożyć kaucji 150.— Karolina Po-
rada, Byski, poczta Dziembow,
powiat Chodzież. zdg 25 673

„Co kupuje cały kraj?
... Mydło z pralką
Kotłontay”

Tg 518

Dziewczyna
z prowincji uczciwa, młodsza, co-
kolwiek z gotowaniem lub bez
szuka posady. Oferty do Kurjera
Poznańskiego zdg 25 706

Dziewczyna
lat 40, uczciwa, pracowita, lubią-
ca dzieci, zna dobre gotowanie —
szuka posady od 1. 4. także na
wyjazd. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 695

Dziewczyna
starsza z dobrym gotowaniem
szuka posady od zaraz. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 25 773

Chłopiec
lat 16, rośli szuka nauki ogro-
dnictwa z utrzymaniem. Piaskow-
ski, Aleja Bułgarskie ogródki
działkowe. zdg 25 288

Ogrodnik
młodszy szuka posady pomocnika
lub samodzielnego od zaraz. Zgło-
szenia do Kurjera Poznańskiego
zdg 25 824/5

Panienska
inteligentna szuka posady do
dzieci. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 754

Posługaczka
lat 17, silna, dobre świadectwa
szuka jakiegokolwiek posady —
Oferty Kurjer Pozn. zdg 25 859

Dziewczyna
uczciwa z gotowaniem do wszyst-
kiego 1. 4. szuka posady. Oferty
Kurjer Poznański zdg 25 769.

Urządnic gospodarczy
35 lat, dzielny w swym zawodzie
poszukuje posady. Oferty Ku-
rier Poznański zdg 25 776

Kucharka
samodzielną bez prania szuka po-
sady 1. 4. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 700

Osoba
pracowita, dobrymi świadectwa-
mi szuka posługi do wszystkiego
od 1 lub 15 na Łazarza. Oferty
Kurjer Poznański zdg 25 699

Posługaczka
uczciwa, poszukuje posługi. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 864

Uczciwa
dziewczyna poszukuje posady. —
Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 841

Ekspedjentka
ręcznička, uczciwa, trzyletnią
praktyką, z prowincji szuka po-
sady. Zgłoszenia Kurjer Pozn.
zdg 25 943

Dziewczyna
z prowincji szuka posady, bez go-
towania. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 934

Gospodyni
samodzielną, wiek średni posu-
kuje posady. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 25 971

Panienska
z prowincji szuka posady do dzie-
ci lekkich prac, zna szycie praso-
wanie. Oferty Kurjer Pozn.
zdg 25 852

Pierwszorzędna

krawcowa domowa szuka posady
Oferty Kurjer Pozn. portj. 3130

Starsza
inteligentna panna, dobrymi świa-
dectwami poszukuje posady wy-
ręcznički, wychowawczyni, o-
piekunki starszej osoby. Zna czy-
cie gotowanie, zaprawianie, je-
zyk niemiecki. Oferty Kurjer Po-
znański zdg 25 722

Poszukuje
posady z gotowaniem. Oferty
Kurjer Poznański zdg 25 799

Kucharka
samodzielną inteligentną znającą
wszelką pracę domową z ukoń-
czoną szkołą gospodarstwa z do-
brymi świadectwami szuka po-
sady. Oferty Kurjer Poznański
zdg 25 853

Dziewczyna
wiejska porządnej rodziny od 1
wykonuje wszelkie prace. Oferty
Kurjer Pozn. zdg 25 930

27. WOLNE MIEJSCA

Młodszy
pomocnik krawiecki. Wały Król.
Jadwigi 7/6. zdg 25 602

Poszukuje
adwokackiego z praktyką, conaj-
mniej roczną poszukuje. Oferty
pod „36.294”. Biuro Ogłoszeń —
Bydgoszcz, Dworcowa 54
ng 8029

Pokoju
i dziewczyna do kuchni od 1-go
kwietnia na majątek. Karłowska,
Podstolice, poczta Podstolice.
dg 1227

Krawcowej
pierwszorzędnej jako współniczki
poszukuje. Adres Kurjer Pozn.
zdg 25 832

Majątek ziemski
600 mórg pszenno - buraczanej
poszukuje zaraz urzędnika lub
wspólnika. Kaucja 2000. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 25 828

Do
składu art. męskich od zaraz
ewentl. 1. 4. potrzebny dzielny
młodszy ekspedjent. Zgłoszenia z
odpisem świadectw i podaniem
pensji przy całkowitem utrzymaniu
i mieszkaniem do Kurjera
Poznańskiego zdg 25 726

**Ekspedjentki
rutynowane**
branży obowiązuje potrzebne. Oferty
Kurjer Poznański zdg 25 820

Niani
do dwójga dzieci na prowincji do-
bre świadectwa od pierwszego.
Zgłoszenia Piekary 24. m. 4.
zdg 25 814

Uczennica
do krawieczyny. Skarbową 14. I
piętro, front. zdg 25 933

Uczeń
elektrotechnik potrzebny. Fa.
„Grom”, ul. Wierzbicice 49. m. 7
Zgłoszenia wieczór 7.00—8.00.
zdg 25 743

Dziewczyna
inteligentna, uczciwa, skromna,
pracowita gotowaniem do wszyst-
kiego zaraz. Świadectwa wyma-
gane Focha 114 — 6. zdg 25 570

Kucharka
samodzielną, młoda, lepsza kuch-
nia wszelkie prace. Matejki 40/41
m. 14. zdg 25 588

Bielizniarka
szwaczka potrzebna do magazynu
bielizny. Podać pensję, wiek
przy wolnym utrzymaniu odpis
świadectw. Kurjer Poznański
zdg 25 566

Służąca
potrzebna Wierzbicice 31a, m. 4.
zdg 25 738

Dziewczyna
dochodzące zaraz. Małeckiego 28.
m. 26 zdg 25 660

Gospodyni
służąca, z dobrym gotowaniem,
zdrowa, czysta, do samotnej oso-
by na prowincji potrzebna od 1.
4. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 25 674

Marszantki
uczennica. „Ines” Piekary 22/23.
zdg 25 774

Ekspedjent
dzielny sprzedawca ewentl. że-
laźniak do składni rowerów po-
trzebny od zaraz. Oferty z po-
daniem pensji Kurjer Poznański
zdg 25 768

Uczennice
krawiectwa zaraz. Salon Mód.
Matejki 6. zdg 25 747

Marszantki
potrzebne. Hain, Sapieżyński 1.
Focha 28. zdg 26 768

Praczą
z bardzo czystym praniem może
się zaraz zgłosić. Kraszewskiego
11. mieszk. 11. zdg 25 834

Ekspedjentka
branży gramofonowej potrzebna
zaraz. Zgłoszenia Włona 12.
zdg 25 429

Potrzebna
od zaraz służąca uczciwa z do-
brym gotowaniem, świadectwa-
mi. Zgłoszenia ul. J. Kossaka 1
m. 6 (Lazarz) od 5 — 7.
zdg 25 319

Erbedont
ELIKSIR · PROSZEK i PASTA
DO ZĘBÓW

ng 7265/6

Fryzjerka
potrzebna zaraz. Romana Szy-
mańskiego 2. zdg 25 968

Pokój
umeblowany za posługę oddam.
Kolejowa 18, mieszk. 6.
zdg 25 733

Przyjmę
uczenie do szycia. Strzałowa 6.
m. 30. zdg 25 734

Służąca
do wszystkiego. Śródka. Rynek 12
m. 5. zdg 25 729

Aplikanta
adwokackiego z praktyką, conaj-
mniej roczną poszukuje. Oferty
pod „36.294”. Biuro Ogłoszeń —
Bydgoszcz, Dworcowa 54
ng 8029

Pokoju
i dziewczyna do kuchni od 1-go
kwietnia na majątek. Karłowska,
Podstolice, poczta Podstolice.
dg 1227

Krawcowej
pierwszorzędnej jako współniczki
poszukuje. Adres Kurjer Pozn.
zdg 25 832

Majątek ziemski
600 mórg pszenno - buraczanej
poszukuje zaraz urzędnika lub
wspólnika. Kaucja 2000. Zgło-
szenia Kurjer Poznański
zdg 25 828

Do
składu art. męskich od zaraz
ewentl. 1. 4. potrzebny dzielny
młodszy ekspedjent. Zgłoszenia z
odpisem świadectw i podaniem
pensji przy całkowitem utrzymaniu
i mieszkaniem do Kurjera
Poznańskiego zdg 25 726

**Ekspedjentki
rutynowane**
branży obowiązuje potrzebne. Oferty
Kurjer Poznański zdg 25 820

Niani
do dwójga dzieci na prowincji do-
bre świadectwa od pierwszego.
Zgłoszenia Piekary 24. m. 4.
zdg 25 814

Uczennica
do krawieczyny. Skarbową 14. I
piętro, front. zdg 25 933

Uczeń
elektrotechnik potrzebny. Fa.
„Grom”, ul. Wierzbicice 49. m. 7
Zgłoszenia wieczór 7.00—8.00.
zdg 25 743

Dziewczyna
inteligentna, uczciwa, skromna,
pracowita gotowaniem do wszyst-
kiego zaraz. Świadectwa wyma-
gane Focha 114 — 6. zdg 25 570

Kucharka
samodzielną, młoda, lepsza kuch-
nia wszelkie prace. Matejki 40/41
m. 14. zdg 25 588

Bielizniarka
szwaczka potrzebna do magazynu
bielizny. Podać pensję, wiek
przy wolnym utrzymaniu odpis
świadectw. Kurjer Poznański
zdg 25 566

Służąca
potrzebna Wierzbicice 31a, m. 4.
zdg 25 738

Dziewczyna
dochodzące zaraz. Małeckiego 28.
m. 26 zdg 25 660

Gospodyni
służąca, z dobrym gotowaniem,
zdrowa, czysta, do samotnej oso-
by na prowincji potrzebna od 1.
4. Zgłoszenia Kurjer Poznański
zdg 25 674

Marszantki
uczennica. „Ines” Piekary 22/23.
zdg 25 774

Ekspedjent
dzielny sprzedawca ewentl. że-
laźniak do składni rowerów po-
trzebny od zaraz. Oferty z po-
daniem pensji Kurjer Poznański
zdg 25 768

Uczennice
krawiectwa zaraz. Salon Mód.
Matejki 6. zdg 25 747

Marszantki
potrzebne. Hain, Sapieżyński 1.
Focha 28. zdg 26 768

Praczą
z bardzo czystym praniem może
się zaraz zgłosić. Kraszewskiego
11. mieszk. 11. zdg 25 834

Ekspedjentka
branży gramofonowej potrzebna
zaraz. Zgłoszenia Włona 12.
zdg 25 429

Potrzebna
od zaraz służąca uczciwa z do-
brym gotowaniem, świadectwa-
mi. Zgłoszenia ul. J. Kossaka 1
m. 6 (Lazarz) od 5 — 7.
zdg 25 319

**Subagentów - korespon-
dentów z prowincji**
odpowiednio ustosunkowanych na
samochody osobowe i ciężarowe
sławnych i zaprowadzonych fa-
brykatów poszukuje poważne
przedsiębiorstwo. Pierwszeństwo
dajemy mogącym się wykazać
ju